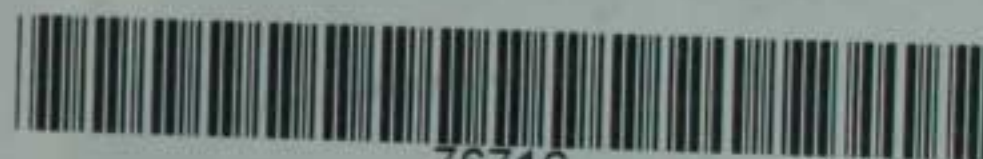

293
MINISTERUL DE INTERNE
SERVICIUL EDITORIAL

76716

D 001474

VÎNĂTOAREA

MINISTERUL DE INTERNE

VÎNĂTOAREA

*Pentru uzul cadrelor
Ministerului de Interne*

Nr. 354

SERVICIUL EDITORIAL

- 1978 -

La începutul anului 1964, Ministerul de Justiție din Bonn a primit, prin poștă, un pachet de documente ce deveni, pentru puținii oficiali în cunoștință de cauză, *Dosarul ODESSA*.

Cuvântul *ODESSA* nu este nici numele orașului din U.R.S.S. și nici al târgușorului aflat în sudul S.U.A., ci reprezintă prescurtarea denumirii unei organizații a foștilor S.S.-iști, organizație ce a contribuit în bună măsură la conservarea nazismului, a scopurilor și acțiunilor specifice acestuia, precum și la supraviețuirea și reactivizarea unora dintre criminalii notorii ai lui Hitler.

Beneficiind și de sprijinul — expres ori implicit — al unor politicieni, organe de stat sau chiar guverne, *ODESSA* a reușit să obțină o serie de succese în realizarea scopurilor urmărite. Deși rar, a suferit însă și eșecuri. Unul dintre acestea constituie subiectul lucrării realizate pe bază de traducere intitulată *Vindtoarea*, al cărei erou principal este ziaristul vest-german Peter Miller, ce întreprinde o serie de cercetări și reușește, în final, să demaște pe un important criminal de război, un fost căpitan S.S.

Pe parcursul investigațiilor făcute, Miller se întâlnește cu acțiuni ale serviciului de spionaj israelian, cu activitățile individuale de comando ale unor evrei ce au jurat să se răzbune pe naziști și trebuie să înfrunte pericolele cu care îl amenință oamenii *ODESSEI*.

Recrudescența neofascismului, fenomen de tristă faimă și amintire pentru omenire, face ca lupta antifascistă să nu reprezinte doar o glorie a trecutului, ci o aprigă bătălie a prezentului, deoarece într-o serie de țări occidentale (R. F. Germania, Italia, Spania, Austria, Olanda, Belgia, Anglia, S.U.A. etc.) cercurile conservatoare, ultrareacționare finanțează și folosesc ca „detasamente de șoc” — contra forțelor progresiste, a clasei muncitoare, a partidelor de stînga și în special a celor comuniste — organizații neofasciste.

Anticomunismul este, la unele din aceste organizații, țel sau cuvînt de ordine, urmărind să semene panică și derută în rîndul opiniei publice, să ațite ura față de omenire, ura de rasă, să anihileze și să elimine guvernele democratice pentru a instala regimuri dictatoriale cu orientări fasciste. Dealtfel, denumirile unora din ele (*Alianța apostolică anticomunistă*, *Echipele de supraviețuire anticomuniste* etc.) vorbesc de la sine despre anticomunismul lor.

Aprecînd pericolul prezentat de neofasciști, secretarul general al partidului, președintele R. S. România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sublinia că: „Într-o serie de țări occidentale se observă o reactivizare

a unor cercuri neofasciste care se străduiesc să recruteze în slujba lor elemente de clasă, foști membri ai unor organizații de extremă dreaptă, folosindu-le pentru a învenina atmosfera politică internațională, pentru a submina îndeplinirea obiectivelor stabilite la Helsinki, cursul destinului și colaborării¹.

Neofascismul de astăzi înseamnă amenințări și atacuri, atentate împotriva unor personalități politice sau sedii ale unor organizații progresiste, acte de violență rasistă, răpiri, intruziuni, simpozioane, „congrese” ale unor simpatizanți sau aderenți la fascism, apariția unei „literaturi” cu pretins caracter științific și obiectiv și a unor filme documentare sau artistice cu caracter apologetic, consacrate memoriei unor „măști”, eroi ai celui de-al III-lea Reich, atitudini în favoarea clementei față de foștii ofițeri nazisti, vinovați de crime oribile în timpul ultimei conflagrații mondiale.

Marele pericol ce-l reprezintă pentru omenire neofascismul este demonstrat și de caracterul corelat și coordonat al unor acțiuni ale sale, petrecute în locuri și la date diferite, ce dovedește că organizațiile acestuia constituie o „rețea neagră” internațională.

Subliniind actualitatea luptei împotriva neofascismului, cartea de față face trimitere la metode și mijloace de acțiune, la situații și împrejurări a căror cunoaștere prezintă utilitate pentru lucrătorii Ministerului de Interne.

Parcurgând paginile cărții, cititorul va reflecta, fără îndoielă, și la învățămintele ce se pot trage din greșelile simpatizantului, curajosului și imprudentului Peter Miller.

Deși scrisă într-un stil gazetăresc, cu multe situații în care „înțimplarea fericită” îl ajută pe eroul principal să reușească cercetările capitale sau îl salvează de la moarte, cartea prezintă un caz real.

Căpitan GHEORGHE VARGA

¹ NICOLAE CEAUȘESCU, *Cuvîntare la Constătuirea pe țară a unităților de control al oamenilor muncii*, în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 14, Editura politică, București, 1977, pag. 44.

Capitolul I

Peter Miller se întorcea cu mașina spre centrul orașului dintr-o vizită făcută mamei sale la Olsdorf, una din suburbiile Hamburgului. Ca de obicei, aparatul de radio al mașinii era deschis și Peter asculta muzica unui spectacol transmis de un post din Germania de Nord-Vest. Era 22 noiembrie 1963, ora 20,30 — ora locală — cînd muzica încetă brusc și vocea crainicului se auzi încordată de emoție: „Atențiune! Atențiune! Comunicat. Președintele Kennedy a fost omorît. Repet, președintele Kennedy este mort”.

Miller nu mai privi șoseaua, ci își aruncă ochii pe banda de undă, slab luminată, aflată în partea de sus a radioului, vrînd parcă să contrazică ceea ce-i auziseră urechile, să se convingă că aparatul se afla pe lungimea de undă a unui fals post de radio, a unuia care transmitea absurdități pentru amuzamentul ascultătorilor.

Consternat, Peter apăsă ușor pe frînă și trase pe partea dreaptă a șoselei, la fel cum făceau mulți dintre cei care îl precedau ori îl urmau. Se scurse așa vreo jumătate de oră, timp în care ascultă informațiile suplimentare sosite pe calea undelor.

Ca ziarist, Peter își imagina haosul din birourile de presă din țară, fiecare funcționar al redacțiilor fiind chemat pentru a da o mîină de ajutor, necesară scoaterii unei ediții senzaționale, care să fie citită la micul dejun.

Acum nu se putea găsi printre aceștia — deși ar fi dorit să se afle din nou printre cei din redacția unui cotidian — deoarece de trei ani devenise ziarist independent și se specializase în culegerea de date privind situația internă din Germania, în special a celor referitoare la activitatea de poliție, mai exact crimele și lumea interlopă.

În timp ce la radio știrile continuau, mintea sa lucra deja, încercînd să depisteze un alt „unghi” din care să dea o „lovitură” în țara sa, gîndindu-se că ar putea imagina ceva interesant pe marginea evenimentului propriu-zis. Dar nu înțelegerea încă nimic...

Întotdeauna ești tentat să te întrebi ce s-ar fi întimplat dacă... ori dacă nu. De obicei, este un exercițiu fără nici o urmă, căci ceea ce ar fi putut să fie constituie cel mai profund mister din toate misterele. Dar probabil că nu sintem departe de adevăr presupunînd că dacă Miller nu ar fi ascultat radioul în noaptea aceea și nu ar fi tras mașina pe dreapta timp de o jumătate de oră, el nu ar fi avut posibilitatea să vadă ambulanța, nici să audă de Salomon Tauber ori Eduard Roschmann.

Își termină țigara, ascultînd în continuare radioul, coborî geamul ferestrei și aruncă chiștocul. La atingerea unui buton, motorul de 3 800 cm³ de sub lungă capotă înclinată în față a *Jaguarului* X.K. 150 S tună scurt, iar apoi își reluează mormurul său plăcut și abia perceptibil, ca al unui animal care încearcă să iasă din cușcă. Miller semnaliză, se convinse că nu vine nimeni din spate și demară, intrînd în șuvoiul traficului aglomerat de pe șosea.

Se afla la semaforul de pe strada Stressemann, iar mașinile așteptau, acesta fiind pe roșu, cînd auzi sirena ambulanței în spatele său. Aceasta venea dinspre stînga, tipătul sirenei urcînd și coborînd în tonul ei specific: micșoră viteza înainte de a intra în intersecție și, ignorînd lumina roșie a semaforului, depăși botul mașinii lui Miller, luînd-o spre strada Daimler. Ziaristul reacționează condus doar de reflexe. Introduse în viteză, *Jaguarul* se luă după ambulanță și imediat se află la cca 20 m de ea. După această manevră bruscă, fu tentat să meargă acasă, gîndind că, probabil, nu va descoperi nimic senzațional, deși... nu se știe niciodată. Ambulanțele înseamnă necaz și un necaz poate constitui o poveste, mai ales dacă te afli primul la fața locului și întreaga afacere a fost clarificată înainte ca ceilalți reporteri să sosească.

Ar fi putut fi un mare accident rutier sau un incendiu în port, o clădire de locuințe în flăcări, cu copii prinși înăuntru. Putea fi orice. Miller purta cu el întotdeauna un mic aparat de fotografiat cu bliț, pe care îl ținea în torpedoul mașinii, fiindcă niciodată nu se știe ce se poate întimpla.

Cunoștea o persoană care fusese prezentă pe aeroportul din München la 6 februarie 1958, cînd avionul ce transporta echipa de fotbal Manchester United se prăbușise în flăcări la pămînt, la cîteva sute de metri de el. Tipul nu era profesionist, dar avu ideea de a folosi aparatul de fotografiat pe care îl luase pentru vacanță și immortaliză primul pe peliculă avionul cuprins de flăcări. Diferitele reviste ilustrate i-au plătit pentru aceste imagini peste 5000 lire sterline.

Ambulanța cotea cînd la dreapta, cînd la stînga în labirintul de străzi mici și sărăcicioase ale cartierului Altona, lăsînd gara în stînga și îndreptîndu-se direct spre fluviu. Omul de la volanul acestei ambulanțe cu botul plat și cu caroseria înaltă, de tip *Mercedes*, cunoștea bine Hamburgul și, de asemenea, se pricepea să conducă o mașină. Deși avea un motor mai puternic și o suspensie bună, Miller simțea roțile din spate ale *Jaguarului* tremurînd și derapînd pe pietrele pavajului ud de ploaie.

Ziaristul trecu în viteză pe lingă un depozit de piese auto și, două străzi mai departe, avu răspunsul cu privire la locul către care se îndrepta mașina din față sa. Ambulanța intră într-o stradă sărăcicioasă și desfundată, slab luminată, marginită de imobile cu camere de închiriat, și opri lingă o locuință în fața căreia se afla deja o mașină a poliției.

Un sergent solid, îmbrăcat cu o manta de ploaie, strigă la mulțimea adunată în fața imobilului să se retragă pentru a permite ambulanței să ajungă în fața ușii. Aceasta se strecură prin spațiul eliberat, șoferul și însoțitorul săriră jos, înconjurară ambulanța și scoaseră din ea o targă goală. După o scurtă convorbire cu sergentul, cei doi urcară în fugă scările.

Miller își trase *Jaguarul* pe marginea opusă a străzii, la cca 20 m mai înapoi, și privi mirat. Nici accident, nici foc, nici copii în pericol. Probabil vreun banal atac de cord. Coborî din mașină și se îndreptă spre mulțimea pe care sergentul o ținea cit mai departe de ușă, pentru a asigura un culoar liber spre ambulanță.

— Aveți ceva împotrivă dacă ure? întrebă Miller.

— Categorie, da. N-aveți ce căuta acolo.

— Sint ziarist, spuse Miller, arătîndu-i legitimația emisă de autoritățile orașului Hamburg.

— Și eu sint polițist, răspunse sergentul. Nimeni nu poate urca. Aceste scări sint destul de strîmte și nici o treaptă nu oferă siguranță. Personalul ambulanței va sosi jos imediat.

Politiștii erau un uriaș, așa cum le stă bine sergenților de vază din secțiile mai dure ale forțelor polițienești din Hamburg. Înalt de peste 1,90 m. în mantaua de ploaie, cu brațele larg deschise pentru a ține în friu mulțimea, părea tot atât de greu de trecut ca și zidurile unei cetăți.

— Ce se întâmplă sus? întrebă Miller.

— Nu pot face declarații. Încercați mai târziu la secția de poliție.

Un civil coborî scările și apărură pe trotuar. Miller îl recunoscu. Fuseseră colegi de școală, iar acum era detectiv, ajutor inspector în cadrul poliției din Hamburg, centrala Altona.

— Hei, Karl!

Tinărul inspector se întoarse când își auzi numele, privi la mulțimea din spatele sergentului și îl descoperi pe Miller, ce stătea cu mâna dreaptă ridicată. Pe fața lui Karl apărură o grimasă, care putea însemna și că întâlnirea îi face plăcere și că este exasperat. Făcu un semn sergentului.

— E în regulă, sergent. Dumnealui este mai mult sau mai puțin inofensiv.

Sergentul îi permise lui Miller să treacă și acesta dădu mâna cu Karl Brandt.

— Ce cauți aici?

— Am urmărit ambulanța.

— Vultur de pradă. Cu ce te mai ocupi?

— Ca de obicei. Ziarist pe cont propriu.

— Se pare că te descurci bine. Îți văd mereu numele în revistele ilustrate.

— Îmi câștig existența. Ai auzit de Kennedy?

— Da. A dracului treabă. Mai mult ca sigur că vor întoarce Dallasul pe dos în noaptea asta. Bine că nu sînt pe acolo.

Miller făcu un semn interogativ cu capul spre holul aproape întunecat al încăperii în care un bec slab, de cîțiva wați, arunca o lumină gălbuie peste tapetul jupuit de pereți.

— O sinucidere. Gaze. Vecinii au simțit mirosul ieșind pe sub ușă și ne-au chemat. Bine că n-a aprins cineva vreun chibrit, fiindcă totul n-ar mai fi mirosit decît a fum aici.

— Nu cumva e vorba, din întâmplare, de vreo stea de cinema? întrebă Miller.

— Ei, parcă în asemenea case locuiesc stelele de cinema. Nu, era un moșneag. Arată ca și cum ar fi fost mort de ani de zile. Nu e noapte în care să nu avem cîte un caz asemănător.

— Sărmanul, oriunde s-ar duce acum, nu-i poate fi mai rău decît aici.

Pe fața inspectorului apărură un zîmbet fugar. Se întoarse spre cei doi oameni ai ambulanței ce coborau cu dificultate ultimele trepte ale scării care scîrția din toate încheieturile. Ajunseră în holul de trecere, iar Brandt se întoarse spre mulțime și spuse:

— Faceți puțin loc! Lăsați-i să treacă!

Prompt, sergentul luă vorbele inspectorului drept ordin și împinse mulțimea mai în spate. Cei doi oameni ai ambulanței ieșiră pe trotuar și se îndreptară spre ușile deschise ale acesteia. Brandt îi urmă, avîndu-l alături de el pe Miller.

Între timp, oamenii ambulanței ajunseră la ușa mașinii, primul potrivi capetele tîrgii în locașurile din interiorul acesteia, iar al doilea tocmai se pregătea s-o împingă înăuntru.

— O clipă, spuse Brandt și dădu în lături un colț al păturii care acoperea fața mortului. O simplă formalitate, se adresă el, de data aceasta lui Miller. Raportul meu trebuie să menționeze că am însoțit cadavrul pînă la ambulanță și că apoi l-am revăzut la morgă.

După o privire rapidă, Brandt aranjă la loc pătura și făcu un semn de încuviințare spre asistentul ambulanței aflat în spatele său. Făcu cîțiva pași înapoi, în timp ce asistentul împinse targa în locașul ei, încuie ușile și se îndreptă spre cabină pentru a lua loc lingă colegul său. Ambulanța porni și mulțimea începu să se împrășteie.

Miller se uită la Brandt și ridică din sprîncene:

— Fermecător.

— Da, sărmanul bătrîn; un bulgăr de pămînt. Nu cred că e ceva pentru tine.

Miller părea dezamăgit.

— Nici o șansă. Așa după cum spuneai, în fiecare noapte e cîte un caz. Peste tot în lume sînt oameni care mor noaptea și nimănui nu-i pasă. Nu e însă același lucru și cu moartea lui Kennedy.

Inspectorul Brandt rise în zeflema.

— Ai dracului sînteți voi, ziaristii.

— Să judecăm drept. Despre moartea lui Kennedy vor lua cunoștință toți cei care cumpără și citesc ziarele.

— Așa e. Și acum trebuie să mă întorc la secție. La revedere, Peter.

Își strinseră din nou mîinile și se despărțiră. Miller o porni înapoi către gara Altona, intră apoi pe șoseaua ce ducea

spre centrul oraşului, iar douăzeci de minute mai târziu işi găsea *Jaquarul* în parkingul subteran din Piaţa Hansa, la mai puţin de 200 m de imobilul în care locuia într-un apartament de la ultimul etaj.

Lăsă maşina, urcă rampa garajului, ieşi în stradă şi apoi ajunse în apartamentul său. Era aproape de miezul nopţii. Îşi pregăti câteva ouă, jumări şi ascultă ultimele ştiri. Se vorbea exclusiv despre Kennedy şi, atâta timp cât de la Dallas nu mai sosea nimic nou, comentariile erau făcute din punctul de vedere german. Poliţia îl căuta încă pe asasin. Crainicul intrase în amănunte privind afecţiunea lui Kennedy pentru Germania, cu referiri la vizita efectuată la Berlin în vara trecută şi la declaraţia pe care a făcut-o în limba germană: „Ich bin ein berliner“.¹

După aceea fură redactate înregistrările unei alocuţiuni funerare, rostită în semn de omagiu de către Willi Brandt, primarul Berlinului de Vest, precum şi alte discursuri omagiale, ale cancelarului Ludwig Erhard şi fostului cancelar Konrad Adenauer.

În timp ce la Hamburg ceasurile arătau miezul nopţii, la Cairo trecuse de ora unu. Cinci persoane se aflau în salonul confortabil al unei clădiri situată în afara oraşului, lângă o şcoală de echitaţie din apropierea piramidelor. Cei cinci avuseseră parte de o cină îmbelsugată şi erau acum într-o stare de bună dispoziţie, datorită vestilor de la Dallas, pe care le auziseră cu patru ore mai înainte.

Trei dintre ei erau germani, iar ceilalţi doi egipteni. Soţia gazdei, care era şi proprietarul şcolii de echitaţie, se dusesese de mult la culcare, lăsându-i pe bărbaţi să discute în acele ore mici ale nopţii.

Şcoala de echitaţie era locul favorit de întâlnire a elitei societăţii din Cairo şi a puternicei colonii germane, formată din mai multe mii de persoane.

Lăfăit într-un fotoliu confortabil din piele situat lângă fereastra cu oblonul tras, se afla Peter Bodden, fost expert în probleme evreieşti în cadrul ministerului de propagandă nazist al lui Joseph Goebbels. Refugiat în Egipt aproape imediat după terminarea războiului, trimis fiind în secret de către

¹ Eu sînt un berlinez. — I. germană. (N.R.)

ODESSA, Bodden îşi luase numele egiptean de El Gunra şi lucra tot ca expert în probleme evreieşti. Într-o mină ţinea o sticlă de whisky.

În stînga lui şedea un alt fost expert al statului-major al lui Goebbels, Max Bachmann. Între timp adoptase religia musulmană, făcuse un pelerinaj la Mecca şi acum se numea El Hadji. În semn de respect pentru noua lui religie, ţinea în mină un pahar cu suc de portocale. Amîndoi continuau să rămînă însă naştişti fanatici.

Cei doi egipteni erau colonelul Chams Edine Badrane, consilier personal al mareşalului Abdel Hakim Amer, care a devenit mai târziu ministrul apărării al Egiptului, înainte de a fi condamnat la moarte pentru trădare după războiul de şase zile din 1967. Colonelul Badrane va trece apoi în dizgraţie totală, odată cu şeful său. Celălalt era colonelul Ali Samir, şeful *Maukhabarat*-ului, serviciul secret de informaţii egiptean.

Mai fusese un oaspete la cină, oaspetele de onoare, care plecase în grabă înapoi la Cairo în jurul orei nouă şi jumătate seara, ora locală, cînd se difuzaseră ştirile privind moartea preşedintelui Kennedy. Acesta era preşedintele Adunării Naţionale Egiptene, un colaborator apropiat al lui Nasser.

Peter Bodden ridică paharul spre tavan.

— Deci, Kennedy, iubitul evreilor, a murit. Domnilor, doresc să ţin un toast.

Remarca privind afecţiunea lui Kennedy faţă de evrei nu produse nici o impresie asupra celorlalte persoane din cameră.

La 14 martie 1960, pe cînd Eisenhower era încă preşedinte al Statelor Unite, premierul Israelului, David Ben Gurion, şi cancelarul Germaniei, Konrad Adenauer, se întîlniseră în secret la hotelul *Waldorf-Astoria* din New York. Era vorba de o întîlnire despre care cu zece ani mai înainte se credea că este imposibilă.

Chiar în 1960, era de necrezut ceea ce se petrecuse în realitate la această întîlnire ale cărei detalii nu au ieşit la iveală decît cîţiva ani mai târziu. Însuşi preşedintele Nasser nu le luă în serios în 1963, cînd ODESSA şi serviciul secret al colonelului Samir îi puseseră pe birou informaţiile obţinute.

Cei doi oameni de stat semnaseră în 1960 o convenţie potrivit căreia Germania Occidentală se angaja să ofere Israelului un credit de cincizeci de milioane dolari anual, fără vreo stipulaţie complementară. Pe de altă parte însă, Ben Gurion

descoperi curînd că a dispune de bani era una, iar a avea unele surse de armament era cu totul altceva. Șase luni mai târziu, convenția de la Waldorf fu completată cu o alta, semnată de miniștrii apărării ai Germaniei și Israelului. Noua convenție preciza că Israelul putea folosi banii vest-germani pentru a cumpăra armament tot din Germania.

Adenauer, conștient de implicațiile ce le putea aduce cea de-a doua convenție, amînă punerea ei în aplicare pînă în noiembrie 1961, cînd efectua o vizită la New York pentru a se întîlni cu noul președinte, John Fitzgerald Kennedy.

Kennedy exercită presiuni asupra lui Adenauer. El nu dorea să livreze Israelului arme direct din S.U.A., dar voia totuși ca acesta să le primească de undeva. Israelul avea nevoie de avioane de luptă și de transport, de piese de artilerie de 105 mm, de vehicule blindate pentru transportul trupelor și în special de tancuri. Or, Germania dispunea de toate, în cea mai mare parte de la americani.

Sub presiunile exercitate de Kennedy, cea de-a doua convenție intră în vigoare. Primele tancuri germane începură să sosească la Haifa spre finele lunii iunie a anului 1962. Nu era însă cu puțință să se mențină mult timp secretul; prea multe persoane luaseră cunoștință de el.

ODESSA îl descoperi la sfîrșitul anului 1962 și imediat, prin agenții ei de la Cairo, îi informă pe egipteni.

La sfîrșitul anului 1963, situația luă o altă întorsătură. La 15 octombrie, Konrad Adenauer, vulpoiul de la Bonn, „cancelarul de granit”, se retrase. Locul lui fu luat de Ludwig Erhard care, deși ca părinte al „miracolului economic” al Germaniei se bucura de mare popularitate, în ceea ce privește politica externă era slab și șovăitor.

Încă din perioada cînd Adenauer se afla la putere, în sinul cabinetului său exista un grup de persoane care în mod deschis se declarau împotriva înarmării Israelului și căutau să oprească livrările de armament chiar înainte ca ele să înceapă. Bătrînul cancelar, nedezmîntîndu-și marea lui putere, îi reduse însă la tăcere doar cu cîteva cuvinte și lucrurile continuaseră să se desfășoare normal.

Erhard era însă altfel de om și își cîștigase deja porecla *Leul de cauciuc*. Imediat după ce el își luă postul în primire, grupul celor ce se opuneau înarmării Israelului, sprijinindu-se și pe Ministerul de Externe, ce înclina spre îmbunătățirea relațiilor cu lumea arabă, pe care le dorea excelente, repuse problema pe tapet. Erhard începu să oscileze, deși, în fond, de-

terminantă era voința lui Kennedy, potrivit căreia Israelul trebuia să primească armamentul „via Germania”. Dar brusc surveni asasinatul. Marea întrebare în acele ore mici ale dimineții de 23 noiembrie era una singură: va renunța noul președinte, Lyndon Johnson, să facă presiuni asupra Germaniei și-l va lăsa pe indecisul cancelar de la Bonn să revoce convenția? În fapt el nu o făcu, dar la Cairo erau mari speranțe că o va face.

Gazda veselei adunări era Wolfgang Lotz, născut la Mannheim în 1921. El trecea drept fost maior în armata germană și un antisemit fanatic, care emigrase în 1961 la Cairo, unde înființase școala lui de echitație. Blond, cu ochi albaștri și o înfățișare de vultur, era unul dintre principalii favoriți ai personalităților politice influente din Cairo și ai germanilor expatriați, în special ai celor din comunitatea nazistă.

Se întoarse către oaspeți, cu un zîmbet larg. Nimeni nu-și putea da însă seama dacă nu cumva în zîmbetul lui era și ceva fals. În realitate, zîmbetul era fals în întregime. Se născuse evreu,¹ în Mannheim, dar în 1933, la vîrsta de 12 ani, emigrase în Palestina. Se numea Ze'ev și avea gradul de maior în armata israeliană. În acel moment era unul din agenții de frunte ai spionajului israelian din Egipt.

Acum, el abia aștepta plecarea oaspeților, deoarece ceea ce declarase unul din ei era de o importanță vitală pentru Israel și se gîndea cu disperare cum să facă să rămînă singur pentru a merge în baie și a transmite mesajul la Tel Aviv. Dar fața sa nu trăda cu nimic gîndurile care îl frămîntau, ci, dimpotrivă, continua să fie zîmbitoare.

Peter Miller se trezi a doua zi de dimineață aproape de ora nouă. Cînd ochii i se obișnuiră cu lumina, intră în baie, luînd cu el tranzistorul portativ pentru a asculta știrile în timp ce-și făcea dușul și se bărbiera.

După ce se uscă, merse în bucătărie să-și facă o cafea, însă în același timp sună și telefonul. Se abătu spre salonaș și răspunse.

— Peter?

— Da, cine este acolo?

— Karl.

Mintea îi era încă neclară și nu recunoscu vocea.

— Karl?

¹ Pentru detalii, a se vedea lucrarea *Spionaj la școala de echitație*, editată pe plan intern în anul 1976. (N.R.)

Vocea de la celălalt capăt al firului deveni nerăbdătoare:

— Karl Brandt. Ce e cu tine? Încă nu te-ai trezit?

Miller își reveni în fire.

— Oh, da, sigur, Karl. Îmi pare rău. Tocmai m-am sculat. Ce s-a întâmplat?

— E vorba despre evreul acela mort. Vreau să vorbesc cu tine.

Miller nu pricepea.

— Care evreu mort?

— Cel ce s-a gazat noaptea trecută în Altona. Nu poți să-ți reamintești nici atita lucru?

— Da, desigur. Îmi amintesc... noaptea trecută... spuse Miller. Nu știam însă că era evreu. Ce e cu el?

— Vreau să vorbesc cu tine, îi răspunse inspectorul de poliție. Dar nu la telefon. Putem să ne vedem?

— Sigur, spuse el. Vrei să luăm prânzul împreună?

— Da, răspunse Brandt.

— În regulă. Dacă crezi că e ceva important, fac cinste eu.

Peter numi un mic restaurant, fixă ora treisprezece și puse receptorul în furcă. Era încă contrariat, deoarece nu concepea că sinuciderea unui bătrîn, fie el și evreu, ar putea constitui un subiect de senzație.

În timpul prânzului, Karl părea că dorește să evite subiectul pentru care îl chemase la întâlnire, dar, cînd se aduse cafeaua, el spuse fără vreo altă introducere:

— Omul de astă-noapte...

— Da, ce e cu el? interveni Miller.

— Probabil ai auzit cum i-au tratat naziștii pe evrei, în timpul războiului și chiar mai înainte?

— Desigur. Doar știi și tu că ne-au vorbit destul despre asta la școală.

Miller era tulburat și încurcat totodată. Ca tuturor germanilor mai tineri, li se spusese la școală că el și ceilalți concetățeni ai săi erau acuzați de crime de război în masă. În acel timp, acceptase ideea respectivă fără a ști măcar despre ce este vorba. Mai tîrziu, în perioada imediat postbelică, i-a fost greu să descopere ce înțelegeau profesorii prin aceasta. Nu avea nici pe cine întreba și nici pe cineva care să-l lămurească. La vîrsta maturității reuși să citească cîte ceva despre această problemă și cu toate că ceea ce aflase îl desgustase, nu concepea că el personal ar avea vreo legătură cu asemenea fapte. Totul se petrecuse altă dată, în alte locuri, la mari dis-

tanțe. Nici el, nici tatăl său și nici mama lui nu fuseseră acolo cînd se întîmplaseră aceste lucruri. De aceea, a rămas contrariat cînd Karl a adus în discuție subiectul respectiv.

La rîndul său, Brandt își agita cafeaua, el însuși fiind în incurcătură și neștiind cum să înceapă. În sfîrșit, se hotărî:

— Bătrînul de noaptea trecută era un german-evreu, care a fost închis într-un lagăr de concentrare.

Miller își reaminti fața mortului de pe targă. Așa sfîrșeau acești oameni? Era ridicol. Probabil că omul fusese eliberat de către aliați cu 18 ani mai înainte și ar fi trebuit să trăiască pînă la adînci bătrînețe. Fața mortului continua să-l obsedeze. Pînă atunci, după cîte își aducea aminte, nu văzuse încă pe cineva care să fi fost internat într-un lagăr. Pe de altă parte, și de acest lucru era sigur, nu întîlnise nici pe vreunul din ucigașii din S.S. Un astfel de om ar fi fost remarcat pînă la urmă, fiind altfel decît ceilalți.

Gîndul i se duse înapoi la publicitatea făcută în urmă cu doi ani cu ocazia judecării lui Eichmann la Ierusalim. Timp de cîteva săptămîni, capul de afiș al ziarelor l-au constituit relatările cu privire la acest caz. Îi veniră în minte fața din cabina de sticlă în care se afla asasinul și impresia odioasă ce i-o făcuse. Citise toate relatările presei în legătură cu procesul care, pentru prima oară, îl introdusese în activitatea și metodele de lucru ale S.S.-ului, în rezultatele lor finale. Dar toate acestea se petrecuseră într-un trecut mai îndepărtat, în alte țări. Nu-și făcuse însă probleme personale din aceste întîmplări.

Gîndurile îi reveniră la prezent, intuind atmosfera penibilă pe care o creau cuvintele lui Brandt.

— Și ce-i cu asta? îl întrebă pe detectiv.

Drept răspuns, Brandt scoase din servieta sa un pachet învelit într-o hîrtie groasă și îl puse pe masă.

— Bătrînul a lăsat un jurnal scris de el. De fapt, nici nu era așa bătrîn. Cincizeci și șase de ani. Se pare că și-a notat întîmplările din acele timpuri, ascunzîndu-și însemnările în obielele în care își infășura picioarele. După război, le-a transcris pe toate, alcătuiind astfel un jurnal.

Miller se uită la pachet cu un interes nu prea mare.

— Unde l-ai găsit?

— Era chiar lingă cadavru. L-am luat de jos și l-am dus acasă. L-am citit noaptea trecută.

Miller îl privi pe fostul său coleg de școală plin de curiozitate.

— Și a fost rău?

— Oribil. Nu-mi închipuiam că ceea ce le-au făcut acestor oameni a fost atât de îngrozitor.

— Și de ce mi l-ai adus mie?

De data asta Brandt se află în mare încurcătură și dădu din umeri.

— M-am gândit că poate scoți ceva interesant din el.

— Cui i-ar aparține acum de drept?

— Legal vorbind, urmașilor lui Tauber. Dar ei sînt toți dispăruți, astfel că după părerea mea ar trebui să aparțină poliției, dar aceasta n-ar face altceva cu el decît să-l claseze la arhivă. Dacă îl vrei, îl poți avea, numai să nu se afle că ți l-am dat eu. Nu doresc să am necazuri cu autoritățile.

Miller achită nota și pleacă împreună din local.

— Perfect, îl voi citi. Dar nu promit că am să depun vreun efort special pentru a scoate cine știe ce de aici. Poate vreun articol pentru o revistă.

Brandt se întoarse spre Peter, zimbînd ușor.

— Ești un bastard plin de cinism, spuse el.

— Nu, răspunse Miller. Spun asta deoarece, la fel ca pentru cea mai mare parte din public, este ceva care nu mă interesează nici ca timp, nici ca spațiu. Dar cu tine ce se întîmplă? După zece ani de poliție credeam că ai să devii un tip mai dur. Aceste lucruri te-au impresionat, nu-i așa?

Brandt deveni din nou serios. Privi la pachetul de sub brațul lui Miller și înclină ușor capul.

— Da, da, m-au impresionat. Niciodată nu am putut crede că a fost atât de îngrozitor. Și, ca să nu uit: este vorba nu numai de o istorie privind trecutul, ci și de una care s-a terminat aici la Hamburg noaptea trecută. La revedere, Peter.

Detectivul se îndepărta, neștiind cît de mult greșise spunînd aceste cuvinte. Istoria nu se sfîrșise.

Capitolul II

Peter Miller duse pachetul pe care i-l dăduse Brandt acasă, unde ajunse puțin după ora trei. Îl aruncă pe masa din salonaș și, înainte de a se apuca să-l desfacă, se duse să-și prepare o mare cantitate de cafea. Se așeză în fotoliul său favorit, își puse o ceașcă de cafea la îndemînă, aprinse o țigară și apoi deschise pachetul.

Jurnalul era, de fapt, un dosar ce conținea între copertile tari de carton file prinse la margine cu agrafe ce permiteau ca unele să fie scoase sau altele noi introduse.

Dosarul cuprindea o sută cincizeci de pagini bătute probabil la o mașină veche, deoarece unele litere erau dezaliniat pe orizontală sau verticală, iar altele șterse. Se părea că fuseseră scrise cu mulți ani în urmă, fiindcă cea mai mare parte din pagini, deși netede și curate, erau îngălbenite de vreme. La început și la sfîrșit existau însă cîteva file mai noi, scrise, evident, doar cu puține zile mai înainte. Primele pagini constituiau un fel de prefață, iar cele de la sfîrșit semănau cu un epilog. Verificînd datele cuprinse în prefață și epilog, stabili că ele fuseseră scrise la 21 noiembrie, deci cu două zile mai înainte. Miller presupuse că aceste pagini au fost scrise după ce autorul lor luase hotărîrea de a-și pune capăt zilelor. Își aruncă privirea pe cîteva paragrafe de pe prima filă și fu surprins să constate că limba folosită era clară, o germană perfectă, a unui om cult. Pe hîrtia albă aplicată pe exteriorul primei coperti scria cu litere mari de tipar, executate cu cerneală neagră: JURNALUL LUI SALOMON TAUBER.

Miller se adînci mai mult în fotoliu, întoarse prima pagină și începu să citească.

În primele douăzeci de pagini ale jurnalului, Tauber își descria copilăria trăită în Hamburg, povestea despre tatăl său, erou de război, aparținând clasei muncitoare, și despre moartea părinților, în 1933, la puțin timp după venirea la putere a lui Hitler. La 30 de ani s-a căsătorit cu o fată numită Esther și a lucrat ca arhitect până în 1941, când a fost internat într-un lagăr de tranzit, iar apoi imbarcat cu alți evrei în vagonul unui mărfaș care avea destinația spre est.

În gara orașului Riga, printre alți ofițeri S.S., Tauber l-a văzut pentru prima oară pe Eduard Roschmann. Iată cum este descris acesta în jurnal : „...Unul din ei se afla mai la o parte, pe o ladă de ambalaj, supraveghind cele câteva mii de schelete umane care coborau singure din tren, în timp ce pe față i se putea citi un suris aproape imperceptibil, dar plin de satisfacție. Își lovea ritmic cizma cu o cravașă împletită din piele. Purta o uniformă verzuie, cu petlițele argintii și negre ale S.S.-ului și cu însemnele gradului de căpitan. Era înalt și slab, cu părul blond-pal, ochii albaștri, spălăciți. Mai târziu, aveam să aflu despre el că era un sadic notoriu și că, după terminarea războiului, când aliații se refereau la el, îl denuneau *Măcelarul din Riga*...”

După ce reda o serie de aspecte ce ilustrau cruzimea manifestată de Roschmann față de evreii internați în lagăr, jurnalul lui Tauber continua :

„...Într-o dimineață a lunii martie 1942, Roschmann ne anunță că a luat ființă o nouă fabrică de conserve de pește în orașul Dunamunde, situat la 80 km de Riga. Apoi trecu rîndurile în revistă, selecționă peste 100 de voluntari cărora le ordonă să se urce într-un autobuz fără ferestre, care pleacă fără a scoate fum pe țeava de eșapament. Mai târziu, am aflat că nu exista nici o fabrică de conserve la Dunamunde și că mașina respectivă era, de fapt, o dubă de gazare. Astfel, în limbajul lagărului, expresia «Dunamunde-transport» a devenit sinonimă cu «moarte prin gazare».

În una din zilele următoare, începu să circule zvonul că va urma un nou transport Dunamunde, zvon confirmat de Roschmann la apelul de dimineață. De data aceasta nu se oferă nici un voluntar și de aceea Roschmann, cu o grimasă deloc prefăcută, începu să treacă printre rînduri, lovindu-i în piept cu cravașă pe cei ce trebuiau să plece. Recurse la un șiretlic și începu cu ultimul rînd, în care erau cei slabi sau bătrîni. O femeie de aproape 65 ani, prevăzînd șiretlicul, tre-

cuse în rîndul din față. Din dorința puternică de a rămîne în viață, se îmbrăcase extravagant, se pudrase și se rujase, vînd să pară tînără.

Ajuns aproape de ea, Roschmann se opri, o privi, păru că va trece mai departe, dar renunță și o mai privi o dată. Rînjind răutăcios, o obligă să danseze aproape o jumătate de oră, pînă cînd femeia se prăbuși extenuată la pămînt. În timpul dansului, Roschmann trase o mulțime de gloanțe la picioarele ei. După aceea mă lovi cu cravașă peste față și, îmi porunci s-o duc la duba de gazare. M-am executat și am depus-o pe femeie în fundul dubei. Ea mi-a strîns încheietura mîinii cu o forță pe care n-aș fi crezut că o mai au degetele ei vestejite. Ghemuită pe podeaua dubei morții, mă trase spre ea și încercă cu o batistă mică, brodată cu dantelă fină, să-mi oprească singele care continua să-mi curgă pe obraji. Se uită drept în ochii mei și șuieră printre dinți :

— Fiul meu, trebuie să trăiești. Jură-mi că ai să trăiești. Jură-mi că vei ieși viu din lagăr. Trebuie să trăiești pentru ca să poți spune celor de afară, din cealaltă lume, ceea ce s-a întîmplat cu noi aici.

Și astfel am jurat că voi trăi, într-un fel sau altul, indiferent de prețul pe care va trebui să-l plătesc. Am luat-o înapoi pe drumul din interiorul ghetoului și la jumătatea lui am leșinat...”

După această intîmplare, Tauber luă două hotărîri : prima — de a ține un jurnal secret, tatuînd noaptea cuvintele și datele cu ajutorul unui ac înmuiat în cerneală neagră pe pielea picioarelor sale ; a doua — de a deveni un *kapo*, adică paznic recrutat dintre evrei pentru a-i însoți pe tovarășii de lagăr la muncă sau la locurile de execuție.

Jurnalul continua apoi cu alte evenimente petrecute după ce Tauber a devenit *kapo*.

„În august 1942, sosi un transport de evrei din Boemia, unde zeci de mii de oameni erau internați înainte de a fi expediați spre est pentru exterminare. Mă aflu pe una din laturile pieții ghetoului, uitîndu-mă la Roschmann care își făcea turul său de selecție. Noii sosiți fuseseră tunși la zero încă din lagărul de tranzit și nu era ușor să-i deosebești pe bărbați de femei. De partea cealaltă a pieții observai o femeie ce îmi atrase atenția. Era palidă ca ceara, slăbită pînă la extenuare și tușea încontinuu. Anumite trăsături ale feței sale îmi amînteau de ceva.

Ajuns în dreptul ei, Roschmann o lovi cu cravaşa în piept şi trecu mai departe. Cei care-l urmau o prinseră imediat de braţe şi o împinseră afară din front pentru a o alătura celorlalţi aleşi. Deoarece mulţi din oamenii ce formau acest transport erau inapţi pentru muncă, selecţia lor dură destul timp, ceea ce însemna că puţini dintre cei vechi vor fi aleşi să completeze numărul. Pentru mine chestiunea prezenta interes doar pur teoretic. În calitate de *kapo*, purtam o banderolă pe braţ şi un baston, iar suplimentul de mâncare îmi refăcea întrucitva forţele.

Deşi Roschmann mă văzuse la faţă, se părea că nu-şi aminteşte de mine. Lovise atîţia cu cravaşa peste faţă, încît unul mai mult sau mai puţin nu conta pentru memoria lui.

Cea mai mare parte din cei aleşi în această seară de vară se încolonaseră şi porniseră spre poarta lagărului, urmînd să fie duşi pînă la pădurea din deal, unde să fie executaţi. Întrucît lîngă poartă aştepta şi o dubă de gazare, din lotul respectiv fură alese încă 100 de persoane din cele mai extenuate.

Tocmai mă pregăteam să-i escortez către poartă pe cei rămaşi după selecţie, cînd locotenentul S.S. Krausse făcu semn la cîţiva dintre *kapo* şi urlă :

— Voi, luaţi-i pe aceştia în convoiul pentru Dunamunde!

După plecarea celorlalţi spre pădure, eu cu încă patru *kapo* îi escortam pe cei condamnaţi la gazare. Femeia cea extenuată, aflată într-o fază avansată de tuberculoză, se găsea printre aceştia. Ştia unde merge, toţi ştiau, dar ca şi ceilalţi, înainta spre dubă poticnindu-se, cu o supunere resemnată. Întrucît era prea slăbită ca să poată urca partea din spate a dubei, mult prea înaltă, se întoarse spre mine ca s-o ajut. Ne uitaram unul la altul şi incremeniram.

Auzii pe cineva în urma noastră apropiindu-se şi văzui pe ceilalţi doi *kapo* aflaţi în spatele dubei luînd poziţie de dreptişti şi scoţîndu-şi şepcile în semn de salut. Bănuind că trebuie să fie vreun ofiţer S.S., făcui şi eu la fel.

Femeia rămăsese incremenită, privindu-mă fără să clipească. Omul din spatele meu păşi în faţă. Era căpitanul Roschmann, care făcu semn celorlalţi doi *kapo* să-şi continue treaba şi se uită la mine cu ochii săi spălăciţi. Îmi era frică că voi fi biciuit, deoarece îmi scosesem şapca prea încet.

— Cum te cheamă ? întrebă el.

— Tauber, domnule căpitan, răspunsei eu, încă în poziţie de dreptişti.

— Ascultă, Tauber, se pare că eşti cam încet. Nu crezi că ar trebui să te înviorăm puţin astă seară ?

Nu era cazul să mai adaug ceva. Sentinţa fusese dată. Ochii lui Roschmann sclipiră către femeie, se îngustară de parcă ar fi suspectat ceva, după care zîmbetul său lent şi viclean îi apărură pe faţă.

— Cunoşti pe această femeie ? întrebă el.

— Da, domnule căpitan, răspunsei eu.

— Cine este ?

Nu puteam răspunde. Buzele parcă îmi erau lipite cu clei.

— Este soţia ta ? întrebă el.

Încuviinţai din cap mut. Zîmbetul i se transformă în rînjit.

— Ei bine, scumpul meu Tauber, unde-ţi sînt manierele ? Ajut-o pe doamna să urce în maşină !

Stam încă nemişcat, incapabil să fac vreun gest. Se apropie mai mult de faţa mea şi şopti :

— Ai zece secunde ca s-o urci, după care o vei urma.

Încet, întinsei braţul şi o ajutai pe Esther să urce în dubă. Ceilalţi doi *kapo* aşteptau ca să închidă uşile. Ajunsă sus, Esther se uită la mine şi două lacrimi îi izvoriră din ochi, alunecîndu-i pe obraji. Nu mi-a spus nici un cuvînt. În tot acest timp n-am scos nici eu şi nici ea vreo vorbă. Uşile dubei se închiseră şi maşina porni. Ultimul lucru pe care l-am văzut au fost ochii ei care mă priveau. Douăzeci de ani am încercat să înţeleg privirea lor. Era dragoste sau ură, dispreţ sau milă, neîncredere sau înţelegere ? N-am să ştiu niciodată.

După ce duba plecă, Roschmann se întoarse spre mine, continuînd să rînjească :

— Te mai lăsăm să trăieşti cît vom considera noi că ne eşti necesar, după care vom termina cu tine, dar tu eşti deja mort de pe acum, spuse el.

Avea dreptate. În ziua aceea mi-a murit sufletul. Era în 29 august 1942 şi de atunci am devenit un simplu robot. Nu mă mai interesa nimic. Nu mai simţeam nici frigul, nici durerea, nu aveam nici un fel de senzaţii. Priveam la brutalităţile lui Roschmann şi ale camarazilor săi din S.S. fără a clipi din ochi. Eram imun la orice. Continuam însă să observ totul, pînă în cele mai mici detalii, memorîndu-le sau zgiriînd datele pe propria-mi piele. Transporturile veneau şi apoi mergeau pe dealul execuţiei sau în dubele de gazare. Oamenii mureau şi apoi erau îngropaţi. Pentru mine nu mai exista

nici un blestem, fiindcă devenisem imun chiar și în fața sentimentului de vinovăție. Acesta avea să-mi revină mai târziu, peste câțiva ani. Eram un om mort, gol pe dinăuntru, care încă se mai țira pe picioare...”

În următoarele pagini ale jurnalului, Tauber descria lupta sa pentru a supraviețui în lagărul de concentrare din Kaiserwald, eforturile deosebite pe care le-a făcut pentru a nu muri de foame, boli, supramuncă și de brutalitatea paznicilor. În tot acest timp, căpitanul Roschmann nu a dat nici un semn de viață. Se părea că rămăsese tot la Riga. Tauber relatează apoi că la începutul lui octombrie 1944, S.S.-iștii, intrând în panică la gândul că ar putea fi prinși de vii de sovietici și trași la răspundere pentru crimele lor, au început pregătirile în vederea unei evacuări desperate pe mare, luând cu ei o mână de ultimi prizonieri supraviețuitori — ostatici — ca pe niște bilete de liberă trecere spre vest.

„În 11 octombrie 1944 sosirăm la Riga cca 4000 dintre noi, rămași apți pentru drum, și coloana se îndreptă direct spre docuri. Dincolo de orizont se auzeau explozii ciudate, asemănătoare unor tunete. Încrămpeți de foame și de frig, realizărilor că erau tunurile rusești, ce fuseseră debarcate în suburbiile orașului Riga.

Ajunși la doc, am constatat că acesta era plin cu ofițeri S.S.

În timp ce noi priveam nedumeriți, începu încărcarea pe un vas a câtorva sute de răniți germani, care zăceau pe târgi, în două din depozitele aflate de-a lungul cheiului.

Odată cu lăsarea întinericului sosi și Roschmann, care ordonă sanitarilor ce transportau târgile să se oprească și țipă spre noi :

— Voi, lepădăturilor, urcați-vă pe vas și cărați-i înapoi pe răniți ! Vasul acesta este al nostru.

Împinși de țevile armelor S.S.-iștilor care veniseră cu noi, urcarăm pe punte. Ajunși aici, începurăm să ridicăm târgile cu răniți și să le căram înapoi pe chei. Deodată, am auzit un strigăt și m-am întors să văd ce se întâmplă. Un căpitan al armatei germane ce fugea de-a lungul cheiului se opri chiar în dreptul meu. Uitându-se la oamenii de pe punte care ridicaseră târgile să le debarce, căpitanul țipă :

— Cine a ordonat să fie debarcați acești oameni ?

Roschmann se apropie de el, venind din spate, și spuse :

— Eu am ordonat. Acest vas este al nostru.

Căpitanul se întoarse spre el, căută în buzunare și scoase un ordin scris.

— Vasul a fost trimis special pentru a ridica răniții de pe front și pe aceștia îi va lua, spuse el.

Apoi se îndreptă spre sanitarii armatei și le ordonă să reia căratul. Privii spre Roschmann și observai că acesta tremura. La început am crezut că de minie, dar apoi am realizat că era speriat, înspăimântat la gândul că ar putea să rămână pe loc și să fie prins de ruși. Se apropie de sanitari și le ordonă să nu mai urce răniții pe vas. Aceștia însă nu-l luară în seamă, continuând să execute ordinul dat de căpitanul lor. Mă uitam la fața acestuia, care se afla la cca doi metri distanță de mine. Era cenușiu de oboseală, neras și sub ochi avea cearcăne negre. Văzînd că încărcarea răniților începe din nou, trecu pe lângă Roschmann pentru a-și supraveghea sanitarii. De pe una din târgile îngrămădite pe chei se auzi o voce strigînd în limba germană :

— Bravo, căpitane, i-ai zis-o poroului !

Cum amîndoi erau acum aproape unul de altul, Roschmann își scoase brusc arma, se întoarse și-l lovi pe căpitan de-a curmezișul feței. Îl văzusem maltratînd mulți oameni, dar niciodată cu un asemenea rezultat. Căpitanul încasă lovitură scuturîndu-și capul, înleștă pumnii și trimise o laterală de dreapta, fulgerătoare, în falca lui Roschmann. Acesta făcu câțiva pași înapoi și căzu pe spate, în timp ce o șuviță de sînge i se scurgea din gură. Căpitanul se întoarse apoi spre sanitarii săi.

Continuam să privesc scena și-l văzui pe Roschmann armîndu-și febril pistolul, cu care trase între umerii căpitanului. La auzul împușcăturii, activitatea de pe chei încetă brusc. Căpitanul se clătină, dar reuși totuși să se întoarcă. Atunci Roschmann trase din nou și glonțul îl lovi pe căpitan în gît. Acesta se răsuci și muri înainte de a cădea cu spatele pe chei.

Un obiect pe care-l avea la gît căzu și, cînd m-am apropiat, deoarecece mi se ordonase să arunc cadavrul în apă, am văzut că era o medalie. Nu am aflat niciodată numele căpitanului ; medalia era însă „Crucea de cavaler cu corcana de frunze de stejar...”

Miller citi de mai multe ori această pagină a jurnalului, trecînd pe rînd prin sentimentul de incredibilitate, îndoială, încredere și, în cele din urmă, de adîncă minie.

După ce se convinsese că nu există nici o îndoială, reluă cititul jurnalului. Tauber relata în continuare că au descărcat răniții de pe vapor și în locul lor au fost imbarcați prizonierii, iar după trei zile au ajuns la Danzig, oraș aflat cu mult în spatele frontului german.

De aici, supraviețuitorii au fost transportați în lagărul de concentrare din Stuthof, unde Tauber fu martorul unui nou șir de atrocități ale S.S.-iștilor. În ianuarie 1945, în timp ce trupele sovietice înconjurau Danzigul, supraviețuitorii lagărului din Stuthof au fost conduși spre Berlin în binecunoscutul „marș al morții”, prin zăpezile aspre. Cei rămași în viață din această coloană au ajuns la Magdeburg, unde S.S.-iștii i-au abandonat, căutând să-și salveze propria piele.

Grupul lui Tauber a fost trimis la închisoarea orașului și lăsat pe seama unor bătrâni ce alcătuiau paza locală și care, nefiind în stare să-i hrănească, le dădeau voie să-și caute de mâncare prin satele din împrejurimi.

Cu prilejul uneia din aceste ieșiri, Tauber l-a întâlnit din nou pe Roschmann.

„...Era în ziua de 3 aprilie 1945. În acea zi fusesem cu încă alți trei prizonieri la Gardelegen, un sat situat la est de oraș, și adunasem un sac de cartofi. Ne tiram înapoi cu prada noastră, când o mașină se apropie venind din spate și îndreptându-se spre vest. Încetini puțin pentru a evita o căruță aflată pe șosea, iar eu uitându-mă, fără a-i da atenție deosebită, am zărit înăuntru patru S.S.-iști care, evident, își încercau șansa de a scăpa spre vest. Alături de șofer, îmbrăcat într-o tunică de caporal al armatei terestre, ședea Eduard Roschmann. El nu m-a observat, deoarece capul îmi era acoperit cu o glugă largă, confecționată dintr-un sac vechi, ce mă proteja contra vântului. Eu însă l-am văzut și nu mai exista nici o îndoială: era el. Se părea că toți patru își schimbaseră uniforme pe drum. Înainte de a dispărea la orizont, o haină fu aruncată din mașină în praful de pe șosea. Cîteva minute mai tîrziu ne apropiarăm de locul unde căzuse și ne oprirăm ca s-o examinăm. Era tunica unui ofițer S.S. purtînd însemnele acestei arme, cele două fulgere argintii, și tresele de căpitan. Astfel, S.S.-istul Roschmann «dispăruse»...”

Cîteva zile mai tîrziu, trupele aliate au ocupat orașul, eliberînd și prizonierii din închisoarea în care se afla Tauber.

După eliberare, acesta s-a întors la Hamburg, dar nu a mai găsit nimic din ceea ce lăsase înainte de a fi trimis în lagăr. Pînă și strada pe care locuise fusese distrusă în întregime de bombardamente.

Din anul 1947 a locuit în Altona și a început să-și scrie jurnalul cu toate întîmplările prin care a trecut. Acesta se încheia cu regretul lui Tauber că nu a reușit să-l aducă pe Roschmann în fața tribunalului pentru a da socoteală de crimele sale.

Peter Miller puse jurnalul la o parte, se rezemă de spătarul fotoliului și rămase timp îndelungat cu ochii ațintiți în tavan. Aproape de ora cinci dimineața, înainte de a adormi, hotărîrea sa era luată. Va face totul pentru a pune mina pe Eduard Roschmann.

Capitolul III

În timp ce Peter Miller adormise, un *Coronado* gigant al liniilor aeriene argentinienne plutea într-un zbor legănat deasupra dealurilor întunecate ale Castiliei, efectuând manevrele necesare pentru a ateriza pe aeroportul Barajas din Madrid.

Lângă fereastră, la clasa I, în al treilea rând din spate se afla o persoană de aproximativ 60 de ani, cu părul grizonat și cu o mustață bine ajustată. A existat o fotografie a acestui om care îl arăta pe la vîrsta de 40 de ani, cu un păr tuns scurt, fără mustață și cu o tăietură de brici ce îi brăzda partea stîngă a feței. Din micul grup de oameni care au văzut vreodată această fotografie, cu greu l-ar fi recunoscut cineva ca fiind una și aceeași persoană cu cea aflată acum în avion.

În pașaport era trecut cu numele de Ricard Suertes, cetățean argentinian, nume care prin semnificația lui reprezenta o glumă sinistrală la adresa lumii întregi, căci Suertes în spaniolă înseamnă „noroc”, iar „noroc” în germană se traduce prin „Glück”. Pasagerul din avionul care străbătea acea noapte de noiembrie se născuse sub numele de Richard Glück și mai tîrziu ajunsese general S.S., șef al Departamentului General al Economiei și Administrației Reichului și inspector general al lui Hitler pentru lagărele de concentrare. Pe listele celor „căutați”, atît în Germania de Vest, cît și în Israel, el figura pe locul trei, după Martin Bormann și fostul șef al Gestapoului, Heinrich Müller. Avansase în rang chiar mai sus decît dr. Josef Mengele, numit și *Doctorul Diavol*, de la Auschwitz. În ODESSA ocupa locul doi, fiind ajutorul direct al lui Martin Bormann.

Rolul pe care Richard Glück l-a jucat în crimele comise de S.S. a fost unic și se potrivea perfect cu modul cum reușise să-și asigure deplina dispariție în mai 1945. Mai mult

chiar decît Adolf Eichmann. Glück a fost unul din autorii cei mai de seamă ai distrugerii. În fruntea departamentului pe care-l conducea, el a asigurat realizarea unui profit maxim din exterminarea a 14 milioane de oameni.

Glück nu făcea parte din categoria celor cărora le plăcea să fie egoiști „privind” pe alții de succes sau să-și riște libertatea pentru tot restul vieții printr-o reîntoarcere în Germania după ce scăpase. Finanțat din belșug din fondurile secrete, își putea trăi restul zilelor foarte confortabil în America de Sud, ceea ce și făcea de fapt. Fiind dedicat trup și suflet idealului nazist, i-a rămas credincios acestuia mai ales în condițiile cînd fosta sa putere și superioritate i-au asigurat o poziție înaltă și onorabilă printre naziștii fugari din Argentina, locul de unde era condusă ODESSA.

Avionul ateriză cu deplină siguranță și pasagerii trecură prin vamă fără probleme. Spaniola curentă pe care o vorbea pasagerul de la clasa I nu surprinse pe nimeni, el însuși fiind de mult obișnuit să treacă drept un sud-american. După ce depăși ultima clădire a aeroportului, luă un taxi și, dintr-o îndelungată experiență, dădu adresa unui bloc situat dincolo de hotelul Zurburan. Plătind șoferului, își luă geanta de voiaj și merse pe jos cei aproape 200 m pînă la hotel.

Camera fusese rezervată prin telex, astfel că se instală în scurt timp. Făcu un duș și se bărbieri. La ora nouă fix, auzi trei bătăi ușoare în ușă, urmate de o pauză, și apoi alte două. Deschise și se retrase după ce îl recunoscu pe vizitator.

Noul venit închise ușa în urma lui, luă poziția de drept și ridică brațul, salutînd după vechiul obicei.

— Sieg heil, spuse el.

Generalul Glück îi făcu un semn aprobator cu capul, ridicîndu-și și el mina dreaptă în semn de salut.

— Sieg heil, spuse el mai încet, invitînd apoi pe vizitator să ia loc.

Omul din față, tot un german, fost ofițer S.S., conducea în prezent rețeaua ODESSA din Germania Occidentală. Era foarte măgulit pentru onoarea ce i se făcuse de a fi invitat la Madrid pentru o discuție personală cu un șef atît de mare. Bănuia, și nu se înșela, că trebuie să fie ceva în legătură cu moartea președintelui Kennedy, care avusese loc cu treizeci și șase de ore în urmă.

Generalul Glück își turnă o ceașcă de cafea, își aprinse o țigară de foi și începu :

— Probabil că bănuiești motivul acestei neașteptate și oarecum riscante vizite pe care o fac în Europa. Deoarece îmi displace să rămân pe acest continent mai mult decât este nevoie, voi fi scurt, mergînd direct la țintă.

Subordonatul din Germania era nerăbdător să asculte.

— Kennedy este acum mort, ceea ce pentru noi reprezintă un noroc remarcabil, continuă generalul. Nimic nu trebuie neglijat pentru a realiza cel mai mare avantaj din acest eveniment. Mă înțelegi?

— Desigur, în principiu, domnule general, răspunse interlocutorul cu infocare, dar în ce formă anume?

— Mă refer la convenția secretă cu privire la livrarea de armament dintre Bonn și Tel Aviv. Ești la curent cu această convenție? Știi de tancurile, tunurile și alte genuri de armament care și în prezent se livrează în cantități masive din Germania în Israel?

— Da, desigur.

— Și ești la curent cu faptul că organizația noastră face orice îi stă în putință pentru a sprijini partea adversă, astfel ca într-o zi să poată obține o victorie absolută în războiul cu Israelul ce va veni?

— Desigur, am organizat deja recrutarea a numeroși oameni de știință germani în acest scop.

— Voi reveni la subiectul respectiv mai târziu. Deocamdată vreau să mă refer la linia politicii noastre, care trebuie să fie aceea de a-i informa cât mai amănunțit pe egipteni cu date privind convenția trădătoare pentru ca ei să poată face, pe cale diplomatică, cele mai puternice presiuni asupra Bonnului. Aceste presiuni au contribuit deja la formarea unui grup în Germania, care, din motive politice, se opune cu înverșunare convenției de înarmare a Israelului. Grupul în cauză, fără să-și dea seama, ne face propriul nostru joc, exercitînd presiuni asupra neghiobului de Erhard.

— Da, vă ascult, domnule general.

— Bine. Pînă în prezent, Erhard nu a anulat livrarea de arme, dar a șovăit de mai multe ori. Pentru că ce vroiau să vadă indeplinită convenția dintre Germania și Israel, principalul argument pe care se bazau era acela că Kennedy susținea această convenție și Erhard se supunea dorinței președintelui S.U.A.

— Da, asta așa e.

— Dar acum Kennedy este mort.

Cel sosit din Germania se lăsă mult pe spate în scaunul său, cu ochii iluminați de entuziasm, ca și cum situația actuală îi deschidea mari perspective. Generalul Glück scutură scrumul țigării în ceașca de cafea, îndreptă capătul aprins al acesteia către subordonatul său și spuse:

— Prin urmare, pînă la sfîrșitul anului, principala coordonată a activității politice desfășurată în interiorul Germaniei de prietenii și simpatizanții noștri trebuie să constea în antrenarea opiniei publice împotriva convenției de înarmare a Israelului.

— Da, da, acest lucru poate fi îndeplinit, îl asigură interlocutorul zîmbind cu toată fața.

— Sarcina dumitale va fi să coordonezi publicitatea prin presă; să fie strecurate avertismente în principalele ziare și reviste, care să-i influențeze pe funcționarii civili din preajma guvernului și a politicienilor să se pronunțe împotriva convenției.

Omul din Germania încuviință de mai multe ori, închipuindu-și deja planul campaniei sale.

— Se va face, spuse el.

— Excelent, răspunse Glück.

— Domnule general, ați amintit despre oamenii de știință germani care lucrează acum în Egipt.

— Ah, da, am spus că voi reveni asupra lor mai târziu. Ei reprezintă al doilea pilon al planului nostru. Într-adevăr, ODESSA a numit un ofițer care să recruteze din Germania specialiști în rachete și acesta, la rîndul său, a apelat la sprijinul unui fost sergent S.S., Heinz Krug. Au cutreierat împreună Germania, căutînd oameni dispuși să meargă în Egipt și să construiască rachete. Oferînd salarii mari, au reușit repede să găsească ceea ce căutau. Dintre aceștia, cel mai renumit era profesorul Wolfgang Pilz. El a plecat în Egipt la începutul anului 1962. Au urmat dr. Heinz Kleinwachter, dr. Eugen Saenger și soția sa Irene, ambii foști membri ai echipei ce a lucrat la construcția rachetei V 2. Au plecat, de asemenea, și doctorii Iosef Risig și Kirmayer, experți în dezagregarea nucleară folosită ca factor de propulsie.

Primele rezultate ale activității lor au putut fi văzute la 23 iulie 1962, la o paradă ce a avut loc pe străzile orașului Cairo în cinstea aniversării a opt ani de la înlăturarea regelui Faruk. Două rachete, El Kahira și El Zafira, cu o rază de acțiune de 500 și, respectiv, 300 km, au fost purtate în ovațiile

multimii. Deși nu erau decît niște carcase goale, fără încărcătură explozivă atomică, ele reprezentau pe cele 400 de asemenea arme care urmau să fie lansate împotriva Israelului.

Generalul Glück făcu o pauză, trase din țigara de foi și reveni apoi la situația prezentă.

— Neocazul este că nu sîntem în măsură, deocamdată, să oferim sistemul de teleghidare pentru rachete, iar fără acesta însuși planul nostru — prin care urmărim să atragem sprijinul cît mai multor arabi pentru *ODESSA* și, totodată, să îndeplinim una din dorințele fîhrerului nostru, nimicirea evreilor — nu poate fi îndeplinit. Avem însă un om care conduce activitatea de realizare a sistemului de teleghidare; el se află în Germania Occidentală și se numește conspirativ *Vulkan*. Poate îți amintești că, în mitologia greacă, *Vulkan* era făurarul care producea fulgerele zeilor.

— Este vorba de un savant? Întrebă subalternul cu vădită mirare.

— Nu, este un om de-al nostru. I-am procurat un pașaport fals și i-am pus la dispoziție, din Zürich, un fond de un milion de dolari, cu ajutorul căruia să înceapă construirea unei fabrici în Germania. Scopul inițial era să folosim această fabrică drept un paravan pentru un alt gen de cercetări, ce ne interesau atunci, dar pe care acum le-am suspendat pentru un timp în vederea realizării sistemelor de teleghidare necesare rachetelor. Fabrica pe care o conduce *Vulkan* construiește radiotranzistoare. Dar asta e numai o acoperire. În secția de cercetări a fabricii, un grup de oameni de știință se ocupă de conceperea unor sisteme de teleghidare care să poată fi adaptate rachetelor.

— N-ar fi mai simplu să lucreze chiar în Egipt? Întrebă celălalt.

Glück zîmbi din nou și începu să se plimbe prin cameră.

— Tocmai în asta constă ideea genială a întregii operații. Am spus că există în Germania oameni capabili să realizeze asemenea sisteme de teleghidare, dar nici unul nu poate fi convins să emigreze. Grupul acestor experți, care lucrează acum în fabrica lui *Vulkan*, crede că-și desfășoară activitatea, în baza unui contract strict secret, pentru Ministerul Apărării de la Bonn.

De data aceasta, interlocutorul se ridică brusc de pe scaun:

— Cum naiba s-a putut aranja așa ceva?

— În principiu, foarte simplu. Tratatul de pace de la Paris interzice Germaniei să efectueze cercetări în domeniul rachetelor. Experții lui *Vulkan* au jurat să păstreze secretul în fața unui oficial al Ministerului Apărării de la Bonn, omul nostru de fapt. Acesta era însoțit de un general cunoscut de savanți încă din timpul celui de-al doilea război mondial. Toți specialiștii sînt dispuși să lucreze pentru Germania, chiar și împotriva prevederilor Tratatului de pace de la Paris, dar nu vor să plece în Egipt. Acum sînt convinși că lucrează pentru Germania. Desigur, prețul este enorm. În mod normal, cercetări de o asemenea amploare pot fi întreprinse numai de marile puteri. Acest program a înghițit o bună parte din fondurile noastre secrete. Acum înțelegeți importanța lui *Vulkan*?

— Desigur, răspunse șeful *ODESSEI* din Germania. Dacă i s-ar întîmpla ceva, s-ar putea continua programul?

— Nu. Fabrica îi aparține. El este președinte, director general, singurul acționar și executorul plăților. Savanții îl știu doar pe el și nimeni altul nu cunoaște adevărata natură a cercetărilor. Restul angajaților cred că în această secție se pun la punct niște circuite de microcurenți menite să producă o breșă pe piața tranzistoarelor. Păstrarea secretului se explică prin dorința de a fi apărat de spionajul industrial. Singurul om de legătură este *Vulkan*. Dacă el ar pleca, întregul plan s-ar da peste cap.

— Îmi puteți spune numele fabricii?

Generalul Glück se gîndi cîteva momente, iar apoi menționează un nume. Celălalt se uită la el cu surprindere.

— Dar cunosc această fabrică, spuse el.

— Sigur că da, este o firmă foarte apreciată.

— Și directorul general este...?

— Da, *Vulkan*. Acum îți dai seama cu ce se ocupă el și cît de important este. Din această cauză, vei mai primi o însărcinare. Aici...

Generalul Glück scoase o fotografie din buzunarul de la piept și o întinse subalternului său. Acesta, perplex, o privi lung, iar apoi o întoarse și citi numele de pe verso.

— Doamne sfinte, se miră el, credeam că se află în Argentina.

Glück dădu din cap.

— Din contră. El este *Vulkan*. În momentul de față rezultatele activității lui au atins un stadiu important, aş putea spune chiar crucial. Ca atare, dacă cineva, oricine ar fi, va pune întrebări nepotrivite sau supărătoare cu privire la acest om, va trebui să fie moderat. Mai întâi o atenționare și apoi o soluție care să-l reducă definitiv la tăcere. Mă urmărești? Nimeni, repet, absolut nimeni nu trebuie să-l expună pe *Vulkan* vreunui pericol ori să-i cunoască adevăratul nume.

Generalul S.S. se ridică :

— Am terminat. Acestea au fost instrucțiunile pentru dumneata.

Capitolul IV

— Dar nici nu știi dacă mai trăiește.

Peter Miller și Karl Brandt ședeau unul lângă altul în mașina primului, oprită în fața casei detectivului. Era duminică, ziua liberă a acestuia, și Miller îl condusesese acasă după ce luaseră dejunul împreună.

— Nu, nu știu și de aceea va trebui să stabilesc în primul rînd adevărul. Dacă Roschmann e mort, desigur, totul cade baltă. Poți să mă ajuți?

Brandt se gîndi la ceea ce i se cerea și apoi dădu încet din cap.

— Nu, îmi pare rău. Nu pot.

— De ce nu?

— Iată care este situația. Dîndu-ți jurnalul, ți-am făcut o favoare, crezînd că poți scoate ceva interesant din el pentru revistele tale, dar nici prin gînd nu mi-a trecut că vei încerca să-l urmărești și să-l distrugi pe Roschmann. De ce nu te rezumi să scrii un articol inspirat din povestea lui Tauber?

— Fiindcă din acest jurnal nu poate ieși un subiect, replică Miller. Ce să scriu? „Surpriză, surpriză: am descoperit un dosar cu foi volante în care un bătrîn ce s-a sinucis prin gazare își descrie peripețiile trăite în timpul războiului“. Crezi că voi găsi vreun editor dispus să-mi cumpere un asemenea articol? Am convingerea că jurnalul este un document înspăimîntător, dar aceasta rămîne o părere personală. S-au scris sute de memorii din timpul războiului și lumea s-a săturat de ele.

— Atunci, ce ai de gînd să faci? îl întrebă Brandt.

— Foarte simplu: pe baza celor relatate în jurnal, să pun poliția pe urmele lui.

Brandt își scutură încet țigara în scrumiera de la bordul mașinii și spuse :

— Nu vei reuși. Peter, tu te pricepi la jurnalistică, iar eu cunosc poliția din Hamburg. Sarcina noastră astăzi este să protejăm orașul de crime și nimeni nu va fi dispus să imobilizeze câțiva detectivi pentru a urmări un om care a săvârșit niște fapte la Riga acum 20 de ani. Nu merge.

— Dar cel puțin ai putea ridica problema ? întrebă Miller. Brandt dădu din cap.

— Nu. Eu, în nici un caz.

— De ce nu, care e cauza ?

— Fiindcă nu vreau să fiu amestecat în această afacere. Cu tine este altceva. Ești singur. Fără încurcături. Poți să mergi nestingherit la vânătoare după orice himeră, dacă vrei. Eu am o soție, doi copii și o carieră promițătoare, pe care nu intenționez să mi-o periclitez.

— De ce ți-ai pune în pericol cariera de polițist ? Roschmann este un criminal, nu ? Presupun că forțele polițienești au menirea să-i urmărească pe criminali. Nu văd unde e buba ?

Brandt stinse complet țigara.

— E dificil să pui degetul pe rană. Trebuie însă să știi că există o anumită atitudine în poliție și că, dacă încerci să intri prea adânc în crimele de război comise de S.S., riști să ai neplăceri. Așa stând lucrurile, nu te pot ajuta mai mult decât am făcut-o. Propunerea mea va fi de la bun început refuzată, iar faptul că am avut o astfel de inițiativă se va menționa în dosarul personal și voi spune adio oricărei avansări. Nimeni nu scoate o vorbă despre aceasta, dar toată lumea o știe. Deci, dacă vrei să obții un rezultat răsunător din afacerea asta, descurcă-te singur și nu conta pe mine.

Miller se uită îngândurat prin parbriz și spuse :

— În regulă. Să știi însă că eu nu mă las. Trebuie să acționez. Tauber a mai lăsat ceva în urma lui ?

— Da. O scurtă notiță, pe care a trebuit s-o includ în raportul meu cu privire la sinucidere. Se află la dosar, iar acesta a fost deja închis.

— Și ce scrie Tauber în această notă ? întrebă Miller.

— Nu prea mult. Doar că se va sinucide. Ah, ba da, mai era ceva : spune că își lasă îmbrăcămintea unui prieten, pe nume Marx.

— Asta poate constitui un început. Unde se găsește acest Marx ?

— De unde să știu ? răspunse interogativ Brandt.

— Vrei să spui că notița nu menționa nici o adresă, decât numele de Marx ?

— Nimic, adăugă Brandt. Numai numele. Nici o indicație despre domiciliu.

— Poate trăiește pe undeva pe aproape. Nu l-ai căutat ? Brandt suspină.

— Nu ți-a intrat încă în cap că noi, cei de la poliție, simțim foarte ocupați ? Ai cumva idee câți oameni poartă în Hamburg numele de Marx ? Numai în cartea de telefon sînt câteva sute. Nu putem să pierdem săptămîni întregi căutîndu-l pe acest Marx. Pe de altă parte, ceea ce a rămas după bătrînul sinucigaș nu valorează decât zece pfenigi.

— Deci asta e tot ? Nimic altceva ? întrebă Miller.

— Da. Dacă îl vei găsi pe Marx, îți vom fi recunoscători.

— Mulțumesc. Voi încerca, spuse Miller.

Cei doi prieteni își strinseră mîinile și se despărțiră.

A doua zi de dimineață, Miller se duse să viziteze casa unde trăise Tauber. Îi deschise ușa un om de vîrstă mijlocie, îmbrăcat cu o pereche de pantaloni pătați încinși cu o sfoară și o cămașă fără guler, ce avea o barbă nerasă de cîteva zile.

— Bună dimineața. Dumneavoastră sinteți proprietarul ?

Omul îl măsură pe Miller de sus pînă jos și dădu din cap în semn de încuviințare.

— S-a sinucis cineva prin gazare aici acum cîteva nopți, spuse Miller.

— Sinteți de la poliție ?

— Nu, presa, preciză Miller arătînd legitimația de ziarist.

— Nu vă pot fi de nici un folos.

Miller îi strecură în mînă, fără ezitare, o bancnotă și-i spuse :

— Doresc să arunc doar o privire prin camera sa.

— Am închiriat-o.

— Ce ați făcut cu lucrurile lui ?

— Le-am aruncat în spatele casei.

Un maldăr de obiecte fără valoare erau îngrămădite sub un perete al imobilului. Miroseau încă a gaze. Erau o mașină veche de scris, două perechi de pantofi cu tocurele tocite, un rînd de haine uzate, o grămadă de cărți și o eșarfă albă cu ciucuri pe margine, ce semnifica, după cum presupuse Miller, ceva în legătură cu religia ebraică.

Cercetă fiecare lucru în parte, dar nu găsi nici un indiciu care să-i permită identificarea lui Marx.

- Asta e tot? întrebă el.
- Da, răspunse proprietarul, uitându-se la el morocănos.
- Nu aveți nici un chiriaș cu numele de Marx?
- Nu.
- Nu cunoașteți pe cineva cu acest nume?
- Pe nimeni.
- Avea bătrînul Tauber vreun prieten?
- După cîte știu eu, nu. Trăia absolut singur. Pleca și venea la orice oră, clătîindu-se pe picioare. Cam excentric; mai bine zis, dat în mintea copiilor, dacă vreți să știți părerea mea. Chiria și-o plătea însă la timp. Nu făcea nimănui nici un rău și nu deranja pe nimeni.

— Nu l-ați văzut niciodată pe stradă cu cineva?

— Nu, niciodată. Nu părea să aibă vreun prieten. Nici nu e de mirare, deoarece se comporta ciudat. Vorbea de unul singur. Cred că nu era întreg la minte.

Miller renunță la această pistă și începu investigațiile de-a lungul străzii. Mulți dintre cei întrebați își aminteau doar că l-au văzut pe bătrîn mergînd schiopătînd, cu privirea în pămînt, înfășurat într-o manta lungă pînă la glezne, purtînd pe cap o bonetă de lînă, iar în mîini o pereche de mănuși croșetate, din care îi ieșeau virfurile degetelor.

Timp de trei zile, Miller outreieră străzile umblate de Tauber, cercetînd lăptăriile, vinzătorii de legume și fructe, măcelăriile, prăvăliile de măruntișuri, berăriile și tutungeriile, dar nu reuși să afle nimic.

Într-o miercuri după-amiază, descoperi un grup de copii care jucau fotbal.

— Cine, evreul acela bătrîn? *Solly* nebunul? răspunse interogativ șeful grupului la întrebarea lui Miller.

Restul copiilor se adunaseră în cerc.

— Da, de el este vorba, de *Solly* nebunul, spuse Miller.

— Era aiurit, se auzi glasul unuia dintre copii. Mergea pe stradă ca un năuc, continuă el, virîndu-și capul între umeri ca un cocoșat, stringîndu-și haina împrejurul corpului și pornind înainte clătîindu-se, mișcîndu-și buzele de parcă ar fi vorbit singur și aruncînd priviri piezișe în toate părțile.

Copiii se risipiră rizînd, iar unul din ei îl îmbrîncea zdravăn pe cel care-l imitase pe bătrîn, trîntindu-l la pămînt.

— Nu l-a văzut nimeni dintre voi stînd de vorbă cu vreo persoană? întrebă Miller.

— Pentru ce, vreți să știți dacă-l pindeam? întrebă cel mai mare, bănuitor. Nu i-am făcut niciodată nici un rău.

Miller flutură agale în aer o bancnotă și opt perechi de ochi priviră lacomi la ea, dar opt capete se clătinară încet. Miller se întoarse și se îndepărtă.

— Domnule!

Se opri și se întoarse. Cel mai mic din grup îl prinse din urmă.

— L-am văzut odată vorbind cu un om. Ședeau și vorbeau.

— Unde i-ai văzut?

— În josul fluviului, pe o bancă de pe malul înverzit al apei.

— Cam ce vîrstă avea celălalt?

— Foarte bătrîn, cu mult păr alb.

Miller îi aruncă bancnota și porni spre fluviu. Ajuns acolo, văzu pe mal o duzină de bănci goale. Gîndurile i se întoarseră la Tauber, încercînd să ghicească unde ar fi putut să-l întîlnească pe prietenul său Marx. Intuia că lipsește o verigă din lanțul raționamentului său pe care, deocamdată, nu reușea să o găsească. Bijbiiala avea să dureze pînă într-o zi cînd, aflîndu-se la volanul mașinii sale, se opri să facă plinul la pompa de benzină de lîngă gara Altona. Ca de obicei, norocul îl ajută și de data aceasta. Vinzătorul îi atrase atenția că prețul la benzina super a crescut și apoi adăugă, cu intenția de a întreține conversația, că în vremurile de astăzi banii scad în valoare pe zi ce trece. Se duse să-i aducă restul și-l lăsă pe Miller privind la portofelul pe care-l ținea deschis în mînă.

Bani! De unde își procura Tauber banii? Nu lucra nimic și refuzase să accepte orice despăgubire din partea statului german. Cu toate acestea, își plătea chiria cu regularitate și, în mod cert, îi mai rămînea ceva și pentru hrană.

Avea vîrsta de 56 de ani, deci nu primea pensie de bătrînețe, dar ar fi putut avea una de invaliditate. Probabil că așa era.

Miller viri restul în buzunar, porni *Jaguarul* și se îndreptă spre oficiul poștal al Altoniei. Aici se apropie de fereastra asigurată cu un grilaj pe care scria: „Pensii“.

— Puteți să-mi spuneți și mie în ce zi primesc pensionarii sumele cuvenite? o întrebă el pe funcționara corpulentă de dincolo de grilaj.

— Desigur, în ultima zi a lunii, răspunse ea.

— Asta înseamnă că sîmbătă, nu?

— Se exceptează simbetele. Luna asta, ziua de plată va fi vineri, adică poimîine.

— Se ridică de aici și pensiile de invaliditate ?

— Da.

— Tot de la acest ghișeu ?

— Dacă pensionarii au domiciliul în Altona, da, răspunse femeia.

— La ce oră ?

— De la ora deschiderii pînă la închidere.

— Vă mulțumesc.

Vineri dimineața Miller se găsea la oficiul poștal, uitîndu-se la șirul de bătrîni și bătrîne ce se strecurau înăuntru. Se așeză lingă zidul opus, supraveghînd direcția pe care o luau la plecare. Erau mulți cu părul alb, dar majoritatea purtau pălării. Cu puțin înainte de ora 11, un bătrîn cu o claie de păr alb și des ieși din oficiu, își numără banii pentru a se convinge că sînt toți, îi introduse în buzunarul interior al hainei și privi împrejur, de parcă ar fi căutat pe cineva. După cîteva minute, se întoarse și plecă cu pași lînți. La colț, se uită din nou în toate direcțiile și apoi o luă pe strada Muzeului, spre malul fluviului. Miller îl urmă.

Bătrînului îi trebuiră douăzeci de minute pentru a parcurge jumătatea de milă existentă pînă la Elba, după care se îndreptă spre mal, trecînd peste cîmp, și se așeză pe o bancă. Miller se apropie încet.

— Domnul Marx ? întrebă el.

Bătrînul se întoarse. Nu păru surprins că își auzea numele rostit de un străin.

— Da, sînt Marx, spuse el grav.

— Numele meu este Miller.

Marx înclină capul, în semn că luase la cunoștință această noutate.

— Îl așteptați... cumva... pe domnul Tauber ?

— Exact. Pe el îl aștept, spuse bătrînul, fără să pară surprins.

— Pot să iau loc ?

— Vă rog.

Miller se așeză lingă el și-i comunică :

— Vă informez că domnul Tauber e mort.

Bătrînul nu manifestă nici mîhnire, nici surpriză, de parcă ar fi primit asemenea vești în mod curent. Poate că așa și era.

— Ah, asta e deci, spuse el.

Miller îi povesti pe scurt ceea ce se petrecuse în noaptea din vinerea trecută.

— Nu păreți surprins că s-a sinucis.

— Nu, răspunse Marx. Era un om foarte nenorocit.

— Știți, a lăsat în urma lui un jurnal.

— Da, mi-a spus odată despre asta.

— L-ați citit ? întrebă Miller.

— Nu, niciodată n-a permis cuiva să-l citească, dar mi-a povestit despre el.

— În acest jurnal descrie perioada petrecută de el la Riga, în timpul războiului.

— Da, mi-a spus că a fost la Riga.

— Ați fost și dumneavoastră ?

Omul se întoarse și privi la Miller cu ochii triști și îmbătrîniți.

— Nu, eu am fost la Dachau.

— Uite ce e, domnule Marx, am nevoie de ajutorul dumneavoastră. În jurnal, Tauber vorbește de o persoană, un ofițer S.S., pe nume Roschmann. Căpitanul Eduard Roschmann. V-a povestit ceva despre el ?

— Oh, da. Singurul lucru care-l ținea în viață era speranța că într-o zi va depune mărturie împotriva lui Roschmann.

— Așa mărturisește și în jurnal. L-am citit după moartea sa. Eu sînt ziarist. Vreau să încerc să-l găsesc pe Roschmann și să-l aduc în fața tribunalului. Mă înțelegeți ?

— Da.

— Căutările mele n-ar avea însă sens dacă Roschmann e deja mort. V-a spus Tauber vreodată că Roschmann este încă în viață și se află în libertate ?

Marx fu categoric :

— Căpitanul Roschmann trăiește și e liber.

Miller se aplecă spre el și stăruie :

— De unde știți ?

— L-a văzut Tauber.

— Da, am citit asta, era la începutul lui aprilie 1945.

Marx dădu ușor din cap.

— Nu, l-a văzut luna trecută.

Cîteva minute se așternu tăcerea. Miller privea către bătrîn, iar acesta spre apele fluviului.

— Luna trecută ? repetă Miller în cele din urmă. V-a spus în ce împrejurări l-a văzut ?

Marx oftă și apoi se adresă lui Miller :

— Da, se plimba noaptea tirziu, așa cum obișnuia adesea cînd nu putea să doarmă. Se întorcea acasă, trecînd prin fața Operei exact în momentul cînd spectatorii ieșeau din sală. Atunci l-a văzut Tauber pe Roschmann, urcîndu-se, împreună cu încă doi indivizi, într-un taxi.

— Fiți atent, domnule Marx, e foarte important să știu dacă Tauber l-a văzut cu siguranță pe Roschmann.

— Da, mi-a spus că el era.

— Intrucît în cei aproape nouăsprezece ani scurși de cînd l-a văzut ultima oară, Roschmann a putut să-și schimbe înfățișarea, se pune întrebarea dacă Tauber putea fi atît de sigur.

— Mi-a spus că zimbea.

— Ce făcea ?

— Zimbea. Roschmann zimbea.

— Și asta e atît de concludent ?

Marx încuviință din cap de mai multe ori.

— Tauber mi-a mărturisit că dacă l-ai fi văzut pe Roschmann zimbind în felul lui specific o singură dată, niciodată nu mai puteai uita acest lucru. N-a reușit să-i descrie zimbetul, dar spunea că l-ar recunoaște dintr-un milion.

— Îmi dau seama. Dumneavoastră îl credeți ?

— Da, da, sînt convins că l-a văzut pe Roschmann.

— În regulă. Nu a reținut numărul taxiului ?

— Nu, zicea că mintea îi era așa de zăpăcită, încît nu a observat alte amănunte, iar cînd și-a revenit, taxiul plecase.

— Păcat, spuse Miller. Probabil că Roschmann a mers la vreun hotel. Dacă aveam numărul, m-aș fi putut interesa la șofer unde și-a dus pasagerii. Cînd v-a spus Tauber toate acestea ?

— Luna trecută, după ce ne-am ridicat pensiile. Chiar aici, pe această bancă.

Miller se ridică, oftă și spuse :

— Vă dați seama că nimeni n-ar crede vreodată această poveste ?

Marx se uită la ziarist și fu de acord :

— O, da, șopti el încet. Și el știa acest lucru. Vedeți, tocmai de aceea s-a sinucis.

Capitolul V

Deoarece întrevvedereea cu Marx nu-i aduse nimic nou, Peter Miller se hotărî să obțină date din alte surse. Mai întîi luă legătura cu consilierul juridic al unora din revistele la care colabora și se interesă la acesta care ar fi autoritățile competente a investiga crimele de război. Află că în Germania există cîte o procuratură generală în fiecare land, în cadrul căreia funcționează un departament însărcinat cu cercetarea „crimelor de violență comise în perioada nazistă“. De cele săvîrșite în statele baltice se ocupa chiar departamentul din Hamburg, la care exista o carte a „urmăriților“, ce conținea numele, prenumele și data nașterii fiecărui criminal de război din zona sa de competență. Procedura de trimitere în judecată era însă greoaie și, în plus, cei mai mulți dintre urmăriți își schimbaseră numele.

Miller cercetă și la Biblioteca documentară din Hamburg, unde dădu de un dosar care purta eticheta „Riga — judecățile crimelor de război“, dar în el nu se afla nimic cu privire la Eduard Roschmann.

Încercă să ia legătura cu șeful secției din Departamentul procuraturii generale din Hamburg care investiga crimele de război, însă nici întrevvedereea cu acesta nu-i aduse nimic nou.

În cele din urmă, un funcționar al uneia din bibliotecile orașului îl puse în temă despre existența unei Comisii Z.

— Are sediul în Ludwigsburg, îi spuse acesta lui Miller. Numele complet : Agenția centrală federală pentru elucidarea crimelor de război comise în zonele ocupate de nazisti. Este cunoscută însă sub denumirea de Comisia Z, fiind singura instituție ce-i vinează pe nazisti în Germania și chiar în străinătate.

În dimineața următoare, Miller porni cu *Jaguarul* său spre Ludwigsburg, unde ajunse după două ore. Aici află că un grup de 80 detectivi și 50 procurori tineri, care nu aveau nici o legătură cu evenimentele de dinainte de 1945, desfășurau o activitate intensă pentru a-i descoperi și trimite în judecată pe toți cei vinovați de omoruri în masă. În dosarele comisiei existau peste 170.000 de nume. Dificultatea consta în faptul că ei nu aveau competența de a aresta, ci doar de a cere poliției diferitelor landuri, după identificarea celor căutați, să facă treaba respectivă. Din această cauză, o mare parte din cei găsiți „se dădeau la fund” imediat ce primeau câte un telefon „anonim”. Mai mult, uneori dispăreau chiar și dosarele lor trimise polițiilor respective.

Miller luă legătura cu unul din procurorii Comisiei Z, însă și acesta refuză să-i dea informații, pretextând că instrucțiunile după care lucrează nu-i permit. Reuși, totuși, să afle că Roschmann figura pe lista celor căutați și că, dacă ar fi fost prins și trimis în judecată, existau suficiente dovezi pe baza cărora să fie condamnat pe viață.

Revenit la Hamburg, Peter Miller se hotărî să studieze dosarele naziștilor existente în arhiva Centrului de documentare american din Berlinul Occidental. Conștient că nu poate pătrunde fără o recomandare, apelă la prietenul său Brandt.

Karl îl refuză la început, dar, la insistențele lui Miller, cedă în final și îi recomandă să ia legătura cu un anume Volkmar Schiler, detectiv-inspector la un birou al forțelor de poliție din Berlinul Occidental. Acesta se dovedi destul de amabil și îl asigură pe Peter că cererea sa va fi rezolvată urgent, deoarece biroul lor coopera frecvent și eficient cu americanii în acțiunea de identificare și pedepsire a criminalilor naziști.

Merseră amândoi în suburbia Zehlendorf, la nr. 37, unde, pe malul unui lac, se afla o clădire lungă și joasă, cu un singur etaj. Volkmar îi explică lui Miller că deși clădirea pare mică, are totuși opt nivele sub pământ, în care sunt depozitate arhivele.

Ajunși în încăperea ce-l interesa, Volkmar completează un formular cu numele lui Roschmann și-l înmînă unui funcționar care, după câteva minute, reveni cu un dosar ce purta titlul „Eduard Roschmann”.

Miller îi mulțumi lui Volkmar și rămase într-o sală, special amenajată, să studieze dosarul. În el se găsea totul: numărul de membru al partidului nazist; cererea de înscriere

în original; certificatul medical; caracterizările făcute după perioada de instructaj și antrenament; autobiografia; ordinele de transfer; ordinul de înaintare la gradul de ofițer; certificatele de promovare de la un grad la altul. Datele respective mergeau pînă în aprilie 1945. În dosar existau, de asemenea, și două fotografii: una făcută din față, alta din profil. Ele erau ale unui individ înalt de cca 1,85 m, cu părul tuns scurt, avînd o expresie răutăcioasă, nas ascuțit și buze subțiri.

Din dosar reieșea că Roschmann se născuse la 25 august 1908 în orașul austriac Graz și era fiu al unui berar. A frecventat grădinița, școala primară și pe cea secundară în Graz și apoi a încercat să intre la facultatea de drept, dar n-a reușit. În 1931, la vîrsta de 23 de ani, a început să lucreze la fabrica de bere a tatălui său, iar în 1937 a fost transferat în sectorul administrativ al acesteia. Tot atunci s-a înscris în partidul nazist austriac, organizație interzisă în acel timp în Austria. Un an mai tîrziu, Hitler a anexat Austria și i-a răsplătit pe naziștii austrieci cu avansări rapide.

În 1939, la izbucnirea războiului, a intrat ca voluntar în S.S. Din iarna anului 1939 pînă în primăvara lui 1940 a fost instruit în Germania, iar apoi trimis într-o unitate S.S. aflată în Franța ocupată. În decembrie 1940 este readus la Berlin. În ianuarie 1941 devine adjunctul șefului biroului trei S.D., în iulie 1941 ocupă postul de comandă, iar în luna următoare este numit comandantul ghetoului din Riga.

S-a întors în Germania pe mare, în octombrie 1944, și, după ce a predat S.D.-ului din Danzig pe evreii aduși din Riga, s-a întors la Berlin pentru a-și prezenta raportul și a aștepta acolo o nouă misiune.

Evident, ultimul document al dosarului nu mai fusese completat, probabil din cauză că meticulosul funcționar al S.S.-ului din Berlin, în acel mai 1945, considerase că este mai sănătos să-și pună pielea la adăpost decît să continue rezolvarea sarcinilor sale.

La sfîrșitul teancului de documente se afla atașat un supliment, scris, probabil, de o mină americană, după terminarea războiului, care era compus dintr-o singură filă, avînd dactilografiate următoarele cuvinte: „Cercetări efectuate asupra acestui dosar de către autoritățile de ocupație britanice, în decembrie 1947”.

După ce termină de citit, Miller scoase din dosar cele două fotografii și ultima filă, rugându-l pe funcționarul de la ghișeu să i le fotocopieze.

Odată cu el, o altă persoană, aflată în aceeași cameră, se apropie și ea de funcționarul respectiv, solicitând, de asemenea, să i se fotocopieze câteva file din dosarul pe care-l studiase.

Zece minute mai târziu, printr-o fereastră din spatele funcționarului, apărură două plicuri. Acesta le ridică și întreabă :

— Dosarul Eduard Roschmann ?

— Pentru mine, spuse Miller, întinzând mina și luând plicul.

— Atunci acesta este al dumneavoastră, spuse funcționarul, dând plicul al doilea celeilalte persoane.

În timp ce Miller părăsea Berlinul, persoana împreună cu care se aflate în camera arhivelor ajunsese deja într-un apartament elegant din oraș și forma un număr de telefon din provincie.

După ce apelul îi fu recepționat, se prezentă scurt și intră direct în subiect :

— Am fost astăzi la centrul de documentare. Acolo se mai afla o persoană ce a cercetat dosarul Eduard Roschmann, din care a primit trei file fotocopiate. După mesajul primit de curând, am crezut că e bine să vă informez.

La cererea interlocutorului, dădu semnalmente lui Miller și numărul de înmatriculare al mașinii.

Capitolul VI

Aflat într-o limuzină, generalul Meir Amit, șeful *Mossad*-ului, se îndrepta în acea dimineață de 5 decembrie 1963 spre locul în care urma să aibă loc obișnuita ședință operativă săptăminală a șefilor organelor israeliene de spionaj și contraspionaj.¹ Era din cale-afară de îngrijorat din cauza unei scurte informații ce-i parvenise în primele ore ale zilei de la unul din agenții săi din Cairo și care se referea la problema rachetelor.

Generalul ședea rezemat de spătarul tapițat al canapelei din spate și se gîndea la lunga istorie a acestor rachete, aflate în construcție la nord de Cairo, ce costaseră deja viețile a citorva oameni, precum și cariera predecesorului său, generalul Isser Harel.

Încă din cursul anului 1961, cu mult înainte ca cele două rachete să fie prezentate publicului pe străzile din Cairo, *Mossad*-ul știa deja de existența lor. Din momentul în care prima informație a sosit de la Cairo, el pusese ochii pe fabrica de rachete, ținînd-o sub o supraveghere permanentă. Se aflate că prin intermediul *ODESSEI* se recrutau pe scară largă experți germani care să lucreze la rachete. Chestiunea deveni și mai serioasă, cînd în luna mai a anului 1962 fizicianul austriac dr. Otto Yotek din Viena, solicitat să lucreze în Egipt, nu numai că refuză propunerea, dar și luă contact cu israelienii pe care spusele sale îi electrizară. El povesti agentului trimis de *Mossad* pentru a-l contacta că se preconiza înzestrarea rache-

¹ Pentru detalii privind înființarea, organizarea și funcționarea organelor israeliene de spionaj și contraspionaj, a se vedea lucrarea *Război secret între Tel Aviv și Cairo*, editată pe plan intern în 1972. (N.R.)

telor destinate a fi folosite împotriva Israelului cu material nuclear iradiant și culturi de ciumă. Atât de importantă era informația, încât Isser Harel luă avionul de Viena pentru a vorbi personal cu Yoklek, care îi reconfirmă informația.

Întors acasă, Isser Harel luă legătura cu premierul David Ben Gurion și insistă să i se permită începerea unei campanii de represalii împotriva camenilor de știință germani care lucrau în Egipt sau intenționau să facă acest lucru.

Premierul — temându-se că aceasta ar periclita furnizarea armamentului vest-german — recurse la un compromis: îl autoriză pe Harel să întreprindă o campanie tăcută și discretă prin care să-i descurajeze pe specialiștii germani dornici să participe la construirea rachetelor. Harel depăși însă aceste imputerniciri.

La 11 septembrie 1962, Heinz Krug dispăru. Cu o seară înainte, el luase cina cu dr. Kleinwachter, un expert în rachetele autopropulsate, pe care încerca să-l recruteze. În dimineața aceleiași zile automobilul lui Krug fu găsit abandonat într-o suburbie a Münchenului, în apropiere de locuința sa. Soția lui a presupus că a fost răpit de agenți israelieni, dar poliția din München nu a găsit nici o urmă de-a lui Krug sau a răpitorilor săi. De fapt, el a fost luat cu forța de un grup de indivizi, condus din umbră de un anume Leon, și aruncat în lacul Starnberg.

Campania a început și împotriva germanilor din Egipt. La 27 noiembrie a sosit la Cairo pe adresa profesorului Pilz un pachet expediat din Hamburg. Când domnișoara Hanelore Wenda, secretara sa, l-a deschis, acesta a explodat, i-a mutilat fața și a orbit-o.

La 28 noiembrie, un alt pachet, expediat tot din Hamburg pe adresa fabricii de rachete, omorî cinci oameni și răni alți zece. Cel sosit în 29 noiembrie fu dezamorsat și nu avu nici un efect. Toate evenimentele consemnate s-au petrecut în 1962.

La 20 februarie 1963, agenții lui Harel acționară din nou în Germania. Dr. Kleinwachter, încă nehotărît dacă să plece sau nu la Cairo, se întorcea acasă, cu mașina, de la serviciu. Deodată un Mercedes negru îi tăie calea. Se aruncă repede la podea, în timp ce un individ trase o rafală de automat în parbrizul mașinii sale. După atentat, poliția descoperi Mercedesul respectiv abandonat și stabili că fusese furat în aceeași zi. În torpedou, se afla o carte de vizită a colonelului Ali Samir, șeful serviciului secret egiptean. Măsura luată de agenții lui Isser Harel constituia o mostră de omor negru.

Urmă apoi scandalul provocat de afacerea Ben Gal. În ziua de 2 martie 1963, tinăra Heidi Goerke, fiica profesorului Paul Goerke, pionierul rachetelor egiptene, primi un telefon din Freiburg. Vocea de la celălalt capăt al firului îi propunea o întâlnire la hotelul *Trei regi* din Basel, în Elveția.

Heidi informă poliția germană și aceasta îi alertă pe elvețieni, care instalează un microfon în camera rezervată pentru întâlnire. În cadrul discuțiilor ce au avut loc, doi indivizi o preveniră pe Heidi Goerke că tatăl său este în pericol și o sfătuiră, ca, dacă ține la viața lui, să-l convingă să părăsească Egiptul. Indivizii au fost urmăriți până la Zürich și arestați în aceeași noapte, iar la 10 iunie 1963 fură trimiși în fața unui tribunal din Basel. S-a stabilit că șeful lor era Yossef Ben Gal, cetățean israelian.

Judecata a decurs normal până când profesorul Yoklek a relatat, ca mărtor, despre rachetele cu încărcătură radioactivă și culturi de ciumă, ceea ce i-a scandalizat pe judecători.

Ieșind basma curată dintr-o treabă urită, guvernul israelian s-a folosit de acest proces pentru a spori campania de propagandă contra Egiptului, dar vîlva stîrnită de practicile Mossad-ului a dus la înlocuirea din funcție a lui Isser Harel. Această măsură n-a însemnat însă și încetarea actelor teroriste la adresa specialiștilor germani vizați.

Astfel, dr. Iosef Risig a primit o scrisoare în care se vorbea cu precizie și lux de amănunte despre soția sa, cei doi copii, activitatea ce o desfășoară, iar în final era sfătuit să părăsească Egiptul și să se întoarcă în Germania. Și restul specialiștilor au primit scrisori asemănătoare. La 27 septembrie, o scrisoare explodează în fața dr. Kirmayer. Pentru o parte din savanții germani din Cairo aceasta a însemnat ultimul semnal. La sfîrșitul lui septembrie, dr. Pilz părăsi orașul și se întoarse în Germania, luînd cu el și pe nefericita domnișoară Wenda. Îl urmau și alții, sub influența scrisorilor de amenințare.

Omul de pe bancheta din spate a limuzinei știa că programul construcției de rachete nu fusese încă oprit. Informația pe care tocmai o primise dovedea acest lucru. Își aruncă încă o dată privirea asupra mesajului descifrat. El menționa că un stoc virulent de bacili bubonici a fost izolat în laboratorul de boli contagioase al unui institut medical din Cairo și că bugetul departamentului în cauză a crescut de zece ori. Nu mai era nici o îndoială.

Clădirea din suburbia de nord a Tel Avivului, care adăpostea cartierul general al Mossad-ului, nu atrăgea cu nimic atenția. La parter exista o bancă, iar în holul de la intrare, în fața ușilor de sticlă, se aflau un lift și o placă ce indica firmele de afaceri de la etajele de sus. Mossad-ul își avea acoperirea sub firma unei societăți de import-export.

Întâlnirea șefilor serviciilor secrete israeliene avea loc într-o încăpere goală și rece, zugrăvită în alb, cu o masă lungă, din al cărei capăt prezida șeful Mossad-ului.

La dreapta generalului Amit era locul șefului Aman-ului, iar în stînga, al șefului Shabak-ului. Ceilalți doi erau directorul general al serviciului de cercetări al Ministerului de Externe și directorul unui serviciu ce se ocupa în exclusivitate de soarta evreilor din „țările de persecuție”.

Mai erau prezenți încă doi funcționari în calitate de observatori: inspectorul general al poliției și șeful departamentului special, brațele executive ale Shabak-ului pentru ducerea luptei împotriva terorismului din interiorul țării.

Ședința din acea dimineață era una obișnuită. Meir Amit își ocupă locul în capul mesei și discuțiile începură. El păstră „bomba” pînă în ultimul moment. În timp ce-i informa cu această noutate, în încăpere se așternu o liniște absolută, ca și cum toți cei prezenți ar fi avut în fața ochilor viziunea dezastrului.

În sfîrșit, șeful Shabak-ului spuse:

— Este absolut necesar ca aceste rachete să nu părăsească niciodată solul. Dacă nu putem să-i oprim să le construiască, atunci să nu le permitem să-și ia zborul.

— De acord, dar cum? întrebă Amit, taciturn.

— Să le distrugem cu toate mijloacele de care dispunem, mormăi cel întrebător.

— Ar însemna să începem un război nefiind înarmați, replică Amit. Pe moment, continuă el, singura soluție este să încercăm să-i forțăm pe savanții germani să plece înainte de a termina treaba. Avem la dispoziție pentru aceasta șase luni. Prin urmare, vom întreprinde o campanie împotriva oamenilor de știință germani din Egipt și vă voi ține la curent.

Pentru cîteva secunde se așternu din nou tăcerea, în timp ce o întrebare nerostită circula prin mintea fiecăruia. În cele din urmă, unul o puse:

— N-am putea încerca să-i descurajăm iarăși în interiorul Germaniei?

— Nu, spuse Amit. Dimpotrivă, trebuie să îmbunătățim climatul politic cu această țară. Ordinele superiorilor rămîn aceleași. Nici o acțiune de forță în interiorul Germaniei. Pentru noi, de acum înainte, cheia rachetelor se găsește la Cairo.

Generalul se înșela rareori. Și acesta era unul din cazurile rare, fiindcă sistemul de teleghidare se punea la punct într-o fabrică din interiorul Germaniei Occidentale.

Persoana care primise informația cu privire la vizita făcută de Miller la Centrul de documentare american nu întârzie în a o pasa imediat superiorului său.

Acesta, după ce îi mulțumi, puse receptorul în furcă, se aplecă pe spate în fotoliul său confortabil și privi afară la virfurile acoperișurilor pline de zăpadă.

— Blestemat să fie, șopti el. De ce acum? De ce tocmai acum?

Persoana respectivă era cunoscută ca un avocat inteligent care a obținut multe succese în meserie, dar el avea, în același timp, și funcția de șef suprem al organizației ODESSA din interiorul Germaniei de Vest și era cunoscut sub numele de Werwolf.

Privind afară prin fereastra biroului, își reaminti cum, cu cîteva zile înainte, într-un hotel din Madrid, generalul S.S. Glück îi ordonase să-i asigure cu sfîntenie anonimatul și securitatea lui Vulkan. Dealtfel, era singurul din Germania ce știa că numele real al lui Vulkan este Eduard Roschmann.

Se uită la fila din blocnotesul pe care scrisese numărul mașinii lui Miller și apăsă pe unul din butoanele aflate pe biroul său. Cînd secretara îi răspunse din camera vecină, o întrebă:

— Hilda, cum se numea detectivul particular folosit de noi luna trecută în cazul acela de divorț?

— Memmers. Heinz Memmers.

— Dă-mi numărul lui de telefon. Nu, nu-l suna dumneata, dă-mi numai numărul.

Și-l notă în blocnotes, se ridică și traversă camera, mergînd spre un seif zidit în perete. Scoase din el o carte groasă și grea și se înapoie la masa lui de lucru. Răsfoi paginile și ajunse la ceea ce căuta. Erau trecuți doi Memmers, Heinz și Walter. Urmări cu degetul în dreptul lui Heinz, observă data nașterii și socoti în minte vîrsta pe care acesta o avea la sfîr-

șitul anului 1963, căutînd, în același timp, să-și reamintească figura detectivului. Notă în blocnotes încă două numere înregistrate în dreptul numelui lui Heinz Memmers, după care ridică receptorul și îi ceru Hildei un fir pentru exterior. După ce veni tonul, formă numărul dat de secretară. Îi răspunse o voce de femeie :

- Cercetări private, Memmers.
 - Dați-mi-l pe domnul Memmers, personal.
 - Puteți să-mi spuneți cine îl caută ? întrebă secretara.
 - Nu. Faceți-mi, vă rog, repede legătura.
- Un minut mai târziu, se auzi o voce morocănoasă :
- Memmers.
 - Sînteți domnul Heinz Memmers ?
 - Da, cu cine vorbesc ?
 - Nu vă interesează numele meu. Nu este important. Spuneți-mi dacă vă sugerează ceva numărul 245.718 ?

Intervenii o liniște mormintală, întreruptă doar de un oftat greu al lui Memmers, care își dădu seama că fusese pronunțat numărul său de S.S.-ist. Cartea care acum se afla deschisă pe biroul lui Werwolf conținea numele tuturor foștilor membri S.S.

Vocea lui Memmers se auzi din nou, cu o doză de suspiciune :

- Așa să fie ?
- Nu te conving dacă îți spun că propriul meu număr conține numai cinci cifre ?

Efectul fu total, deoarece cinci cifre însemnau un ofițer de rang foarte înalt.

- Da, domnule, răspunse Memmers.
- Bine. Am o mică treabă pentru dumneata, pe care aș dori s-o faci. Un individ curios se interesează de unul din camarazii noștri. Trebuie să-l identifici.

— La ordinul dumneavoastră, se auzi acordul interlocutorului.

— Excelent. Îți solicit discreție totală. Tot ce cunosc despre persoana în cauză, continuă el, este numărul mașinii sale, înmatriculată în Hamburg. Ți-l dictez. Notează-l ! Aș vrea să mergi personal la Hamburg. Doresc să-i cunosc numele, adresa, profesia, familia, protectorii săi și starea socială... știi dumneata, rutina normală. Cît timp îți trebuie pentru toate acestea ?

- Aproximativ 48 de ore, răspunse Memmers.

— În regulă. Începînd de acum, după 48 de ore îți voi telefona din nou. Un ultim sfat. Nu te apropia de el. Fă tot posibilul să nu afle că este în atenția noastră. E clar ?

— Sigur. Nici o grijă.

— După ce termini, întocmești un raport și mi-l citești la telefon. Banii ce-i vei cheltui îți vor fi trimiși prin poștă.

— Nu va fi vorba de nici o cheltuială, protestă Memmers. Nu discutăm așa ceva cînd e vorba de un interes al nostru comun.

— Foarte bine. Atunci te voi chema peste două zile, spuse Werwolf și închise telefonul.

În aceeași după-amiază, Miller pleca din Hamburg spre Bonn. La sud de Bremen, *Jaguarul* lui se încrucișă cu *Opelul* lui Memmers, care se îndrepta în viteză către Hamburg. Necunoscîndu-se, cei doi trecură unul pe lângă celălalt fără să-și acorde vreo importanță.

Ajuns la Bonn, Miller traversă orașul și se opri în apropierea ambasadei britanice, intenția sa fiind aceea de a lua legătura cu un atașat de presă englez pentru a obține informații care să-l orienteze în căutările sale.

Funcționara interpellată îl anunță pe acesta și imediat Miller se găsi într-un mic birou în fața unui tînăr cam de 30 de ani.

— Cu ce vă pot fi de folos ? întrebă el.

— Vreau să scriu un articol despre unul din cei mai cruzi ofițeri S.S., căpitanul Roschmann, căutat și de autoritățile noastre. Puteți să-mi spuneți dacă a fost prins vreodată de englezi și, în caz afirmativ, ce s-a întîmplat cu el ?

— Habar n-am, răspunse tînărul, pentru că, în 1949, am predat toate dosarele guvernului dumneavoastră, care și-a asumat sarcina de a continua ceea ce am început noi. Bănuiesc că acum ele se găsesc în Germania.

Miller continuă, fără a-l informa că autoritățile germane nu-l sprijină :

— Adevărat, spuse el. Foarte adevărat. Dar cercetările mele atestă că după anul 1949 acest individ n-a fost judecat niciodată în Germania, ceea ce demonstrează că de atunci n-a mai fost prins. În plus, am stabilit la Centrul de documentare american din Berlinul de Vest că ați cerut de la ei o copie a dosarului acestui om. Probabil ați avut un motiv serios de l-ați solicitat.

— Da, așa s-ar părea, sună răspunsul.

Dându-și seama că Miller fusese primit și de autoritățile americane, atașatul încercă să fie cât mai amabil și își strinse sprincenele, semn că se concentra profund. Miller continuă, întrebând :

— Cine investiga din partea britanică aceste cazuri pînă în 1949 ?

— Poliția militară. Procesele erau pregătite de secția specială juridică, dar dosarele au fost predate în 1949 nemților. Mă înțelegeți ?

— Sigur că da, spuse Miller, însă sper că ați păstrat copiile lor.

— Cred că aveți dreptate, așa că s-ar putea ca ele să se afle în arhivele armatei.

— Am șansa să ajung la ele ?

— Mă îndoiesc. Nu cred că i s-ar permite unui reporter să le vadă.

— Vă mulțumesc, deși sint dezolat, și vă rog să-mi spuneți dacă mai există aici cineva care a lucrat pe vremea aceea.

— Vă referiți la personalul ambasadei ? Mă tem că nu. Toți au fost schimbați, chiar de mai multe ori, spuse atașatul, în timp ce îl conducea pe Miller spre ușă. Nu, greșesc, mai este Cadbury. Cred că pe vremea aceea era aici.

— Cadbury ? întrebă Miller.

— Da, este corespondent pentru străinătate, un fel de șef al corespondenților de presă englezi. E însurat cu o nemțoaică. Aproape sigur că se afla aici imediat după război. Il puteți întreba pe el.

— Minunat, spuse Miller. Unde îl găsesc ?

— Azi e vineri, spuse atașatul. Probabil, la barul din apropiere.

Miller merse la local, dar nu-l găsi pe Cadbury. Barmanul îl asigură însă că în ziua următoare va veni sigur.

Fiind nevoit să mai rămână, luă o cameră la hotelul *Dressen* și a doua zi, în jurul prinzului, îl abordă la bar pe Cadbury.

— Domnul Cadbury ?

— Da, spuse englezul, întorcindu-se și privindu-l pe Miller cu prudență.

— Numele meu este Miller. Peter Miller. Sint un ziarist din Hamburg. Puteți să-mi acordați câteva minute ?

Cadbury îi făcu semn să ia loc pe scaunul de lângă el și-l întrebă :

— Cu ce vă pot fi de folos ?

Miller se uită în ochii șireți ai englezului și îi relată întreaga poveste. Apoi îl întrebă pe Cadbury dacă s-a aflat în Germania la sfîrșitul războiului.

— Da, eram corespondent de război, spuse acesta. Am venit cu armata lui Montgomery. Nu la Bonn, desigur, pentru că nimeni nu auzise de Bonn pe vremea aceea... Cartierul general era la Luneberg. Mi-am continuat activitatea, urmărind sfîrșitul războiului, semnarea armistițiului și alte lucruri de felul acesta, după care ziarul mi-a cerut să mai rămîn.

— V-ați ocupat și de procesele criminalilor de război ?

— Da, de toate care au avut loc în zona britanică. Criminalii cei mai odioși din zona noastră au fost Josef Kramer și Irma Grose. Ați auzit de ei ?

— Nu, niciodată.

— Erau supranumiți „bestiile din Belsen“. În treacăt fie zis, eu i-am denumit așa. Ați auzit despre Belsen ?

— Foarte vag, răspunse Miller. Generației mele nu i s-au spus prea multe despre aceste orori.

Cadbury îl săgetă cu o privire șireată, pe sub sprincenele sale stufoase.

— Și dumneata vrei să afli acum ?

— Mai devreme sau mai târziu, va trebui să aflăm adevărul. Vreți să mă ajutați în cercetările mele cu privire la cazul Roschmann ? Pînă acum am fost refuzat peste tot.

— Dacă pot, da, răspunse Cadbury. Ce dorești să știi ?

— Vă amintiți cumva dacă a fost trimis în judecată Eduard Roschmann, comandantul lagărului din Riga ?

— Nu. Dar sint sigur că nu a fost judecat nici un Roschmann în zona britanică. Mi-aș fi reamintit numele lui.

— Atunci de ce au cerut autoritățile dumneavoastră o fotocopie a biografiei lui de la americanii din Berlin ?

— Probabil că Roschmann a atras în vreun fel atenția englezilor, spuse Cadbury. În acea vreme însă nimeni nu știa prea multe despre cele petrecute la Riga. Și totuși, dacă s-a întreprins o cercetare asupra lui Roschmann în 1947, într-un fel sau altul, s-a aflat și în atenția noastră.

— Așa cred și eu, spuse Miller. Unde am putea investiga problema ?

— Simplu. Începem cu propriile mele dosare. Sint chiar la mine acasă. Să mergem.

Din fericire, Cadbury era un tip ordonat și metodic. De-a lungul a doi pereți, se odihneau o mulțime de dosare, iar într-unul din colțurile încăperii se mai găseau două fișete cenușii, pline cu documente.

După mai multe ore de căutare, în timp ce răsfoia dosarele etichetate „noiembrie-decembrie 1947“, Cadbury strigă deodată „Eвриka“ și scoase o foaie de hirtie dactilografiată, îngălbenită de timp, care purta data de 23 decembrie 1947.

— Nu-i de mirare că nu s-a publicat nimic în presă, spuse el. Nimeni n-ar fi vrut să afle despre capturarea unui S.S.-ist în preajma sărbătorilor de iarnă.

Puse hirtia pe masa de scris și o lumină cu o lampă de birou, în timp ce Miller se aplecă s-o citească.

„Guvernatorul militar britanic, Hanovra, 23 decembrie 1947. Un căpitan, unul din cei mai de seamă S.S.-iști, a fost arestat de autoritățile britanice la Graz și este reținut pentru cercetări, a comunicat astăzi purtătorul de cuvânt al Cartierului general din cadrul Comandamentului militar britanic. Arestatul, Eduard Roschmann, a fost recunoscut pe străzile orașului de un evreu internat în timpul războiului în lagărul din Riga, care a declarat că acesta a fost comandantul. Într-adevăr, s-a stabilit cu certitudine că individul arestat este Eduard Roschmann, fapt rezultat din dosarul său personal, găsit la autoritățile americane, în indexul foștilor S.S.-iști, Terminat, Cadbury“.

Miller citi acest scurt comunicat de patru-cinci ori.

— Dumnezeuule, răsuflă el. L-ați prins.

Ziaristul mai află de la Cadbury că în perioada aceea, dacă Roschmann a fost arestat, cazul său trebuia să cadă în competența autorităților britanice.

— Ai auzit de lordul Russel din Liverpool? întrebă Cadbury.

— Nu, niciodată, răspunse Miller.

— Avocat strălucit, în timpul ocupației a fost consilierul juridic al guvernatorului militar britanic, ocupându-se de crimele de război. Acum e la pensie și trăiește în Wimbledon. Dacă ar trebui să rezolve el cazul Roschmann, sint sigur că și-ar reaminti fiecare amănunt.

Primind o scrisoare de recomandare de la Cadbury și urări de succes, Miller plecă hotărât să ajungă în cel mai scurt timp la Londra.

Când Werwolf vorbise vineri dimineața cu Memmers la telefon, nu avusese în vedere că peste 48 de ore va fi duminică. Îl sună, totuși, dar nu-i răspunse nimeni.

A doua zi dimineața, exact la ora nouă, Memmers era la birou.

— Sint bucuuros că m-ați chemat, spuse el. M-am întors din Hamburg în noaptea asta, destul de târziu.

— Ai informațiile?

— Desigur. Dacă doriți să le notați...

În biroul său, Memmers tuși de citeva ori pentru a-și drege vocea și începu să citească raportul:

— Proprietarul mașinii este un reporter care lucrează pe cont propriu, unul Peter Miller. Are 29 ani, 1,83 m înălțime, ochii de culoare închisă, părul negru. Mama sa e văduvă și locuiește la Olsdorf, foarte aproape de Hamburg. El domiciliază împreună cu o fată, o dansatoare, domnișoara Siegrid Hahn, în centrul Hamburgului, spuse Memmers în continuare, dându-i adresa și numărul de telefon. Lucrează în special pentru revistele ilustrate. După toate aparențele, îi merge bine. E specializat în probleme de investigații. Așa cum spuneți și dumneavoastră, un curios, un vinător de informații.

— Ai aflat cumva cine l-a însărcinat cu aceste cercetări?

— Nu, și e cu atât mai ciudat, cu cât nimeni nu știe nici cu ce se ocupă în momentul de față și nici pentru cine lucrează. Am vorbit cu fata la telefon, pretextând că sint de la redacția unei mari reviste, dar ea nu știe unde se află. Mi-a spus însă că în această după-amiază așteaptă un telefon de la el.

— Altceva?

— Are o mașină foarte elegantă. Un *Jaguar* negru, model englez, cu o dungă galbenă în părți. O mașină sport, de două locuri.

— Încearcă să afli unde se găsește acum, spuse Werwolf autoritar.

— În mod sigur, nu în Hamburg, replică Memmers. A părăsit orașul vineri pe la prinz, exact când soseam eu acolo. Înainte, a mai fost o dată plecat undeva.

— Știu, spuse Werwolf.

— Aș putea să aflu ce investighează? întrebă Memmers.

— Da. Vrea să demaște pe unul din camarazii noștri. Stabilește unde se află acum.

— Am înțeles. O voi suna pe prietena lui și îi voi spune că sint de la o mare revistă și trebuie să stau de vorbă cu el urgent și o voi ruga să mă informeze unde îl pot găsi.

— Da, e bine. Te voi căuta la ora 16.

Cînd Werwolf îl sună pe Memmers, acesta îi raportează:

— Fata a primit un telefon de la el. Se află la Bonn, la hotelul *Dressen*.

Werwolf puse receptorul în furcă, răsfoi filele unui carnet cu adrese, se opri asupra unui nume și sună la un telefon din Bonn.

Miller se întoarse la hotel, intenționînd să telefoneze la aeroport ca să-și comande un bilet pentru marți, 31 decembrie 1963, la avionul de Londra. Cînd ajunse la recepție, funcționara de dincolo de ghișeu îi zîmbi amabilă și-i spuse:

— Cineva dorește să vă vadă, domnule Miller.

Miller se îndreptă spre un om de vîrstă mijlocie, îmbrăcat în palton negru, ce avea în mînă o umbrelă strînsă și pe cap o pălărie neagră. I se adresă surprins că cineva poate ști unde se află:

— Doriți să mă vedeți?

— Sînteți domnul Miller? întrebă omul, ridicîndu-se în picioare.

— Da.

— Peter Miller?

— Da.

— Numele meu este Schmidt, Dr. Schmidt.

— Ce pot face pentru dumneavoastră?

Schmidt zîmbi ca și cum și-ar fi cerut scuze și aruncă o privire pe fereastră.

— Mi s-a spus că sînteți ziarist. Adevărat? Un ziarist foarte bun, care lucrează pe cont propriu. Aveți reputația de a fi foarte perseverent și foarte tenace, spuse el, zîbind grațios.

Miller nu reacționează, așteptînd ca interlocutorul său să-și dezvăluie intențiile.

— Cîțiva prieteni de-ai mei au aflat că în prezent cercetați unele evenimente care s-au întîmplat... hai să zicem... cu mult timp în urmă. Cu foarte mult timp în urmă.

Miller rămase perplex, încercînd să descopere mintal cine erau „prieteni” și cum au aflat ce face el. „Explicația constă, gîndi cu repeziciune ziaristul, în aceea că am întrebât pe multă lume despre Roschmann”.

— O cercetare asupra unui oarecare Eduard Roschmann, spuse el. Ei, și?

— Ah, da, asupra căpitanului Roschmann. M-am gîndit că v-aș putea da o mînă de ajutor. El este mort, spuse Schmidt, fixîndu-l pe Miller cu blîndețe.

— Da! Nu știam, răspunse Miller.

— Bineînțeles că nu. Nici nu puteați să știți. Dar, cu toate acestea, este adevărat. Realmente vă pierdeți timpul. Miller părea deziluzionat.

— Puteți să-mi spuneți cînd a murit?

— Nu ați aflat împrejurările morții sale? întrebă doctorul.

— Nu. Ultima urmă descoperită de mine datează din anul 1945. Atunci era încă în viață.

— A, da, desigur, spuse Schmidt, pîrînd fericit și ușurat în același timp. Știți, scurt timp după aceea, a fost ucis. Cadavrul lui a fost identificat de mai multe persoane care îl cunoscuseră bine.

— Trebuie că era un om remarcabil, spuse Miller.

— Da, așa este, încuviință dr. Schmidt. Mulți dintre noi gîndesc la fel.

— Înțeleg prin asta, continuă Miller fără a da atenție faptului că a fost întrerupt, că se face remarcant deoarece este primul om, după Isus Cristos, care a înviat din morți, avînd în vedere că a fost prins viu de englezi, la 20 decembrie 1947, în Graz.

— Miller, ești ridicol. Dă-mi voie să-ți dau un sfat: lasă-te de aceste cercetări!

Miller îl privi fix, impasibil.

— Probabil, trebuie să vă și mulțumesc, spuse el rece.

— Dacă vei asculta sfatul meu, poate, replică doctorul.

— Iar mă înțelegeți greșit, nu se lăsă Miller. Roschmann a fost văzut la mijlocul lunii octombrie a anului acesta în Hamburg. Dealtfel, prezența dumneavoastră aici demonstrează că el trăiește.

— Repet, ești ridicol dacă nu renunți la cercetări.

Ochii doctorului Schmidt erau reci, dar se puteau citi în ei semne de neliniște. Odată, într-o vreme, oamenii nu se opuneau ordinelor sale și încă nu se obișnuise cu gîndul că s-ar putea întîmpla și altfel.

Pe Miller îl cuprinse minia.

— Îmi produceți greață, domnule doctor, spuse ziaristul. Am să continui investigațiile pînă îl voi găsi, încheie el și vru să plece, dar celălalt îl apucă de braț și îi zise:

— Dumneata nu ești evreu, Miller, ci arian, unul de-al nostru. Ți-am făcut noi vreodată vreun rău ?

Ziaristul își eliberă brațul printr-o smucitură.

— Domnule doctor, dacă n-ai înțeles încă, atunci nu vei înțelege niciodată.

— Ah, voiăștia din generația tinăra. Toți sinteți la fel. De ce nu vreți niciodată să faceți cum vi se spune ?

— Fiindcă asta e felul nostru de a fi. Sau cel puțin acesta e felul meu de a fi.

— Nu ești prost, Miller, dar te comporti ca și cum ai fi. Măcar dacă ai fi una din acele creaturi ridicole care permanent sint stăpinite de ceea ce le place să numească conștiință. Dar în ceea ce te privește, mă îndoiesc că este așa. Mai degrabă te comporti în așa fel de parcă ai fi îndemnat în această afacere de un interes personal.

— Poate că asta este, spuse Miller și plecă, traversind holul.

Capitolul VII

Miller găsi ușor casa lordului Russel. La auzul soneriei, acesta îi deschise personal ușa. Era un om trecut de șaizeci de ani, îmbrăcat cu un pulover de lână, iar la gât avea o cravată innodată ca o panglică.

— Am fost recent la Bonn, se adresă ziaristul nobilului britanic, și am dejunat cu domnul Anthony Cadbury. Dinsul mi-a dat pentru dumneavoastră o scrisoare de recomandare. Puteți să-mi acordați o scurtă convorbire ?

Lordul Russel îl privi perplex.

— Cadbury ? ! Anthony Cadbury. Nu cred să-l cunosc.

— Un corespondent de presă britanic, spuse Miller, ce se afla imediat după război în Germania. Scrisa despre procesele intentate criminalilor de război la care ați fost consilier juridic. Josef Kramer și ceilalți din Belsen. Vă reamintiți de aceste procese ?

— Sigur că da. Da, Cadbury, reporterul. Mi-l reamintesc acum.

Miller îi întinse scrisoarea dată de Cadbury, lordul o luă, o citi, ridică din sprâncene și spuse :

— Hm. Ajutor pentru a prinde un nazist ? Pentru asta ați venit ?

Miller intră direct în subiect, povestind totul de la început, și apoi scoase din buzunar cele două fotografii ale lui Roschmann, pe care le oferă spre examinare lordului Russel. Acesta le privi pe amândouă și începu să se plimbe îngândurat prin cameră.

— Da, spuse în sfârșit. Mi-am adus aminte de el. Dosarul mi-a fost trimis la Hanovra de autoritățile din Graz. Cadbury a reușit să culeagă din el datele necesare întocmirii comunicatului său.

Se opri, se întoarse cu fața spre Miller și întrebă :

- Ați spus că Tauber l-a văzut pe Roschmann la 3 aprilie 1945, îndreptându-se cu mașina spre vest ?
- Așa scria, cel puțin, în jurnalul lui.
- Deci, cu doi ani și jumătate mai înainte de a-l prinde noi. Nu știți unde se află în prezent ?
- Nu, spuse Miller.
- În regulă, tinere, am să-ți povestesc tot ceea ce știu.

„După ce Tauber l-a văzut în mașină, Roschmann s-a despărțit la München de colegi. El posedă acte de identitate pe numele său adevărat, dar în ele era trecut cu gradul de caporal.

La sud de München, unități americane patrulau intens, întrucât existau informații potrivit cărora căpeteniile naziste intenționau să se retragă în munți pentru a lupta până la ultimul om.

Mergând doar noaptea, iar ziua ascunzându-se prin cabanele și magazinele localnicilor, Roschmann a reușit să treacă frontiera austriacă. S-a îndreptat spre Graz, orașul său natal, în care cunoștea destui oameni ce erau dispuși și puteau să-l ascundă. În 6 mai, pe când trecea pe la periferia Vienei, o patrulă britanică îl somă să stea. Încercă să evite întâlnirea, luind-o la fugă ca un nebun. Se aruncă într-un tufiș, aflat alături de drum, în timp ce o rafală de gloanțe se abătu asupra lui, iar unul îl lovi, găurindu-i un plămîn. După o căutare sumară în întuneric, britanicii își continuară drumul, lăsându-l rănit în tufiș. De aici se tiră pe brînci până la casa unui fermier, aflată la o jumătate de milă mai departe, și-l trimise pe acesta la un medic din Graz, pe care-l cunoștea.

După trei luni, cînd se vindecă destul ca să poată umbla, se predă autorităților britanice din Graz și acestea îl ținură, timp de doi ani, într-un lagăr de concentrare din oraș. Procedînd așa — din august 1945 pînă în august 1947, perioadă în care vinătoarea după cei mai mari criminali S.S.-iști era în toi —, Roschmann s-a aflat la adăpost, întrucît se predase folosind numele unui fost prieten ucis în Africa de Nord. A putut adopta această tactică deoarece, existînd atîtea zeci de mii de soldați germani ce rătăceau de colo pînă colo fără nici un rost prin Germania și fără acte de identitate, numele declarat de cel care se predă era luat în considerare de către aliați fără nici o verificare, mai ales dacă în cauză se găsea un biet caporal german. În vară anului 1947, Roschmann a fost eliberat din lagărul englez. Se simțea în suficientă siguranță

pentru a-l părăsi, însă greșea. Unul din supraviețuitorii ghetoului din Riga, un vienez ce jurase să se răzbune pe Roschmann, pîndea permanent pe străzile Grazului, așteptînd ca acesta să se întoarcă acasă, la părinții și la soția sa Hella. La 20 decembrie 1947, eforturile urmăritorului sînt încununat de succes. Ascuns după un stîlp, bătrînul evreu vede o persoană înaltă și slăbănoagă, cu părul blond spălăcit, cu ochii albaștri și reci care, după ce privi atentă în jur de cîteva ori, intră în casa soției lui Roschmann.

În mai puțin de o oră, conduși de fostul prizonier al lagărului din Riga, doi sergenți zdraveni, aparținînd Serviciului de securitate militar britanic, sosiră la adresa indicată și bătură la ușă. După o scurtă percheziție, Roschmann fu descoperit sub pat. Dacă ar fi încercat să-i înfrunte, pretinzînd că identitatea lui nu e cea declarată de bătrîn, poate că ar fi reușit să-i facă pe englezi să creadă că bătrînul comitea o eroare. Dar, ascunzîndu-se sub pat, s-a autodemască. Maiorul Hardt, desemnat să-l ancheteze, a cerut la Berlin indexul S.S. pe care îl posedau americanii. Confirmarea a sosit în 48 de ore și bomba a explodat. La cererea americanilor, britanicii acceptă să-l transfere pe Roschmann la München pentru a depune mărturie împotriva altor S.S.-iști ce activaseră în complexul de lagăre din jurul orașului Riga și care acum se găseau în fața tribunalului.

În ziua de 8 ianuarie, ora 6 dimineața, Roschmann, escortat de doi sergenți, era imbarcat la Graz, într-un tren cu destinația München.

Lordul Russel se opri și își goli pipa.

— Ce s-a întîmplat apoi ? întrebă Miller.

— A scăpat.

— Ce spuneți ? !

— A scăpat. A sărit din mersul trenului pe fereastra de la toaletă, după ce se plinsese că regimul din închisoare i-a produs diaree. În timp ce sergenții spărgeau ușa toaletei, el dispărea în zăpadă. Desigur, s-au întreprins cercetări amănunțite, dar nu a putut fi găsit, deoarece în mod sigur a luat legătura cu una din organizațiile întemeiate pentru salvarea foștilor naziști. Șaisprezece luni mai tîrziu, în mai 1949, a fost înființată noua dumneavoastră republică și noi am predat toate dosarele la Bonn.

— Unde credeți că aș putea continua verificările ? întrebă Miller.

— Bineînțeles că la autoritățile vest-germane.
— Care anume? întrebă Miller, parcă îngrozit să afle răspunsul.

— În ceea ce privește Riga, cred că Departamentul procuraturii generale din Hamburg însărcinat cu cercetarea crimelor săvârșite cu violență în perioada nazistă în statele baltice, răspunse lordul Russel.

— Am fost deja acolo.

— Nu te-au prea ajutat, nu?

— Deloc.

— Nu mă surprinde. Ai încercat și la Ludwigsburg?

— Da, au fost amabili, dar nu prea utili.

— Atunci înseamnă că ai epuizat toate căile oficiale. Mai există o singură persoană competentă. Ai auzit vreodată de Simon Wiesenthal?

— Wiesenthal? Da, vag. Numele îmi spune ceva, dar nu îl pot localiza.

— Locuiește la Viena, însă e evreu polonez. În vreo patru ani a stat în aproape douăsprezece lagăre de concentrare. E hotărât să-și petreacă restul zilelor identificând și demascând pe criminalii nazisti „căutați”. Nu face parte din genul celor duri. Culege toate informațiile pe care le poate obține despre aceștia, iar după ce este convins că a descoperit vreunul, informează poliția. Dacă aceasta nu ia măsuri, ține o conferință de presă și îi aranjează așa cum trebuie. Inutil să mai spun că nu e prea iubit nici de autoritățile din Germania și nici de cele din Austria, pe care le acuză că nu-și fac pe deplin datoria de a demasca pe criminalii nazisti. Foștii S.S.-iști îl urăsc de moarte și chiar au încercat de câteva ori să-l ucidă. Birocrații ar dori să le dea pace, însă un însemnat număr de oameni au convingerea că este un personaj de mare valoare și, atunci când au posibilitatea, îl ajută.

— Nu el l-a găsit pe Adolf Eichmann? întrebă Miller.

— Da. L-a identificat la Buenos Aires, unde locuia sub numele de Richardo Klement. De acolo l-a ridicat Israelul. A identificat, de asemenea, mai multe sute de alți criminali de război nazisti. Dacă dorești și alte noutăți despre acest Roschmann, atunci el este singurul competent să ți le dea.

— Îl cunoașteți? întrebă Miller.

— Da. Dar ar fi mai bine să-ți dau o recomandare. Sint mulți care îl vizitează pentru a le furniza informații. O prezentare te va ajuta.

Merse la masa de scris, așternu cu repeziciune câteva rânduri pe o hirtie ruptă dintr-un carnet personal, o împături și o introduse într-un plic pe care îl sigilă.

— Succes, vei avea nevoie, îi spuse lordul Russel, conducându-l pînă la ușă.

A doua zi dimineața, Miller zbură cu avionul înapoi la Bonn, își luă mașina și, în două zile, fu la Viena.

Fără a-și rezerva cameră la hotel, se îndreptă direct spre centrul orașului și căută locuința lui Wiesenthal. O găsi destul de ușor și privi lista locatarilor. Pentru etajul III figura o carte de vizită, indicind „Centrul de documentare”. Urcă și ciocăni la ușa de lemn. De partea cealaltă, cineva se uită prin vizor înainte de a deschide și apoi apărură o blondă drăguță.

— Ce doriți?

— Numele meu este Peter Miller. Aș dori să vorbesc cu domnul Wiesenthal. Am o scrisoare de recomandare.

Scoase scrisoarea și o dădu fetei, care îi zîmbi scurt și îl rugă să aștepte. Peste câteva minute, reapărură la capătul coridorului și îi făcu semn.

— Vă rog să veniți pe aici!

Miller o urmă pînă într-o altă cameră, unde o persoană se ridică și-l salută.

— Vă rog să intrați! îl invită Simon Wiesenthal.

Era un tip mai masiv decît se așteptase Miller. Un om solid, de peste 1,83 m înălțime, purtînd o jachetă groasă, țesută din lînă și aplecat în față, de parcă în permanență s-ar fi uitat după ceva anume. În mînă ținea scrisoarea lordului Russel.

— Lordul Russel îmi scrie că dumneata ești interesat să descoperi un fost criminal S.S., începu el fără altă introducere.

— Da, este adevărat.

— Pot să-i știu numele?

— Roschmann. Căpitan Eduard Roschmann. Ați auzit de el?

— Măcelarul din Riga? Este unul din cei 50 de „căutați” ai mei, spuse Wiesenthal. Pot să te întreb de ce te interesezi de el?

Miller începu să-i explice cît mai pe scurt posibil.

— Cred că ar fi bine să încep chiar cu începutul, spuse Wiesenthal. Despre ce jurnal este vorba?

Miller relată pentru a patra oară întreaga poveste. Încheie cu informațiile aflate de la lordul englez.

— Ceea ce aş vrea să ştiu acum, spuse el în final, este unde s-a dus după ce a sărit din tren?

— Mai ai jurnalul? întrebă Simon.

Miller scoase din servietă jurnalul lui Tauber şi îl înmînă lui Wiesenthal, care se uită la el plin de uimire.

— Fascinant, şopti el. S-a făcut. Cred tot ce mi-ai povestit. Te-aş ruga însă să-mi laşi acest important document, deoarece aş dori să-l citesc. Se poate?

— Da, cum să nu, spuse Miller.

— Bine. Timpul nu-mi permite să discutăm mai mult acum, dar te rog să revii luni dimineaţă şi am să-ţi spun tot ceea ce ştiu despre Eduard Roschmann.

Cînd Miller se prezentă din nou, îl găsi pe Wiesenthal atacînd un maldăr de scrisori. Îi făcu semn să ia loc, în timp ce tăia cu grijă marginile plicurilor pentru a scoate conţinutul din ele.

— Colecţionez timbre, spuse el, aşa că nu vreau să stric plicurile. Am citit jurnalul acasă, noaptea trecută. Un document remarcabil.

— Aţi fost surprins? întrebă Miller.

— Surprins? Nu, nu de conţinut. Noi toţi am trecut prin împrejurări foarte asemănătoare. Cu unele deosebiri, bineînţeles. Dar atît de precis... Tauber ar fi putut fi un martor excelent. El şi-a notat orice, pînă la cele mai mici amănunte. Excelent este că le-a notat atunci cînd s-au petrecut, lucru foarte important pentru a avea crezare în faţa tribunalelor germane şi austriece. Mare păcat că e mort. Sînt convins că el l-a văzut recent pe Roschmann.

— Domnule Wiesenthal, atît cît îmi dau eu seama, dumneavoastră sînteţi primul evreu cu care am avut o convorbire mai lungă. În mod normal, ar fi trebuit să anunţ autorităţile, dar nu cred că ar fi folosit la ceva. În orice caz, nu la Hamburg.

— Ce nu e în regulă în Hamburg? Ai fost la departamentul competent de la procuratura generală? întrebă Wiesenthal cu blîndeţe.

— Da, am fost. Nu m-au ajutat cu nimic.

— Trebuie să ştii că acest departament se bucură de o anumită „reputaţie“.

— În ce constă aceasta? întrebă Miller.

Drept răspuns, Simon Wiesenthal rugă pe secretară să-i aducă un dosar voluminos, etichetat „Justiţia-Hamburg“, extrase din el o filă, o îndoi pe jumătate de la un capăt la altul în lungime şi o dădu lui Miller, care putea citi astfel numai jumătatea din stînga a paginii.

— Recunoşti aceste nume?

— Desigur. Am fost reporter al poliţiei din Hamburg timp de mai mulţi ani. Aceştia sînt toţi ofiţeri superiori în forţele de ordine ale Hamburgului. De ce?

— Desfă întreaga hîrtie, spuse Wiesenthal.

Miller se supuse. Despături fila pe toată suprafaţa şi constată cu stupeoare că toţi fuseseră ofiţeri S.S.-işti, iar majoritatea şi membri ai partidului nazist.

— Dumnezeu! spuse Miller, după ce citi, ridicîndu-şi privirea.

— Acum înţelegi cum stau lucrurile?

— Da. La asta trebuie că se referea Brandt cînd spunea că cercetările asupra foştilor S.S.-işti nu sînt deloc pe placul poliţiei din Hamburg.

— Probabil, spuse Wiesenthal. Nici Procuratura generală a Germaniei nu este mai energică. În rîndurile personalului acestei instituţii se găseşte însă un procuror foarte zelos în rezolvarea sarcinilor sale, fapt pentru care anumite persoane interesate au încercat de mai multe ori să-l scoată de acolo.

După pauza de masă, Miller se întoarse la biroul lui Wiesenthal. Acesta avea răspîndite în faţa sa mai multe hîrtii, extrase din propriul său dosar referitor la Roschmann, din care începu să relateze cele ce cunoştea cu privire la situaţia fostului S.S.-ist, după 8 ianuarie 1948:

„...Între autorităţile britanice şi americane fusese stabilit ca după ce Roschmann va depune mărturie cu privire la cele întimplate la Dachau să fie transportat în zona britanică a Germaniei, probabil la Hanovra, urmînd a fi judecat pentru propriile lui fapte şi, mai mult ca sigur, l-ar fi aşteptat spînzurătoarea. El a pus însă la cale evadarea încă de cînd se afla în închisoarea din Graz. Intrase în contact cu o organizaţie nazistă, specializată în evadări, care activa în Austria sub numele de *Steaua cu şase colţuri*. Aceasta nu avea nimic comun cu steaua simbolică a evreilor, numindu-se aşa deoarece îşi întindea tentaculele în şase oraşe principale din Austria.

În ziua de 8 ianuarie, ora 6 dimineața, Roschmann a fost trezit și dus la trenul care aștepta în stația Graz. În compartiment se ivi o controversă între cei doi sergenți care-l păzeau. Unul susținea că Roschmann trebuie să rămână cu cătușele la mâini, iar celălalt opta să-i fie scoase.

Roschmann influența disputa, susținând că s-a îmbolnăvit de diaree din cauza regimului alimentar de la închisoare și că trebuie să meargă des la toaletă. Unul din paznici îl însoțea pînă acolo, îi scotea cătușele și rămînea să-l aștepte dincolo de ușă. În timp ce trenul înainta încet peste zăpada abundentă de pe linii, Roschmann se ceru afară de trei ori. Se pare că de fiecare dată forțase puțin cîte puțin fereastra de la toaletă, dîndu-și seama că trebuie să fugă înainte de a fi preluat de americani. Stațiile treceau una după alta și trenul mergea încă repede. Într-o gară, unul din sergenți coborî pentru a cumpăra ceva de mincare și, în lipsa lui, Roschmann ceru din nou să fie dus la toaletă. Îl însoți sergentul mai îngăduitor, care-i atrase atenția să nu o folosească în timpul staționării. În timp ce trenul părăsea încet gara, Roschmann sări pe geam în mormanele de zăpadă. Abia după zece minute sergentul bătu la ușă, dar era prea tirziu și trenul gonea deja repede la vale, îndreptîndu-se spre Salzburg. Cercetările ulterioare ale poliției au stabilit că Roschmann a reușit să se tirească pînă la căsuța unui țaran, unde a rămas ascuns peste noapte.

A doua zi a luat legătura cu organizația *Steaua cu șase colțuri*, care i-a aranjat angajarea ca muncitor la o fabrică de cărămidă și i-a înlesnit restabilirea legăturii cu *ODESSA*, pentru a-i asigura retragerea în sudul Italiei.

La patru zile după stabilirea contactului, o mașină îi luă pe Roschmann și încă alți cinci nazisti evadați și-i trecu peste granița italiană, la Merano. De aici, Roschmann a fost dus într-un lagăr din Rimini, unde i s-au amputat cele cinci degete de la piciorul stîng, care îi degeraseră în timpul mersului prin zăpadă, după ce se aruncase din tren. De atunci a trebuit să poarte un pantof ortopedic.

În octombrie 1948, soția sa a primit de la el o scrisoare expediată din lagărul de la Rimini. Pentru prima oară se folosea de noul său nume, Fritz Bernd Wegener. Curînd după aceea, a fost transferat la o mănăstire franciscană din Roma. Aici i s-au întocmit acte de identitate, iar apoi a plecat, pe mare, la Buenos Aires.

În capitala Argentinei, *ODESSA* i-a asigurat o locuință la o familie germană, numită Vidmar, la care a stat mai multe

luni. La începutul anului 1949, i s-a avansat suma de 50.000 dolari, proveniți din fondurile lui Bormann, sumă cu care s-a apucat de afaceri, ocupîndu-se cu exportul de cherestea. Firma se numea *Stammmler și Wegener*, deoarece actele lui false, emise de la Vatican, demonstrau fără putință de tăgadă că el se numea Fritz Bernd Wegener, născut în provincia italiană Tirolul de Sud. A angajat-o ca secretară pe tînăra nemțoaică Irmtraud Sigrid Müller, cu care s-a căsătorit la începutul anului 1955, deși nu divorțase de prima lui soție, Hella. În același an, datorită situației politice interne tulbure din Argentina, a plecat în Egipt, iar după trei luni, toamna, s-a întors în Germania Occidentală. Nimeni n-ar fi știut nimic despre Roschmann, dacă n-ar fi intervenit gelozia unei femei trădate. Prima lui soție i-a scris pe adresa soților Vidmar și aceștia, neavînd adresa fostului lor locatar, au deschis scrisoarea și i-au răspuns că Wegener s-a căsătorit cu secretara lui și că s-a întors în Germania. Hella a informat poliția cu privire la noua lui identitate. În consecință, aceasta a pornit pe urmele lui, învinuindu-l de bigamie. A fost însă prevenit din timp printr-o scrisoare și iar a dispărut. Mai mult ca sigur, cu un alt set de documente false și precis că tot în Germania se află.

— Iată de ce, continuă Wieselthal, cred că Tauber l-ar fi putut vedea. Totul se potrivește cu faptele cunoscute.

— Credeți că ar merita să iau legătura cu prima lui soție din Graz? Întrebă Miller.

— Mă îndoiesc. E inutil să adaug că după ce i-au fost descoperite identitatea și adresa, Roschmann nu i-a mai dezvăluit încă o dată unde se află și noul său nume.

— Cine l-ar fi putut ajuta să-și procure noi documente de identitate?

— Cu siguranță *ODESSA*.

— Ce anume înseamnă *ODESSA*? Ați menționat-o de mai multe ori și nu am auzit pînă acum de ea.

Simon Wieselthal se uită la ceas.

— Ai face mai bine să vii mîine din nou. Am să-ți povestesc atunci totul despre această *ODESSA*.

Capitolul VIII

A doua zi dimineață, Miller se întoarse la biroul lui Simon Wiesenthal.

— Mi-ați spus că imi veți istorisi despre *ODESSA*, începu el. Dar mai întâi să vă spun ceva de care uitasem și mi-am amintit astă-noapte.

Miller îi relată incidentul avut cu dr. Schmidt și îi făcu cunoscut că a fost avertizat cu brutalitate să înceteze cercetarea cazului Roschmann.

— Dumnezeu te-ai ridicat împotriva lor și nu le convine, spuse Wiesenthal. Consider însă că este destul de neobișnuit din partea lor să avertizeze atât de vehement un reporter, având în vedere că stadiul cercetărilor se află abia în fază incipientă. Mă întreb cât de sus a ajuns Roschmann dacă i se dă cazului atita importanță.

Apoi, timp de două ore, Wiesenthal îi povesti lui Miller despre *ODESSA*.

„Cînd, în 1945, aliații ocupară Germania și descoperiră lagărele de concentrare cu înfățișarea lor hidoasă, s-au interesat peste tot cine a comis atrocitățile respective. Răspunsul găsit sună: S.S.-ul, dar acesta nu putea fi găsit nicăieri. Unde plecaseră cei din S.S.? Fie că se ascuseseră în Germania și Austria, fie că fugiseră în străinătate. În ambele cazuri, dispariția lor nu era nepregătită. Ceea ce aliații nu reușiră să realizeze decît mult mai tîrziu a fost faptul că fiecare și-a «aranjat», pînă în cele mai mici amănunte, cu mult timp înainte, dispariția. Acest lucru arunca o interesantă lumină asupra așa-zisului patriotism al S.S.-iștilor, care, de la Heinrich Himmler pînă jos, încercau să scape de pedeapsă pe seama unor suferințe imense, impuse în mod inevitabil poporului ger-

man. Astfel, chiar în noiembrie 1944, Heinrich Himmler a încercat să negocieze cu aliații pentru salvarea propriei piei, dar aceștia l-au refuzat și apoi a fost spînzurat.

În timp ce nazistii și S.S.-iștii obligau poporul german să lupte pînă ce pretinsa armă minune va fi folosită, își pregăteau plecarea într-un exil confortabil.

Pe frontul de est armata germană era aruncată cu turbare și inconștientă împotriva sovieticilor, asumîndu-și riscuri de necrezut, incalculabile, nu în vederea obținerii victoriei, ci pentru a întîrzia sfîrșitul, întîrziere atât de necesară pentru finalizarea planurilor de salvare a căpeteniilor. Aflat în spatele armatei, S.S.-ul spînzura și impușca ostașii care se retrăgeau după ce înfruntaseră moartea. Mii de ofițeri și soldați ai Wehrmachtului au murit în acea perioadă atîrnați de frînghiile S.S.-ului.

Cu puțin înainte de distrugerea finală, șefii S.S. care știau că înfringerea este inevitabilă dispărură. De la un capăt la altul al țării, ei își părăsiră posturile. Îmbrăcați în haine civile și avînd în buzunare documente de identitate false, se adăpostiră în masa haotică de oameni care bijbiia prin Germania în luna mai a anului 1945, lăsînd pe milițienii bătrîni ai gărzilor teritoriale să-i întîmpine pe englezi și americani la porțile lagărelor de concentrare.

Cei ce știau că sînt bine cunoscuți și că nu vor putea rămîne mult timp nedescoperiți fugeau în străinătate. Aici intervenea *ODESSA*, organizație înființată cu puțin înainte de sfîrșitul războiului. Misiunea ei era să-i scoată afară din Germania și să-i pună în siguranță pe S.S.-iștii «căutați». Se stabiliseră deja legături strînse cu Argentina, care emisese șapte mii de pașapoarte argentinienne în alb. S.S.-iștii nu trebuiau decît să le completeze cu nume false, să aplice propriile lor fotografii și să le prezinte consulului Argentinei aflat la dispoziție în orice moment. După aceea, erau imbarcați cu destinația Buenos Aires sau Orientul Mijlociu.

Mii de ucigași S.S. trecură și în Tirolul de Sud, provincie a Italiei.

Mai multe organizații, unele vrîndu-se «de caritate», apreciară, bazîndu-se pe mărturii imaginate chiar de ele, că refugiații S.S. erau persecutați peste măsură de către aliați.

Unul din cei mai de frunte prelați ai papalității de la Roma, care a organizat fuga în străinătate a mii de S.S.-iști, a fost Alois Hudal, episcopul german din Roma. Ascunzătoarea de bază pentru criminalii S.S. era mănăstirea franciscană din

Roma, unde aceștia stăteau în pensiune până la întocmirea actelor de identitate care să le asigure drumul spre America de Sud. În unele cazuri, S.S.-iștii călătoreau cu documente de transport emise la intervenția bisericii de Crucea Roșie, iar alteleori cheltuielile drumului erau suportate de organizația *Caritas*.

Aceasta a fost prima misiune a *ODESSEI* îndeplinită cu succes. Să ne închipuim câte mii de criminali S.S. au rămas veșnic necunoscuți și în siguranță deși, dacă ar fi fost prinși de către aliați, ar fi trebuit să plătească cu viața faptele lor odioase. Peste 80% din cei ce ar fi meritat să fie pedepsiți cu moartea au scăpat.

În timp ce se aranjau cu tot confortul, datorită fondurilor acumulate ca urmare a comiterii crimelor în masă și transferate de la băncile elvețiene, *ODESSA* aștepta în umbră, urmărind momentul deteriorării relațiilor dintre aliați. Primele idei de reorganizare rapidă a unui al patrulea Reich au fost respinse pe moment, ca fiind inoportune, de către conducătorii *ODESSEI* din America de Sud, dar odată cu înființarea Republicii Federale Germania, în mai 1949, ei stabiliră cinci noi sarcini pentru organizație.

Prima consta în reînfiltrarea foștilor naziști în orice formă de viață a noii Germanii și, într-adevăr, ei s-au strecurat în serviciile civile la toate nivelurile (în birourile de avocați, în magistratură, în forțele de poliție, în administrația locală și în spitale). De pe aceste poziții, uneori chiar în posturi mai mici, naziștii reușeau să se protejeze unii pe alții, să-și promoveze reciproc interesele și, în general, să facă în așa fel ca acuzațiile și cercetările la adresa unora dintre ei să înceteze definitiv sau să se desfășoare cât mai încet posibil.

A doua sarcină urmărea infiltrarea naziștilor în mecanismele puterii politice. Evitând pozițiile înalte, foștii S.S.-iști s-au strecurat în organizațiile embrionare ale partidului de guvernământ, aflate la nivelul circumscripțiilor electorale din diferite provincii. Manevra era posibilă deoarece nu exista nici o lege care să interzică unui fost nazist să se înscrie în vreun partid politic. Poate a fost o coincidență, ceea ce e puțin posibil, că nici un politician cunoscut pentru realizările sale fructuoase în investigațiile și acuzațiile împotriva crimelor naziste nu a fost ales niciodată în U.C.D. sau U.C.S., fie la nivel federal, fie la nivelul tot atât de important al puterilor parlamentare provinciale. Un politician a exprimat acest lucru

cu o amară simplitate: «Aceste alegeri sînt o chestiune de matematică. Șase milioane de evrei morți nu pot vota. Cinci milioane de foști naziști o pot face și o fac la fiecare alegere».

Scopul principal al acestor două misiuni a fost și este de a târăgăna sau înceta definitiv investigațiile și inculpările îndreptate împotriva criminalilor de război. Pentru reușită, *ODESSA* mai avea un mare aliat, și anume credința a sute de mii de oameni că și ei erau vinovați, într-un fel sau altul (participaseră oarecum sau știuseră și nu schițaseră nici un gest de împotrivire) de atrocitățile săvîrșite.

A treia sarcină a *ODESSEI* presupunea infiltrarea membrilor săi în cercurile comerciale și industriale ale Germaniei postbelice. Pentru atingerea acestui scop, unii naziști, finanțați din fondurile depozitate la Zürich, începură afaceri pe cont propriu și, în scurt timp, capitalurile lor crescuseră vertiginos. Destinația profiturilor realizate era influențarea presei ce se ocupa de crimele de război naziste, finanțarea citorva edituri ce făceau propagandă nazistă, scoțind publicații și cărți favorabile S.S.-iștilor, precum și asigurarea de slujbe unor «camarazi» care aveau necazuri materiale.

A patra sarcină a fost și este încă aceea de a asigura o apărare cât mai bună naziștilor chemați, totuși, în fața instanțelor.

A cincea sarcină vizează propaganda făcută în multiple forme. Se răspîndesc, de pildă, pamflete cu conținut de extremă dreaptă, ce îndeamnă la prescrierea tuturor faptelor penale săvîrșite de naziști, dar se fac și mari eforturi pentru a convinge pe germanii de azi că numărul evreilor, rușilor, polonezilor etc. omoriți de fasciști este cu mult mai mic decît cel indicat de cifrele date publicității de către aliați. De asemenea, sînt frecvente și încercările de reabilitare a lui Hitler, inclusiv prin prezentarea unor aspecte ale situației internaționale postbelice (de exemplu, războiul rece) ca fiind o dovadă a faptului că el «a avut în oarecare măsură dreptate».

Succesul cel mai important obținut de *ODESSA* prin propaganda desfășurată constă însă în aceea că a reușit să-i convingă pe mulți dintre cetățenii Germaniei Occidentale de astăzi că S.S.-iștii «au fost la fel de patrioți ca și cei din Wehrmacht» și că «solidaritatea dintre foștii camarazi trebuie susținută și încurajată».

După ce Simon Wiesenthal termină, Miller puse jos creionul cu care luase notițe copioase și se lăsă pe spate.

— N-am avut nici cea mai mică idee, spuse el.

— Foarte puțini germani știu despre existența *ODESSEI*, răspunse Wiesenthal. De fapt, numele ei de astăzi este *CAMARADERIA*. Dar ce contează numele, cind *ODESSA* este prezentă și va fi atita timp cit va mai exista vreun criminal S.S. pe care să-l protejeze?

— Dumneavoastră credeți că aceștia sînt oamenii împotriva cărora lupt eu acum? întrebă Miller.

— Da, cu siguranță. Avertismentul pe care l-ai primit nu putea veni din altă parte. Fii foarte precaut, pentru că acești oameni sînt deosebit de periculoși.

Miller se gîdea la cu totul altceva.

— Cînd Roschmann a dispărut în 1955, ați spus că i-ar fi trebuit un nou pașaport, nu? întrebă el.

— Desigur.

— De ce neapărat un pașaport?

Simon Wiesenthal se rezemă de spătarul scaunului său și dădu din cap.

— Îmi dau seama de ce ești așa mirat. Să-ți explic. După război, atît în Germania, cît și aici, în Austria, zeci de mii de oameni rătăceau fără să aibă acte de identitate. Unii, pur și simplu, le-au pierdut, iar alții le-au distrus din motive bine întemeiate. Pentru a obține altele noi, în mod normal, aveau nevoie de certificate de naștere, însă, în multe cazuri, clădirile ce adăpostiseră arhivele fuseseră distruse de bombardamente. Din cauza acestei situații, procedura era foarte simplă. Oricui i se elibera un nou act de identitate, pe numele solicitat, dacă aducea doi martori care să jure că solicitantul este una și aceeași persoană cu cea al cărei nume fusese declarat. Prizonierii de război, în majoritate, nu aveau acte de identitate. La plecarea din lagăr, autoritățile britanice și americane le eliberau cîte un document în care se menționau numele și gradul avut. În baza acestor documente, autoritățile civile eliberau acte de identitate pe numele respective. Cum adesea solicitanții nu erau sinceri, se putea obține ușor o nouă identitate.

Așa s-au rebotezat imediat după război cei mai mulți dintre criminalii S.S. În 1955 însă, Eduard Roschmann nu mai putea merge la autorități să declare că și-a pierdut actele în timpul războiului și, de aceea, îi trebuia un pașaport.

— Pînă aici am înțeles, spuse Miller, dar de ce avea nevoie de un pașaport, și nu de un permis de conducere auto sau un act de identitate?

— Fiindcă scurt timp după înființarea Republicii Federale Germania, autoritățile și-au dat seama că trebuie să fie sute sau chiar mii de persoane care purtau nume false și, de aceea, au instituit o procedură foarte complicată pentru obținerea unui act de identitate. Aceasta însă, producînd multă bătaie de cap cetățenilor, s-a hotărît ca ea să se utilizeze numai în cazul eliberării pașapoartelor. În 1955, pentru a obține un pașaport, trebuia să prezinți certificatul de naștere, mai multe referințe și o întreagă serie de alte acte doveditoare, care erau verificate cu minuțiozitate. Dacă însă aveai un asemenea document, în baza lui puteai obține orice alt act de identitate. Asta este birocrația. Simpla posesie a unui pașaport convinge pe orice funcționar că, atita timp cit birocrații dinainte au fost obligați să cerceteze amănunțit pe deținătorul pașaportului, nici un alt control nu mai este necesar. Cu un nou pașaport, Roschmann a putut să-și procure repede restul actelor de identitate.

— De unde se procurau asemenea pașapoarte magice?

— De la *ODESSA*. Probabil că au un falsificator iscusit, presupuse Wiesenthal.

— Dacă cineva l-ar găsi pe acest falsificator, ar putea da și de omul care să-l identifice pe Roschmann? întrebă Miller.

— S-ar putea, spuse Wiesenthal. Nu va fi însă o treabă prea ușoară, pentru reușită trebuind ca cineva să se infiltreze în *ODESSA*, lucru pe care numai un fost S.S.-ist îl poate face.

— Sfătuiți-mă încotro s-o apuc, îl rugă Miller.

— Cred că cea mai bună soluție ar fi a încerca să lei legătura cu vreun supraviețuitor de la Riga. N-am convingerea că va putea să te ajute, dar, cu siguranță, va fi binevoitor. Mai toți vrem să-l găsim pe Roschmann. Privește...

Răsfoi cîteva file ale jurnalului de pe birou.

— Există aici un pasaj referitor la o oarecare Olli Adler din München, care a fost într-un lagăr comandat de Roschmann. Poate a supraviețuit și s-a întors acasă.

Miller incuviință dînd din cap.

- Dacă e așa, unde poate fi înregistrată?
- La Centrala comunității evreiești din München, singura, dealtfel, care mai există. Eu aș încerca acolo.
- Aveți adresa?
- Simon Wiesenthal caută într-un carnet și-i comunică:
- Strada Reichenbach, nr. 27, München. Bănuiesc că vrei înapoi jurnalul lui Tauber?
- Da, imi pare rău, dar imi trebuie.
- Păcat, aș fi dorit să-l păstrez. E remarcabil.
- Se ridică și-l conduse pe Miller până la ușa de la intrare.
- Îți urez succes și te rog să mă ții la curent cu cercetările.

Capitolul IX

Miller intră în München în cursul dimineții de 8 ianuarie și găsi imobilul cu nr. 27 de pe strada Reichenbach cu ajutorul unei hărți cumpărate de la un chioșc de ziare din marginea orașului. Parcă mașina la o oarecare distanță de nr. 27 și, înainte de a intra, supraveghe un timp Centrala comunității evreiești. Era o clădire cu cinci etaje, avînd un exterior mohorit. Urcă la etajul trei și se prezintă la biroul de informații.

Un individ scund și brunet cerceta atent prima pagină a unui ziar editat în limba ebraică.

— Vă pot fi de folos cu ceva?

Miller își întoarse privirea și constată că este interpelat de o femeie cam de 45 de ani, cu ochii negri și o buclă de păr ce-i cădea mereu peste ei, pe care o înlătura adesea cu nervozitate. Spuse ceea ce dorea. Poate găsi vreo urmă despre Olli Adler, care s-ar putea să se fi întors în München după război?

— De unde să se fi întors? întrebă funcționara.

— De la Magdeburg. A mai fost la Stutthof și Riga.

— Riga?! spuse femeia. Nu cred că pe fișele noastre există cineva întors de acolo. Probabil știți că toți au dispărut. În orice caz, voi controla.

Intră într-o altă încăpere, privită de Miller, care o văzu îndreptîndu-se hotărîtă spre un index de nume. Nu era unul mare, astfel că se întoarse după cîteva minute și spuse dezolată:

— Îmi pare rău. Nu a fost nimeni după război înregistrat în index cu acest nume. Deși este un nume comun, nu avem pe nimeni în fișele noastre care să-l poarte.

— Am înțeles. Regret că v-am deranjat.

— Puteți încerca la Serviciul internațional de căutări, spuse femeia. În sarcina lor cade găsirea celor dați dispăruți. Au înregistrate numele persoanelor din toată Germania Occidentală, pe cînd noi doar ale celor originare din München și care s-au întors.

— Unde se află acest serviciu? întrebă Miller.

— La Arolsen, în Waldeck. Imediat după Hanovra. Aparține de Crucea Roșie.

— Credeți că, într-adevăr, nu mai trăiește nimeni în München din cei ce au fost internați în lagărul din Riga? Trebuie să știți că vreau să-l găsesc pe fostul comandant.

În încăpere se așternu o tăcere stranie. Miller simți că omul care răsfoia ziarul se întorsese și se uita la el. Femeia părea adînc impresionată, înspăimîntată chiar.

— S-ar putea să existe. Sper să găsesc pe cineva care a fost la Riga, dar pentru asta trebuie să controlez întreaga listă a supraviețuitorilor. În dreptul numelor lor sînt menționate lagărele unde au fost internați. Puteți să reveniți mîine?

Miller se gîndi un moment și apoi se pronunță:

— Da. Voi reveni mîine. Vă mulțumesc.

Se afla din nou în stradă, căutîndu-și cheile mașinii, cînd auzi pași în spatele său.

— Scuzați-mă, se auzi o voce.

Miller se întoarse și-l văzu pe omul care citise ziarul editat în ebraică.

— Cercetați ceva despre Riga, despre comandantul lagărului de acolo? Nu era căpitanul Roschmann?

— Da, el era, confirmă Miller. De ce?

— Fiindcă eu am fost la Riga și l-am cunoscut pe Roschmann. Poate vă pot fi de vreun folos.

Omul era cam de 45 de ani și avea niște ochi rotunzi și strălucitori.

— Numele meu este Mordechai, zise el, dar lumea îmi spune Motti. Vreți să luăm o cafea și să discutăm?

Stătură mult timp de vorbă într-o cafenea din apropiere. Miller, ușor încălzit de felul plin de bună dispoziție de a fi al interlocutorului, îi povesti totul despre cercetările sale. Omul din fața lui asculta tăcut, dînd din cînd în cînd din cap, în semn de încuviințare.

— Da, un adevărat tur de forță. Totuși, nu înțeleg de ce dumneata, un german, vrei să-l demaști pe Roschmann?

— Ce contează asta? Mi s-a pus această întrebare de atîtea ori, că a început să mă agaseze. Vă pare atît de ciudat că un german e revoltat de crimele ce s-au săvîrșit cu ani în urmă?

— Nu. Este însă neobișnuit ca un om să meargă atît de departe. Asta e tot. În ceea ce privește dispariția lui Roschmann din 1955, credeți că, într-adevăr, noul pașaport i-a fost procurat de ODESSA?

— Așa mi s-a spus, replică Miller, și se pare că singura cale de a-l găsi pe omul care falsifică pașapoarte nu este alta decît aceea de a pătrunde în interiorul ODESSEI.

Un timp, Motti îl studie atent pe tînărul german din fața sa.

— La ce hotel stați? întrebă el în sfîrșit.

Miller îi spuse că încă nu se oprise la nici unul, fiind de vremea, dar că va trage la cel la care mai stătuse odată. La cererea lui Motti, se duse la telefonul cafenelei și chemă hotelul pentru a-și rezerva o cameră.

Cînd se întoarse la masă, constată că Motti plecase. Sub ceașca de cafea lăsase un bilet pe care scria: „Dacă ați obținut sau nu cameră, astă-seară la opt să fiți în holul hotelului“.

Miller plăti cafelele și plecă.

În aceeași după-amiază, aflat în biroul său de avocatură, Werwolf recitea raportul ce-i sosise de la omul său din Bonn, cel care, cu o săptămînă înainte, se prezentase lui Miller ca fiind dr. Schmidt. Deși-l primise de cinci zile, obișnuita sa prudență îl determinase să nu se grăbească și să studieze problema sub toate aspectele, înainte de a întreprinde o acțiune directă.

Dealtfel, nici frazeologia doctorului Schmidt nu-i permitea un spațiu de manevră prea mare: „Un tînăr încăpățînat, crud și tare de cap, probabil îndărătnic, avînd o ură personală inexplicabilă, îl urmărește pe comandantul Eduard Roschmann. Nu pare să se supună rațiunii nici atunci cînd îi este amenințată viața...“

Werwolf mai citi o dată concluziile doctorului și oftă. Puse mîna pe telefon și ceru secretarei sale Hilda să-i dea un fir liber pentru exterior. După ce îi veni tonul, formă un număr din Düsseldorf.

La celălalt capăt al firului, telefonul sună de câteva ori și apoi o voce răspunde simplu :

— Da !

— Aș dori să vorbesc cu domnul Mackensen, începu Werwolf.

— Cine îl caută ? întrebă cealaltă voce.

În locul unui răspuns direct, Werwolf pronunță prima parte a parolei :

— Cine a fost mai puternic decât Frederic cel Mare ?

— Barbarossa, i se răspunde, iar apoi, după o mică pauză, se auzi : aici Mackensen.

— Werwolf, răspunde șeful *ODESSEI*. Mă tem că vacanța dumitale s-a sfârșit. Trebuie făcută o treabă. Vino mâine seară la mine.

— La ce oră ? întrebă Mackensen.

— Să fii aici la zece. Spune-i secretarei mele că numele dumitale este Keller. Voi aranja să fii primit sub acest nume.

Puse apoi telefonul în furcă.

În Düsseldorf, Mackensen se sculă și intră în baie pentru a face un duș și a se bărbieri. Era un tip robust, puternic, un fost sergent S.S., care învățase arta de a ucide spînzurînd pe ostaticii francezi din Tulle și Limoges, în 1944.

După război, lucrase ca șofer pe un camion al *ODESSEI* ce transporta încărcătură umană din Germania de Sud și Austria în Italia, respectiv în Tirolul de Sud. În 1946, fiind oprit de o patrulă americană mai vigilentă și bănuitoare, omorise pe toți cei patru ocupanți ai *Jeepului*, dintre care doi erau neînarmați. După aceea își continuă cursele cu camionul său. Mai tîrziu, a fost folosit ca gardă personală a unor șefi de frunte ai *ODESSEI*, fiind poreclit „Mack cuțitarul“, deși, ciudat, nu folosisese niciodată vreun cuțit, ci doar puterea herculeană a brațelor sale, strangulînd sau rupînd gîturile acelor care trebuiau, conform ordinelor primite, să dispară.

Superiorii săi îi apreciară meritele, astfel că deveni „călăul“ *ODESSEI*, omul capabil să reducă la tăcere în mod discret pe cei care se apropiau prea mult de persoanele aflate în vârful piramidei organizației sau pe cei tentați să-și trădeze camarazii. Numai într-un singur an reușise să ducă la îndeplinire douăsprezece asemenea misiuni.

Apelul telefonic sosi fix la ora opt seara și fu primit de funcționarul de la recepție. Acesta îl chemă pe Miller, care se uita la televizorul din holul hotelului.

Ziaristul recunoscuse vocea de la celălalt capăt al firului.

— Domnul Miller ? Sint eu, Motti. Cred că am să vă pot ajuta. În plus, mai am cîțiva prieteni dispuși să facă la fel. Doriți să-i întilniți ?

— Sint gata să mă văd cu toți cei ce mă pot ajuta, răspunde Miller, intrigat însă de aceste manevre.

— Bine, spuse Motti. Ieșiți din hotel și luați-o pe partea stîngă a străzii Schiller. Două blocuri mai jos de hotel, pe aceeași parte, se află cofetăria și cafeneaua *Lindemann*. Mă găsiți acolo.

— Cînd, acum ? întrebă Miller.

— Da, acum. Aș fi venit eu la hotel, dar sint cu prietenii mei. Veniți direct, mai adăugă Motti și închise telefonul.

Miller își luă paltonul și ieși. O luă la stînga în josul străzii, mergînd pe trotuar. După ce parcurse o distanță aproximativ egală cu jumătatea unei lungimi de bloc, simți brusc cum îl apasă între coaste ceva tare și, în același timp, lîngă trotuar apărură o mașină.

— Intră și așază-te pe bancheta din spate, domnule Miller, auzi el o voce răsunîndu-i în ureche.

Portiera dinspre el fu deschisă brusc și, împins din spate, Miller își aplecă capul și se urcă în mașină.

În față ședea șoferul, iar în spate o persoană care-i făcu loc. Lîngă ei urcă și cel ce-l somase. Portiera fu trîntită și mașina demară.

Inima lui Miller bătea de parcă ar fi vrut să-i iasă din piept. Se uită la cei trei indivizi, dar nu recunoscuse pe nici unul. Cel din dreapta sa, care-i deschisese portiera să între, vorbi primul :

— Va trebui să te legăm la ochi, spuse el simplu. N-am dori să vezi unde te ducem.

Miller simți un ciorap negru care îi fu tras peste cap, acoperindu-i ochii și nasul. Își reaminti de doctorul Schmidt și de cuvintele spuse de Wiesenthal : „Fii foarte prudent, pentru că acești oameni sint deosebit de periculoși“. Apoi se gîndi la Motti, mirîndu-se cum un membru al acestei organizații putuse ajunge să citească un ziar ebraic în clădirea Centralei comunității evreiești din München.

Mașina merse cam douăzeci și cinci de minute, după care încetini și se opri. Auzi niște porți deschizându-se, mașina porni din nou, dar se opri iar repede. Fu ajutat să coboare și, încadrat din ambele părți, traversă o curte.

Pentru câteva momente simți aerul rece al nopții biciuindu-i fața, dar repede intră într-o încăpere care, gândi el, probabil era o pivniță. Înăuntru însă aerul era cald și i se oferă un fotoliu confortabil.

Auzi o voce poruncind : „Scoateți-i ciorapul !” Când obiectul ce-i acoperise ochii dispăru, fu nevoit să clipească de mai multe ori pînă să se obișnuiască cu lumina.

Evident, camera în care se afla era situată la subsol, deoarece nu avea nici o fereastră. Sus, pe un perete băzina un ventilator. Încăperea era frumos mobilată și părea a fi o sală de sedințe, întrucît avea o masă lungă cu opt scaune rînduite aproape de peretele cel mai îndepărtat.

Motti, surizînd imperceptibil de parcă și-ar fi cerut scuze, sta lingă masă. Indivizii care-l aduseseră, destul de solizi și de vîrstă mijlocie, se rezemau de brațele fotoliilor din dreapta și stînga sa. Exact în fața lui, de partea cealaltă a mesei, se afla o a patra persoană. Miller presupuse că șoferul mașinii rămăsese sus pentru a închide ușile și a face de pază.

Cel de-al patrulea personaj era, desigur, șeful. Se așeză confortabil în fotoliul său, în timp ce ceilalți rămaseră în pozițiile inițiale. Ziaristul aprecie că șeful — un om slab, osos, cu față prelungă și nas acvilin — putea avea în jur de 60 de ani. Ochii lui nu-i plăcură deloc. Erau închiși la culoare, viriți adînc în orbite, dar strălucitori și pătrunzători. Ochi de fanatic. El fu primul care i se adresă :

— Bun venit, domnule Miller. Trebuie să-mi cer scuze pentru modul neobișnuit în care ați fost adus în casa mea. Am procedat așa, întrucît, dacă nu vă hotăriți să acceptați propunerea mea, vă veți putea întoarce la hotelul dumneavoastră și nu trebuie să ne mai revedem. Prietenul meu, prezent aici, continuă șeful arătînd spre Motti, m-a informat că, din motive care vă privesc personal, sînteți în căutarea unui oarecare Eduard Roschmann și că, pentru a vă putea apropia de el, ați fi de acord să vă infiltrați în organizația *ODESSa*, lucru ce nu-l puteți realiza fără ajutor. Pe de altă parte, sîntem și noi interesați să reușiți și, de aceea, dorim să vă acordăm sprijinul nostru. Mă urmăriți ?

Miller îl privi stupefiat.

— Mai întîi să stabilim un lucru. Vreți să-mi spuneți că dumneavoastră nu aparțineți *ODESSEI* ?

Omul ridică din sprincene.

— Dumnezeule din cer ! Ați apucat bastonul de capătul celălalt, nu de miner.

Se aplecă înainte și își suflecă mîneca de la brațul stîng. Pe antebraț era tatuat, cu cerneală albastră, un număr.

— Auschwitz, spuse el. Apoi arătă spre oamenii ce-l păzeau și spuse : Buchenwald și Dachau. Îndreptîndu-și privirea spre Motti, adăugă : Riga și Treblinka. Își trase mîneca la loc și continuă : sînt destui cei care cred că ucigașii poporului nostru ar trebui aduși în fața tribunalelor. Noi gîndim altfel. Imediat după război, am stat de vorbă cu un ofițer britanic și ceea ce mi-a spus acesta a constituit un ghid pentru tot restul vieții mele. Vorbele lui au fost : „Dacă acești criminali ar fi omorîți șase milioane de oameni din nația mea, la rîndul meu aș ridica un monument cu craniile celor care i-au trimis pe lumea cealaltă”. Simplu, logic și convingător, domnule Miller. Eu și grupul meu sîntem oameni care ne-am hotărit ca după 1945 să rămînem în interiorul Germaniei, avînd un singur obiectiv : răzbunarea. Pur și simplu, răzbunarea. Noi nu-i arestăm, domnule Miller, noi îi ucidem ca pe niște porci ce sînt. Numele meu este Leon.

Leon îl descusu pe Miller timp de patru ore cu privire la intențiile sale. Nici el nu fu mulțumit de motivarea acțiunii ziaristului, dar acesta reuși, pînă la urmă, să-l convingă că mobilul acțiunii sale era indignarea unui om cu sufletul curat, față de ceea ce făcuseră *S.S.*-iștii în timpul războiului.

Ajungînd aici cu discuția, Leon se lăsă pe spatele fotoliului, îl scrută cu privirea un timp și apoi spuse :

— Vă dați seama cît de riscant este să încercați să vă infiltrați în *ODESSa*, domnule Miller ?

— Bănuiesc, replică Miller. Pe deasupra, sînt și prea tînăr pentru a putea pretinde că am fost în *S.S.*

— Nu veți reuși niciodată, folosind numele adevărat, să-i convingeți pe *S.S.*-iști că sînteți de-al lor, mai ales că ei au listele cu toți foștii membri *S.S.*, iar Peter Miller nu figurează în ele. În plus, ar trebui să fiți cu cel puțin zece ani mai în vîrstă. Asta se poate aranja, însă este nevoie de identitatea unei persoane care a făcut parte din *S.S.*

— Credeți că ați putea găsi o asemenea persoană? întrebă Miller.

— Ar trebui un om a cărui moarte să nu poată fi verificată, întrucât înainte ca *ODESSA* să accepte pe cineva în sinul ei sînt efectuate toate cercetările posibile. De aceea, este necesar să trăiți timp de cinci-șase săptămîni cu un fost S.S.-ist de încredere, care să vă învețe obiceiurile și tradiția lor. Din fericire, noi cunoaștem un asemenea om.

Miller rămase înmărmurit.

— De ce ar face el un asemenea lucru, asumîndu-și un risc așa de mare?

— Persoana în cauză are un caracter ciudat. Este un fost căpitan S.S. de încredere, ce regretă sincer crimele săvîrșite de naziști. E chinuit de remușcări. Pînă nu de mult a transmis autorităților informații despre cei „căutați”. Ar fi continuat și acum, dar a fost depistat și a scăpat cu viață numai datorită unui mare noroc. În prezent, trăiește sub un alt nume într-o locuință de la periferia Bayreuthului.

— Ce trebuie să mai învăț?

— Locul și data nașterii, cînd ați intrat în S.S., unde v-au instruit, unitățile în care ați făcut serviciul militar, foștii șefi și biografia de la sfîrșitul războiului pînă în prezent. Va trebui să fiți garantat de un martor. Desigur, nu va fi ușor, dar vă vom sprijini și veți reuși.

— Ce aveți dumneavoastră de cîștigat din asta? întrebă Miller bănuitor.

Leon se ridică și începu să se plimbe prin cameră.

— Răzbunare, spuse el simplu. Ca și dumneavoastră, îl vrem pe Eduard Roschmann. Dar mai vrem și numele sub care trăiesc cei mai cruzi dintre ucigașii naziști. Și mai vrem altceva. Este absolut necesar să aflăm cine este acum ofițerul *ODESSEI* care se ocupă cu recrutarea oamenilor de știință germani trimiși în Egipt pentru a lucra la rachete. Cel dinaintea s-a retras, dispărînd anul trecut, după ce am reușit să-l doborîm pe Heinz Krug, ajutorul său.

— Asta cam sună a informație în folosul serviciului secret israelian, spuse Miller.

Leon se uită la el cu tact și sinceritate.

— Așa este, răspunse el scurt. Din cînd în cînd, cooperăm, dar nu aparținem de ei.

— Ați încercat vreodată să vă infiltrați propriul om în *ODESSA*? întrebă Miller.

— Da, de două ori.

— Și, ce s-a întimplat?

— Primul a fost găsit plutind într-un canal, fără unghii la mîini și la picioare. Al doilea a dispărut fără urmă. Mai vreți să mergeți pe drumul pe care ați pornit?

Miller nu luă în seamă întrebarea.

— Dacă metodele dumneavoastră sînt atît de eficiente, cum de au putut fi descoperiți?

— Amîndoi erau evrei, răspunse scurt Leon. Am încercat să le ștergem tatuajele de pe brațe, însă au rămas cicatricele. În afară de asta, amîndoi erau circumciși. De aceea, atunci cînd Motti mi-a raportat despre un arian de încredere, avînd ceva împotriva S.S.-iștilor, am fost interesat. Apropo, dumneavoastră sînteți circumcis?

— Contează asta? întrebă Miller.

— Desigur. Un bărbat circumcis nu trebuie neapărat să fie și evreu. Mulți germani sînt circumciși. Dar dacă nu este, poate dovedi că nu e evreu.

— Nu sînt, spuse Miller scurt.

Leon scoase un oftat de ușurare și zise:

— De data asta cred că putem merge mai departe.

Trecuse cu mult de miezul nopții. Leon își privi ceasul de la mînă.

— Ați mîncat? îl întrebă el pe Miller.

Ziaristul dădu negativ din cap.

— Motti, zise Leon, mă gîndesc că n-ar strica puțină mîncare pentru oaspetele nostru.

Motti încuviință zîbind și dispăru.

— Va trebui să vă culcați aici, îi spuse Leon lui Miller. Vom aduce un pat pliant. Vă rog să nu încercați să fugiți. Ușa are trei încuietori, iar, în plus, dincolo de ea totul va fi închis. Dați-mi cheile mașinii să v-o aducem aici. E bine să nu fie văzută în următoarele cîteva săptămîni. Nota de la hotel va fi achitată și vă vom aduce bagajele. Dimineată o să scrieți mamei și prietenei dumneavoastră, explicîndu-le că nu le veți putea vedea cîteva săptămîni sau poate chiar luni. M-ați înțeles?

Miller încuviință și-i dădu cheile de la mașină. Leon le trecu în mîna unuia din cei doi însoțitori, care părăsi camera în tăcere.

— Dimineată vă vom conduce la Bayreuth și-l veți cunoaște pe omul nostru din S.S. Numele lui este Alfred Oster.

Cu el veți locui. Totul va fi aranjat cum trebuie. Personal mă voi îngriji de noua dumneavoastră identitate, încheie el, după care se ridică și plecă.

Motti se întoarse destul de repede. În timp ce minca friptura rece de pui și salata de cartofi, Miller se întreba pentru ce se lăsase vîrit în această afacere.

Mult mai departe, în nord, la spitalul din Bremen, un infirmier de gardă își făcea rondul obișnuit. În colțul unei camere, un paravan înalt ferea pe ocupantul unui pat de privirile curioșilor.

Infirmierul, un om de vîrstă mijlocie, numit Hartstein, se uită, dînd la o parte paravanul, la omul din pat. Acesta stătea liniștit. Deasupra capului său arsese o lampă toată noaptea. Infirmierul luă pulsul pacientului. Inima încetase să-i mai bată.

Privi la fața distrusă de cancer a decedatului și îi ridică brațul stîng. Observă că avea tatuat un număr ce reprezenta grupa sa sanguină, semn neîndoielnic că făcuse parte din S.S. Rațiunea acestor tatuaje consta în aceea că membrii S.S. erau considerați în Reich de o valoare mai mare decît soldații simpli, astfel că atunci cînd cădeau răniți se puteau bucura imediat de primul ajutor, cu plasmă corespunzătoare.

Hartstein acoperi fața mortului, deschise sertarul nop-tierei de la capătul patului și scoase permisul de conducere auto al acestuia. Fotografia de pe permis înfățișa un om de 39 de ani, născut la 18 iunie 1925, ce purta numele de Rolf Gunther Kolb.

Infirmierul băgă permisul în buzunarul halatului său alb și plecă să raporteze medicului de gardă decesul pacientului.

Dimineată, Peter Miller, sub supravegherea lui Motti, compuse o scrisoare către mama sa și alta către Sigi. Bagajul îi sosise, iar hotelul era deja plătit. După-amiază, se pregătiră să plece la Bayreuth.

Din obișnuință profesională, Miller își aruncă privirea la numărul de înmatriculare al *Opelului* albastru din garaj, ce luase locul *Mercedesului* din noaptea trecută. Motti, aflat alături de el, îl observă, surise și îi spuse :

— N-avea nici o grijă. E o mașină închiriată pe un nume fals.

— M-am liniștit. Printre profesioniști te simți mult mai în siguranță.

— Profesionismul este unica soluție de a rămîne în viață atunci cînd te-ai ridicat împotriva *ODESSEI*, răspunse Motti.

Garajul avea două despărțituri și în una Miller observă *Jaguarul* său. Zăpada căzută în timpul nopții, pe jumătate topită, formase bălți de apă sub roți.

Cînd se urcă în mașină, i se puse din nou ciorapul negru peste ochi și fu obligat să stea cu capul aplecat. La ieșirea din München, privirea lui deveni liberă și constată că peste noapte căzuse un alt strat gros de zăpadă. Șoferul conducea încet și cu atenție, în timp ce ștergătoarele de parbriz funcționau continuu și curățau geamurile de fulgii jucăuși și stropii aruncați de camioanele pe care le depășea.

Luară dejunul într-un mic local de pe marginea șoselei, la Ingolstadt, își continuară drumul ocolind Nürnbergul și, după o oră, ajunseră la Bayreuth. Găsiră casa lui Alfred Oster pe o stradă lăturalnică, cam la o milă de centrul orașului.

Fostul ofițer S.S. îi aștepta. Era un bărbat înalt, gras, cu ochii albaștri și cu cîteva fire de păr ce-i acopereau dezordonat creștetul capului. Avea o față sănătoasă și aspră, specifică acelor care-și petrec zilele în munți, expuși vîntului, soarelui și aerului nepoluat.

Motti făcu prezentările și-i înmînă lui Oster o scrisoare de la Leon. Acesta o citi și încuviință :

— Bine, încercarea moarte n-are. Cît timp poate rămîne cu mine ?

— Nu știu deocamdată, spuse Motti. Desigur, pînă va fi pregătit. Trebuie să-i creăm o nouă identitate. În orice caz, vă vom ține la curent.

După cîteva minute, își luă rămas bun și plecă.

Oster îl conduse pe Miller în salonaș și apoi aprinse lumina.

— Deci, dumneata dorești să treci drept un fost S.S.-ist, da ?

Miller încuviință.

— Bine, continuă Oster, vom începe prin a pune la punct cîteva lucruri fundamentale. Nu știu unde ai făcut serviciul militar, dar bănuiesc că în una din acele nedisciplinate și democratice pensiuni care acum poartă denumirea de noua armată germană. Altceva : S.S.-iștii erau bărbați viguroși, bine instruiți și antrenați, disciplinați și talentați. Cît stai cu mine, așa trebuie să te comporți. Cînd intru în cameră, sari ca un arc,iei poziția de drepti și bați din călcîie. E limpede, nu ?

Miller încuviință buimăcit.

— Apropie călcăiele ! strigă Oster. Vreau să aud lovitura tocurilor. Întrucît nu avem prea multe zile la dispoziție, vom începe instruirea chiar din seara aceasta. Înainte de cină, vom vorbi despre grade, mod de adresare, semne de armă, uniforme, ocaziile cînd se purtau cele de gală etc. Vei învăța apoi ideologia S.S.-istă, marșurile și cîntecele de petrecere ale fiecărei unități. După aceea, ne vom ocupa de unitatea în care ai funcționat, cine ți-a fost comandant, ce ai făcut după 1945. Prima parte a instructajului va dura două sau trei săptămîni și asta va fi un record... Să ieși lucrurile la modul foarte serios, pentru că, atunci cînd te vei afla în sinul *ODESSEI*, o singură greșală de comportament te poate costa viața.

Miller își puse întrebarea dacă nu cumva mersese deja prea departe.

La ora zece fix, Mackensen se prezentă la raport la Werwolf. După ce ușa care dădea în încăperea unde lucra Hilda fu închisă și asigurată, Werwolf îl pofti pe subalternul său pe scaunul din partea opusă a biroului și-și aprinse o țigară.

— Există o anumită persoană, un ziarist care se interesează unde se află și sub ce nume trăiește unul din camarazii noștri, începu el.

Ucigașul făcu semn cu capul că înțelege ce are de făcut. Primise de multe ori ordine în acest mod lapidar.

— În mod normal, rezumă Werwolf, ar trebui să-l lăsăm pe individ în pace și să scontăm pe faptul că va renunța la cercetări, întrucît se va împotmoli.

— Trebuie să înțeleg că, totuși, lucrurile stau altfel ? întrebă Mackensen.

Werwolf dădu din cap afirmativ :

— Da. Îl va costa viața, deoarece, fără să-și dea seama, ne-a atins în demnitatea noastră. Omul pe care-l caută este o persoană de o importanță vitală, absolut vitală, atît pentru noi, cît și pentru planurile noastre de viitor. Reporterul pare a fi un caracter ciudat. E inteligent, tenace, ingenios și urmărește o răzbunare personală împotriva camaradului nostru.

— Are vreun motiv ? întrebă Mackensen.

Pe fruntea încruntată a lui Werwolf se putea citi o ezitare enigmatică. Își scutură scrumul țigării și răspunse :

— N-avem nici un indiciu edificator în acest sens, dar evident că există un motiv. Camaradul căutat are un trecut ce i-ar putea interesa pe evrei și prietenii lor. A comandat

lagărul din Riga. Unii refuză să creadă justificările noastre pentru ceea ce s-a întîmplat acolo. Curios este că ziaristul, un tînăr german, arian, fiul unui erou de război, nu are nimic în biografie care să justifice o ură atît de profundă împotriva noastră și nu e nici un obsedat. Și totuși, ne urmărește camaradul, deși a fost avertizat foarte serios să se retragă din această afacere. Regret că sint nevoit să ordon uciderea lui, dar el este cel care nu-mi lasă altă alternativă. Ai înțeles ce trebuie să faci ?

— Să-lucid ? întrebă Mackensen.

— Exact, confirmă Werwolf.

— Unde se află acum ?

— Nu se știe. A fost văzut ultima oară la hotelul *Dressen* din Bonn, dar a plecat de acolo. E, totuși, un punct de referință. Caută-l și acasă. Dă-te drept angajatul unei reviste la care colaborează el și încearcă să afli de la prietena sa unde se găsește în prezent. Încă ceva : circulă cu o mașină remarcabilă, un *Jaguar*.

— Voi avea nevoie de bani, spuse Mackensen.

Werwolf, care prevăzuse solicitarea, îi împinse un teanc de 10.000 de mărci și încheie :

— Îl localizezi și-l lichidezi !

În ziua de 13 ianuarie, Leon află că în urmă cu cinci zile, Rolf Gunther Kolb decedase la spitalul din Bremen. Scrisoarea trimisă de omul său conținea și permisul de conducere al celui dispărut. Leon verifică dacă Kolb figura pe lista naziștilor „căutați“ în Germania Occidentală și constată că nu era trecut în ea. Privi un timp fotografia din permisul de conducere și apoi se hotărî.

Îi telefonă lui Motti la serviciu și-l rugă ca, după program, să-i facă o vizită. Cînd acesta sosi, Leon îi întinse permisul de conducere al lui Kolb și-i spuse :

— Iată omul de care avem nevoie. La nouăsprezece ani era sergent și comanda un pluton. La față Miller nu seamănă cu Kolb, și nici prin machiaj nu s-ar obține mare lucru, dar înălțimea și construcția corpului corespund. Trebuie, deci, să aplicăm pe permis fotografia lui Miller și avem nevoie de o ștampilă identică cu cea a poliției din Bremen. Ocupă-te de asta !

După plecarea lui Motti, Leon formă un număr de telefon din Bremen și dădu încă cîteva ordine.

— E bine, îi zise Alfred Oster elevului său. Acum vom începe cu cîntecele. Ai auzit acest cîntec? întrebă el și fredonă cîteva măsuri din imnul tineretului nazist.

— O, da, l-am auzit, dar nu pot să-mi reamintesc cuvintele.

— Bine, spuse Oster. Trebuie să te învăț aproape o duzină de cîntece și marșuri, ca să fii pregătit dacă te vor pune la încercare. Acesta este însă cel mai important. S-ar putea să trebuiască să faci parte chiar din vreun cor, cînd te vei găsi printre „camarazi”. Dacă nu vei ști cînta, te vei condamna singur la moarte. Acum repetă versurile după mine...

Era în ziua de 18 ianuarie 1964.

Mackensen ședea în barul unui hotel din München, sorbind un cocteil și meditînd. Cunoștea toate detaliile cu privire la Miller, avînd întipărită în minte chiar și figura acestuia. Ca un bun profesionist ce era, contactase pe principalii agenți care se ocupau cu vînzarea *Jaguarelor* și obținuse de la ei o serie de fotografii ale mașinii sale, așa că știa ce să caute. Și totuși, încă nu dăduse peste ziarist. De la hotelul *Dressen* fu îndrumat spre aeroportul din Bonn și aici află că Miller luase avionul de Londra, de unde se întorsese peste 36 de ore. După aceea, atît el cît și mașina dispăruseră.

Nici vizita făcută lui Sigi nu se soldă cu succes, aceasta neștiind unde era Miller. Îi arătă doar o scrisoare expediată din München, prin care ziaristul o anunța că va rămîne acolo cîteva zile.

Timp de o săptămînă Münchenul nu-i oferi nici o urmă, deși controlase fiecare hotel, parkingurile publice și particulare, garajele, autoserviciile și stațiile de benzină. Miller parcă intrase în pămînt.

După ce-și termină băutura, se dădu jos de pe scaunul barului și merse la telefon pentru a-i raporta lui Werwolf. El nu avea de unde să știe că se afla doar la o mie două sute de metri depărtare de mașina ziaristului, parcată în curtea locuinței lui Leon.

În registratura spitalului din Bremen, intră un bărbat în halat alb. De gît îi atîrna un stetoscop, care-i trăda meseria de medic internist.

— Aș dori să mă uit la fișa pacientului Rolf Gunther Kolb, se adresă el funcționarei de la ghișeu.

Femeia, deși nu-l recunoscuse pe internist, îl servi, după care se duse să răspundă la telefonul ce tocmai atunci sună. Medicul luă loc pe unul din scaune și începu să răsfoiască fișa. În ea se menționa pe scurt că Kolb avusese o criză pe stradă și fusese adus la spital de o ambulanță. Diagnosticul pus suna: cancer avansat la stomac. În ultima filă scria: „Îs-au administrat pacientului o serie de droguri, dar fără nici o speranță și numai pentru a-i ușura moartea”. Ultima pagină din dosar glăsuia astfel: „Pacientul a murit în noaptea de 8/9 ianuarie, cauza morții: cancer. Nici o rudă. Cadavrul a fost predat cimitirului municipal la 10 ianuarie”. Urma semnătura medicului ce îl avusese în îngrijire pe bolnav.

Internistul scoase ultima filă și puse în locul ei alta, pe care o avea deja pregătită. Pe aceasta se putea citi: „Deși starea pacientului la internare a fost gravă, cancerul a reacționat pozitiv la tratamentul cu medicamente și bolnavul s-a simțit din ce în ce mai bine. La cererea lui personală, în ziua de 16 ianuarie, a fost transportat cu ambulanța pentru convalescență la clinica *Arcadia* din Delmenhorst”.

În locul semnăturii era o mîzgălitură indescifrabilă.

Internistul înapoie fișa funcționarei, îi mulțumi zîmbind și plecă.

Era în 22 ianuarie.

Trei zile mai tîrziu, Leon primea un fragment de informație, care oferea o soluție fericită unui impas căruia nu-i putea găsi dezlegarea. Un funcționar de la o agenție de voiaj din nordul Germaniei Occidentale îi comunica că proprietarul unei fabrici de pîine din Bremen reținuse, pentru el și soție, două locuri în vederea efectuării unei croaziere de o lună în zona Caraibilor. Perechea urma să plece duminică, 16 februarie. Leon știa că persoana respectivă fusese colonel S.S. și făcea parte din organizația *ODESSA*.

Îi porunci lui Motti să meargă în oraș și să cumpere o carte tehnică referitoare la panificație.

Werwolf era pur și simplu innebunit. De aproape trei săptămîni oamenii săi din principalele orașe ale Germaniei îl căutau fără succes pe Miller și *Jaguarul* lui. Apartamentul și garajul său din Hamburg se aflau sub supraveghere permanentă. Nici mama ziaristului și nici Sigi nu știau unde se găsește acesta.

Din cercetările făcute la banca din Hamburg rezulta că Miller nu încasase bani din luna noiembrie.

Împotriva voinței sale, Werwolf se văzu obligat să dea un telefon. Ridică receptorul și făcu o comandă.

O jumătate de oră mai târziu, undeva departe, în vîrf de munte, un bărbat închidea telefonul, injurînd. Era vineri seara și abia sosise la vila sa pentru a se odihni două zile.

Telefonul primit îl tulburase. Deși îi comunicase lui Werwolf că nu observase pe nimeni prin împrejurimile vilei sale și nici nu auzise că s-ar fi interesat cineva de el, se întreba intrigat cine dracu mai era și acest Miller. Asigurările primite prin telefon că se va avea grijă ca ziaristul să nu ajungă pînă la el nu-l liniștiseră decît în parte. Seriozitatea cu care camarazii priveau pericolul ce-l prezenta Miller și măsura luată de a i se trimite, chiar de a doua zi, în persoana șoferului, o gardă personală, îi dădeau de gîndit.

A doua zi, respectiv sîmbătă dimineața, Oster și Miller fură întrerupți din activitatea lor de sosirea unui grup din München. În mașină se aflau Leon și Motti, șoferul și încă un bărbat, care avea în mînă o valijoară neagră. Cînd intrară în salon, Leon se adresă acestuia :

— Ar fi bine să te duci sus în baie și să-ți scoți ustensilele.

Omul încuviință din cap și plecă. Șoferul rămăsese în mașină.

Leon se așeză la masă și-i invită pe Oster și Miller să ia loc. Motti stătea lîngă ușă, avînd în mînă un aparat de fotografiat cu blitz.

Leon îi întinse lui Miller un permis de conducere. Locul unde fusese fotografia era gol.

— Acesta este omul în care trebuie să te transformi : Rolf Gunther Kolb, născut la 18 iunie 1925 în Bremen. Deci, la sfîrșitul războiului aveai nouăsprezece sau aproape douăzeci de ani, iar acum ai treizeci și opt. Te-ai alăturat tinerețului hitlerist în 1935, la vîrsta de zece ani, iar S.S.-ului în ianuarie 1944, cînd aveai peste optsprezece ani. Părinții ți-au murit în 1944, în timpul unui bombardament.

Miller se uita la permisul de conducere ce-l ținea în mînă.

— Ce se poate spune despre cariera lui în S.S. ? întrebă Oster. Pînă aici am ajuns cu instruirea.

— Cum se comportă elevul ? se interesă Leon.

— Destul de bine, spuse Oster. L-am supus unui examen pe care l-a trecut cu succes. Cunoaște totul, mai puțin despre cariera sa ca S.S.-ist.

Leon examină cîteva hîrtii pe care le scosese din servietă și apoi spuse :

— Nu știu prea multe despre cariera lui Kolb în S.S., dar n-a putut fi o personalitate, deoarece nu figurează pe nici una din listele celor „căutați” și nimeni n-a auzit vreodată vorbindu-se de el. Într-o privință, asta ne avantajează, întrucît presupunem că nici ODESSA n-a auzit de el. Dezavantajul constă în faptul că nu are nici o rațiune să-și caute un refugiu și să ceară ajutor organizației dacă nu este „căutat”. De aceea, am fost nevoiți să-i inventăm o carieră. Iat-o, zise el și-i înmînă hîrțiile lui Oster care începu să citească. După ce termină, spuse satisfăcut :

— E bună. Totul concordă cu realitatea. Cu această biografie poate fi arestat dacă nu-și ia măsuri de precauție.

Leon mormăi cu satisfacție :

— Trebuie să-l ajuți să învețe bine datele din biografie. Întîmplător, i-am găsit și un garant, un tip din Bremen, fost colonel S.S., care pleacă pe 16 februarie într-o croazieră. Este proprietarul unei fabrici de piine. Cînd Miller se va prezenta la ODESSA, ceea ce se va întîmpla după 16 februarie, va poseda o scrisoare de recomandare de la acest om, prin care organizația va afla că Kolb, salariatul lui, este un fost S.S.-ist „sincer și curat”, aflat, realmente, într-o incurcătură. Între timp, brutarul nostru va fi în largul oceanului și nu se va putea lua legătura cu el pentru verificări. Dar să nu uit, i se adresă el lui Miller, ia cartea asta și învață din ea meseria de brutar. Trebuie să o cunoști foarte bine, deoarece din 1945 te-ai ocupat numai cu asemenea treburi.

Leon nu preciză însă că proprietarul fabricii de piine va lipsi doar patru săptămîni și că, după întoarcerea lui, viața lui Miller va atîrna de un fir de păr.

— Și acum, prietene, du-te sus, frizerul te așteaptă în baie pentru a-ți schimba cît va putea mai mult figura, îi spuse Leon lui Miller. Apoi vom face fotografiile necesare permisului de conducere.

Frizerul îl tunse pe Miller foarte scurt și foarte sus, îi făcu o cărare pe stînga, ceea ce avu darul să-l facă să arate mult mai bătrîn.

În timp ce-i smulgea aproape în totalitate sprîncenele, frizerul îi explică lui Miller :

— Sprincenele rare nu fac pe cineva să pară mai bătrîn, dar îngreuiază stabilirea vîrstei. Eroarea poate fi chiar de șase-șapte ani. Trebuie, de asemenea, să vă lăsați mustață. Și aceasta adaugă cîtiva ani. Credeți că veți reuși în trei săptămîni ?

— Sigur că da, spuse el. Se uită apoi în oglindă. Părea să aibă cam treizeci și cinci de ani. Mustața va face să arate mai bătrîn cu încă vreo patru ani.

Cînd coborîră în salon, Motti îl fotografie de mai multe ori din față.

— S-a făcut, spuse el. În trei zile vei avea în regulă permisul de conducere.

Grupul plecă și Oster se întoarse spre Miller.

— În regulă, Kolb, spuse el. Dealtfel, de mult încetase să-i mai spună pe numele adevărat. În iulie 1944 ai fost instruit în lagărul de la Dachau, iar în aprilie 1945 ai comandat plutonul care l-a executat pe amiralul Canaris. De asemenea, ai participat efectiv la executarea mai multor ofițeri suspecți de Gestapo de a fi complici la încercarea, din iulie 1944, de asasinare a lui Hitler. Așa stînd lucrurile, nu-i de mirare că autoritățile de azi ar dori să te aresteze. Și acum, la treabă, sergent.

Sedința săptămînală a Mossad-ului era aproape de sfîrșit, cînd generalul Amit ridică mîna și spuse :

— A mai rămas o ultimă problemă, deși nu o consider de prea mare importanță. Din München, Leon raportează că de cîtva timp antrenează pe un tînăr ziarist german, arian, care, din anumite motive personale, îi urăște pe S.S.-iști și se pregătește, în momentul de față, să se infiltreze în sinul ODESSEI.

— Pentru ce motiv ? întrebă bănuitor unul din cei prezenți.

Generalul Amit dădu din umeri.

— Din motive personale. Vrea să-l demaște pe fostul căpitan S.S. Eduard Roschmann.

Un alt participant, ce trăise mult timp în Polonia, își ridică capul și spuse cu uimire :

— Eduard Roschmann ! ? *Măcelarul din Riga* ?

— Da, de el e vorba.

— Ptiu ! Dacă am putea pune mîna pe el, am încheia o veche socoteală.

Generalul Amit dădu din cap.

— V-am mai spus că în actualele condiții nu este oportun să desfășurăm acțiuni cu scop de răzbunare, așa că, chiar dacă individul îl descoperă pe Roschmann, acesta nu va fi asasinat.

— Ce aveți totuși de gînd cu tînărul german ? întrebă șeful Shabak-ului.

— Vreau să-l folosesc pentru a identifica pe oamenii de știință ce ar putea fi trimiși anul acesta în Cairo. Pentru noi constituie problema nr. 1. Propun să trimitem un om în Germania Occidentală pentru a-l ține sub observație pe tînăr. Misiunea lui să se reducă, pur și simplu, la atît.

— V-ați gîndit cine ar putea fi acest agent ?

— Da, spuse generalul Amit, e un om de încredere și poate fi luat ușor drept neamț. Îmi va raporta personal tot ce va constata despre activitatea ziaristului.

— Cu Leon cum rămîne ? întrebă altă voce. Nu va încerca oare să rezolve cazul în stilul lui propriu ?

— Leon va face ce i se va spune, răspunse Amit minios. Trebuie să înceteze odată aceste încheieri de socoteli pe cont propriu.

În dimineața aceea, în Bayreuth, Alfred Oster îl supunea pe Miller la un nou examen.

— Bine. Care sînt cuvintele gravate pe mînerul unui pumnal S.S. ?

— „Sînge și onoare“, răspunse Miller.

— Perfect. Cînd i se înmînează pumnalul unui S.S.-ist ?

— Cu ocazia desfășurării parăzii din lagărul de instruire.

— Bine. Repetă-mi jurămîntul de credință față de Adolf Hitler.

Miller îl rosti cuvînt cu cuvînt.

— Repetă jurămîntul de sînge al S.S.-ului.

Ziaristul se supuse.

— Ce semnificație are emblema „Cap de mort“ ?

— Se trage din îndepărtata mitologie germană, spuse Miller, și este emblema acelor grupuri de teutoni războinici care juraseră credință și loialitate conducătorului lor și fiecare celuilalt, pînă în mormînt și chiar dincolo de acesta, în Walhalla. De aici și craniul cu oasele încrucișate, simbolizînd lumea de dincolo de mormînt.

— Perfect. Toți S.S.-iștii deveneau automat și membri ai unităților „Cap de mort“ ?

— Nu, dar jurămîntul era același.

Oster se ridică și se întinse.

— Nu e rău. Cred că ești bine pregătit pentru misiune.

Pe unul din locurile de lângă geam ale avionului ce efectua cursa Atena-München se afla un bărbat care părea calm și retras.

Vecinul său de scaun, un om de afaceri german, încercase, fără prea mare succes, să se întrețină cu el. Era convins, după vorbirea fluentă și cunoștințele despre Germania Occidentală, că stă lângă un concetățean. Se înșela însă amarnic. Vecinul său se născuse în Germania cu treizeci și trei de ani în urmă, într-o familie de evrei, dar, după ce supraviețuise ororilor războiului, la vârsta de nouăsprezece ani plecase în Israel, purtând în suflet o puternică aversiune față de tot ceea ce era german. Pașaportul din buzunarul de la piept și restul documentelor ce le posedă, lenjeria, pantofii, costumele și geamantanele dovedeau că este un comis voiajor german de textile.

În timp ce norii grei și reci ai Europei înghițeau avionul, își revăzu misiunea pentru care fusese instruit multe zile și nopți de către un colonel cu vorbirea lentă, într-un kibbutz care producea mai puțină recoltă și mai mulți agenți israelieni. Trebuia să-l urmărească și să nu-l piardă din ochi pe un bărbat german, mai tânăr cu patru ani ca el, care încerca ceea ce voiseră să facă și alții, dar dăduseră greș, și anume să se infiltreze în ODESSA. Să-l supravegheze și să-l aprecieze succesele, să-și noteze persoanele contactate sau evitate, să-i verifice datele pe care le descoperă și să se asigure dacă germanul poate identifica pe cel ce recrutează oameni de știință nemți meniți să lucreze în Egipt la rachete. Să nu se demaște sau să se expună în vreun fel oarecare, să nu se amestece și să nu ia asupra sa nici o sarcină din cele care-i revin germanului. Trebuia să raporteze tot ceea ce ar fi aflat tânărul german înainte ca acesta să fie „pulverizat” sau descoperit, deoarece, foarte probabil, una din două se va întâmpla. Acestea erau componentele misiunii sale.

În ziua următoare, Oster și Miller fură vizitați pentru ultima oară de Leon, Motti și încă un individ bine bronzat, mai tânăr decât ceilalți. Miller aprecie că noul venit ar putea avea cam 35 de ani. Îl chema Iosef și tot timpul nu scoase nici o vorbă.

— Apropo, i se adresa Motti lui Miller, ți-am adus mașina aici. Am lăsat-o în oraș, în parkingul public de lângă piață. Îi înmână cheile și-l sfătuie:

— Nu te folosi de ea când mergi să te întâlnești cu cei din ODESSA. Pe de o parte, e prea bătătoare la ochi, iar pe de altă parte, nu trebuie să uiți că ești doar un simplu muncitor brutar, descoperit că a fost supraveghetor S.S. de lagăr. Un astfel de om nu ar putea avea un *Jaguar*. Când te vei duce la ei, să călătorești cu trenul.

Miller încuviință, deși se despărțea greu de *Jaguarul* pe care îl iubea așa de mult.

— Perfect. Iată și permisul de conducere completat cu fotografia dumată, așa cum arăți acum. În caz că ești întrebat, poți spune că ai un *Volkswagen*, dar că l-ai lăsat la Bremen, fiindu-ți frică să nu fii descoperit de poliție după numărul mașinii.

Miller cercetă amănunțit permisul de conducere. Fotografia era a unui om cu părul tuns scurt, dar fără mustață. Le va explica celor din ODESSA că și-a lăsat mustața ca măsură de precauție luată după ce fusese identificat.

— Persoana care garantează pentru dumneata a părăsit Bremenul astăzi dimineață, plecând într-o croazieră cu vaporul. Este fostul dumată patron și se numește Joachim Eberhardt. Iată și scrisoarea lui către omul la care trebuie să te prezinți. Hîrtia este originală, luată din biroul lui. Semnătura e falsificată perfect. Scrisoarea îl asigură pe destinatar că ești un fost membru S.S. de încredere, aflat într-o mare încurcătură, deoarece ai fost recunoscut, și-l roagă să te ajute pentru a-ți procura o nouă identitate.

Leon îi înmână lui Miller scrisoarea. Acesta, după ce o citi, o introduse din nou în plic.

— Acum lipește-l, spuse Leon, și Miller se conformă ordinului.

— Cine este persoana la care urmează să mă prezint? Întrebă Miller.

— Aceasta este, spuse el și-i întinse o hîrtie ce conținea un nume și o adresă. Locuiește în Nürnberg. Nu știm precis ce rol a jucat în timpul războiului, dar sintem absolut siguri că are o funcție foarte mare în ODESSA. E posibil să-l fi întâlnit în nordul Germaniei pe Eberhardt, tot o piesă foarte grea a organizației. Ia fotografia lui Eberhardt brutarul și studiaz-o atent, pentru a-l putea descrie, dacă destinatarul scrisorii va dori acest lucru. E în regulă?

Miller privi fotografia lui Eberhardt și se declară de acord.

— Deși ești gata de misiune, sînt de părere să mai aștepti cîteva zile, pînă cînd vaporul lui Eberhardt se va pierde cu totul în larg, pentru a nu putea fi găsit prin radio. Cred că cel mai bine ar fi să te prezinți în dimineata joi viitoare.

— Bine, mă voi duce joi, spuse Miller.

— Încă ceva. Pe lingă interesul dumitale de a-l demasca pe Roschmann, noi dorim încă două lucruri: să aflăm cine este noul ofițer al *ODESSEI* ce se ocupă cu recrutarea oamenilor de știință germani care urmează să lucreze la construirea de rachete în Egipt și să rămîi permanent în legătură cu noi. Iată numărul de telefon la care trebuie să suni, spuse el și-i întinse o hîrtie pe care era notat acesta. Îți recomand să folosești numai telefoanele publice. Vei raporta ori de cîte ori vei avea ceva de transmis.

După douăzeci de minute, grupul din München plecă.

Capitolul X

Miller privea afară prin fereastră la zăpada care se așternuse lent și medita. Nu avea de gînd să folosească numărul de telefon primit, deoarece nu era interesat să-i descopere pe experții nemți recrutați pentru rachetele Egiptului. Singurul lui obiectiv se chema Eduard Roschmann.

În seara de miercuri, 19 februarie, Miller își luă rămas bun de la Oster și porni spre Nürnberg. La ieșire, în pragul ușii, fostul ofițer îi strînse mîna și-i ură:

— Să fie cu noroc, Kolb. Te-am învățat tot ce am știut. Dă-mi voie să-ți dau un ultim sfat. Nu știu cit va dura noua dumitale identitate, dar bănuiesc că nu prea mult. Dacă observi că cineva te-a descoperit, pleacă și reia-ți propriul nume.

În timp ce tînărul gazetar se îndepărta, Oster se gîndea că infiltrarea e cea mai năstrușnică idee întîlnită vreodată. Apoi închise ușa și se culcă.

Miller parcurse pe jos distanța de o milă pînă la stația de cale ferată, pășind cu fermitate pe străduța ce cobora din deal, și apoi traversă parkingul public. Ajuns în stație, cumpără un bilet pînă la Nürnberg. Casierita îi spuse:

— Îmi pare rău, domnule, dar va trebui să mai așteptați. În noaptea asta trenul de Nürnberg va avea întîrziere.

Miller fu surprins, deoarece căile ferate germane se mîndreau cu faptul că respectau cu strictețe orarul de circulație al trenurilor.

Ziaristica practică îl făcuse pe Miller să aibă oroare de sălile de așteptare. Își petrecuse prea mult timp în ele obosit și plin de frig. Bău o ceașcă de cafea la bufetul stației și privi biletul cumpărat. Gîndul îl duse înapoi la mașina sa parcată în oraș. Ce-ar fi dacă ar pleca cu ea și ar lăsa-o în cealaltă

parte a Nürnbergului, la cîteva mile depărtare față de adresa ce i se dăduse? În eventualitatea că după convorbirea ce o va avea îl vor trimite în altă parte cu alt mijloc de transport, ar putea ascunde *Jaguarul* într-un garaj din oraș. Nimeni nu-l va descoperi înainte de a termina el treaba. În plus, medită el, nu strică să aibă la dispoziție un mijloc de transport cu care să poată circula repede dacă situația i-ar cere-o. Dealtfel, n-avea nici un motiv să bănuiască faptul că ar fi auzit vreodată cineva de el și de mașina sa în Bavaria.

Se gîndi la avertismentul lui Motti, dar apoi își aduse aminte și de sfatul dat de Oster de a o șterge cit mai repede. A se folosi de ea era, desigur, un risc, însă la fel de riscant ar fi fost și dacă ar fi trebuit să se salveze apelînd doar la propriile picioare. Mai medită puțin și, după alte cîteva minute, ieșea din oraș la volanul *Jaguarului* său.

În scurt timp fu în Nürnberg. Trase la un hotel mic, parcă mașina pe o stradă lăturalnică, două blocuri mai departe, și porni pe jos spre centrul orașului medieval înconjurat de ziduri.

Casa pe care o căuta se afla două străzi mai jos de piața principală. Numele înscris pe plăcuța de la ușă corespundea cu cel al destinatarului scrisorii de recomandare ce o posedea.

Cum el nu-l întîlnise vreodată pe Eberhardt, spera că nici omul pe care urma să-l viziteze nu are habar cum arată.

Se întoarse în piață și intră într-un local pentru a servi cina.

După masă, rămase să trîndăvească lingă cafeaua pe care o asortase cu două coniacuri. Nu-i era somn. Se întreba de ce trebuia să-și riște viața pentru a căuta un individ care comisese niște crime în urmă cu douăzeci de ani. Aproape că se hotărî să renunțe la tot, să-și radă mustața, să lase să-i crească părul la loc și să se întoarcă la Hamburg.

Chelnerul se prezentă, făcu o plecăciune și puse pe masă nota de plată.

Ziaristul se căută în buzunar pentru a plăti și degetele sale atinseră o fotografie. O scoase și se uită la ea cîteva secunde. Ochii spălăciți, cu vinișoare roșii pe margini, îl priveau de deasupra gulerului cu semnul negru și simbolurile fulgerelor argintii. După un timp, murmură: „lepădătură” și apropie colțul fotografiei de luminarea aprinsă de pe masa sa. După ce aceasta se transformă în cenușă, o aruncă în scru-

miera de aramă. Nu mai avea nevoie de ea, fiind capabil să recunoască cu ușurință figura acestei canalii cînd o va vedea. Achită nota, se îmbracă și se întoarse la hotel.

Ceea ce Mackensen îi raportă lui Werwolf avu darul să-l infurie pe acesta.

— Cum dracului a putut să dispară? izbucni șeful *ODESSEI* din Germania Occidentală. Nu cred că a intrat în pămînt. Este inadmisibil ca după șase săptămîni de căutări să nu dați peste el sau mașină, mai ales că *Jaguarul* său are o formă aparte.

Subalternul așteptă pînă ce explozia de furie a șefului luă sfîrșit și apoi puse punctul pe i:

— Și totuși, acesta este adevărul. I-am percheziționat apartamentul din Hamburg și am stat de vorbă cu mama, iubita, prietenii și colegii săi, dar nimeni nu știe nimic. Probabil *Jaguarul* lui se găsește în vreun garaj greu de descoperit. Mai mult ca sigur că se deplasează pe jos. De cînd s-a întors de la Londra și a luat-o spre sud, cu mașina, i-am pierdut urma.

— Trebuie să-l găsim, repetă Werwolf, înainte de a se apropia de camaradul nostru, deoarece aceasta ar coincide cu un dezastru.

— Mai devreme sau mai tîrziu tot va ieși el la lumină, spuse Mackensen cu convingere, și atunci nu ne va mai scăpa.

Werwolf acceptă logica subalternului, dădu ușor din cap și spuse:

— Foarte bine. În acest caz, rămîi în apropierea mea. Închiriază o cameră într-un hotel de aici din oraș ca să te am la îndemînă.

— Desigur, domnule. După ce mă instalez, vă voi telefona ca să știți unde mă aflu în orice clipă din zi și noapte. Îi ură superiorului său noapte bună și plecă.

A doua zi dimineata, aproape de ora nouă, Miller sună la ușa casei lui Werwolf. Îi deschise o fată care îl introduse în salon și apoi se duse să-l oheme pe stăpîn.

Gazda sosi cam după zece minute. Avea aproximativ cincizeci de ani, părul șaten, cu șuvițe argintii la tîmple. Era elegant și sigur pe el. Mobila și decorația interioară trădau belșug material și mult bun gust.

Se uită la Miller fără curiozitate și constată, dintr-o privire, că acesta purta niște pantaloni ieftini și o haină de muncitor.

— Cu ce v-aș putea fi de folos? întrebă el calm.

Vizitatorul părea foarte încurcat și deloc în apele sale, în acest salon luxos.

— Să vedeți, domnule doctor, nutream speranța că o să mă ajutați.

— Să nu ne grăbim, spuse omul *ODESSEI*. Probabil știi că birourile mele nu sînt departe de aici. Ar trebui să mergi acolo.

— Da, dar în cazul de față, nu e vorba de un ajutor profesional, preciză Miller.

Începuse să vorbească într-un dialect specific zonei Bremen. Era absolut vizibil că se simțea tulburat. Din lipsă de cuvinte, prezentă o scrisoare scoasă din buzunarul interior al hainei sale.

— Am adus o scrisoare de recomandare din partea unei persoane care mi-a dat ideea să vin la dumneavoastră.

Omul *ODESSEI* luă scrisoarea în liniște, o deschise și-și aruncă rapid ochii pe ea. Deveni mai atent și îl privi cu seriozitate pe ziarist.

— Am înțeles, domnule Kolb. Te rog, ia loc.

Îi arătă lui Miller un scaun cu spătarul înalt, iar el se așeză într-un fotoliu mic. După ce-l privi sever cîteva minute pe ziarist, începu cu întrebările:

— Cum ai spus că te numești?

— Kolb, domnule.

— Prenumele?

— Rolf-Gunther, domnule.

— Ai vreun act de identitate asupra duminică?

Miller se uita neîncrezător și zise timid:

— Numai permisul de conducere auto.

— Dă-mi-l să-l văd, te rog.

Avocatul întinse mîna, obligîndu-l pe Miller să se ridice și să-i predea permisul de conducere. Acesta îl luă, îl deschise și consultă datele pe care le conținea. Se uită cu atenție la Miller, comparîndu-l cu fotografia. Constată că se potriveau.

— La ce dată te-ai născut? întrebă el pe neașteptate.

— La ce dată? oh... era... 18 iunie, domnule.

— Anul, Kolb?

— 1925, domnule.

Avocatul studie permisul de conducere încă cîteva minute.

— Așteaptă aici, spuse el brusc, după care se ridică și plecă.

Părăsi camera și intră într-o încăpere dosnică. Deschise un seif îngropat în perete, scoase un registru gros și începu să-l răsfoiască. Din întîmplare, aflase de numele lui Joachim Eberhardt, dar nu-l văzuse niciodată și, în plus, nu știa precis ce grad avusese acesta în ultimul timp în S.S. Registrul confirma însă lucrurile din scrisoare. Joachim Eberhardt fusese înaintat la gradul de colonel S.S. la 10 ianuarie 1945. Mai răsfoi cîteva pagini și-l verifică și pe Kolb. Erau șapte cu acest nume, dar numai unul Rolf Gunther, Sergeant, comandant de pluton din aprilie 1945. Data nașterii: 18 iunie 1925.

Se întoarse în salon și-i zise vizitatorului:

— S-ar putea să n-am posibilitatea să te ajut, mă înțelegi, nu-i așa?

Miller își mușcă buzele și spuse tragic:

— N-am unde să mă duc în altă parte, domnule. Am fost la domnul Eberhardt să mă ajute cînd poliția a început să mă caute și, cu această ocazie, mi-a indicat să vii aici. Mi-a spus că dacă nici dumneavoastră nu mă puteți ajuta, atunci nimeni altul nu va fi capabil s-o facă.

Avocatul se lăsă pe spate în fotoliul său și privi în tavan.

— Mă întreb de ce nu m-a sunat la telefon dacă vroia să vorbească cu mine! se miră el. Atunci, evident, ar fi așteptat un răspuns.

— Poate că nu a vrut să folosească telefonul... într-o problemă ca asta, sugerează vizitatorul plin de speranță.

Avocatul îi aruncă o privire umilitoare.

— Posibil, spuse el scurt. Te rog povestește-mi cum ai intrat în încurcătura asta.

— Oh, da, domnule. Am fost recunoscut de un individ, cineva m-a anunțat că vor veni să mă aresteze și, de aceea, am plecat. Cred că trebuia să procedez așa.

Avocatul i-o reteză:

— Fii mai clar. Cine te-a recunoscut și de ce?

— Să vedeți, domnule, mă găseam la Bremen. Locuiesc acolo și lucrez... adică am lucrat pînă s-a întîmplat buclucul... pentru domnul Eberhardt, la fabrica sa de pîine. Cam în urmă cu patru luni, pe cînd mă plimbam într-o zi pe stradă, mi-a fost rău și am căzut. M-au dus urgent la spital.

— La care spital?

— La spitalul din Bremen, domnule. Mi-au făcut câteva analize și diagnosticul stabilit a fost: cancer la stomac. Am crezut că s-a terminat cu mine, mă înțelegeți?

— În general, nimeni nu scapă de boala asta, remarcă sec avocatul.

— Așa am crezut și eu, domnule. Numai că, după toate probabilitățile, boala se afla într-un stadiu incipient. Oricum, în loc să mă opereze, am urmat un tratament și, după un timp, cancerul a început să dea înapoi.

— După cite îmi pot da seama, ești un om norocos. Acum, spune-mi cine te-a recunoscut?

— Să vedeți. La acest spital lucra un infirmier evreu care nu mă pierdea din ochi. De câte ori era de serviciu, mă privea insistent. Avea un fel ciudat de a se uita la mine, mă înțelegeți? Parcă vroia să spună: „te cunosc eu”. Nu știam de unde să-l iau, dar am avut impresia că mă cunoaște.

— Continuă, spuse avocatul, care îl asculta cu interes crescând.

— Cu aproape o lună în urmă, mi-au zis că eram în stare de a fi transferat, astfel că am fost dus într-o clinică de convalescență. Fabrica de pâine plătea totul pentru mine. Înainte însă de a pleca din spitalul din Bremen, mi-am adus aminte de unde îl cunoșteam pe infirmier. Era unul din internații lagărului din Flossenbürg.

Avocatul întrebă cu vădită curiozitate:

— Ai fost la Flossenbürg?

— Da, mă învîrteam și eu pe acolo, dezmiardînd deținuții... Pe infirmierul de la spitalul din Bremen l-am avut în echipa folosită pentru arderea cadavrelor amiralului Canaris și ale celorlalți ofițeri pe care i-am împușcat, deoarece puseseră la cale asasinarea führerului.

Avocatul se uită și mai atent la Kolb și-l întrebă:

— Ai participat la executarea lui Canaris și a celorlalți ofițeri complotiști?

— Am fost comandantul plutonului de execuție, spuse Miller simplu. Și-au meritat pedeapsa, erau doar niște trădători, nu-i așa? Încercaseră să-l omoare pe führer.

Avocatul zîmbi.

— Dragă băiatule, să n-ai nici o remușcare. Categorie erau niște trădători. Mai mult chiar, Canaris furniza informații aliaților. Acești porci din armată au fost cu toții niște

trădători, de la general și pînă la ultimul ostaș. Nu mi-am inchipuit vreodată că am să întîlnesc pe omul care a comandat plutonul de execuție.

Miller rinjea.

— Necazul este că autoritățile actuale vor să pună mina pe mine din cauza asta, apreciind că atît Canaris, cît și grupul său au fost un fel de eroi.

Avocatul încuviință dînd din cap.

— Da, cu siguranță, autoritățile din Germania te vor viri într-o incurcătură urîtă. Povestește-mi ce s-a întîmplat mai departe.

— Am fost transferat de la acel spital și nu l-am mai văzut pe infirmierul evreu niciodată, însă vinerea trecută am primit un telefon de acolo. Am crezut că sînt sunat de la fabrica de pâine, dar cel care mă chemase nu și-a spus numele. Mi-a spus doar că știe că o anumită persoană a fost și a informat autoritățile cine sînt și acestea urmau să emită mandat pentru arestarea mea. N-am recunoscut persoana de la telefon, însă părea foarte bine informată.

Avocatul presupuse:

— Probabil vreun prieten din poliția orașului Bremen. Spune-mi, ce s-a întîmplat în continuare?

— Am dispărut, considerînd că nu aveam altă soluție. Am părăsit locul de muncă de bună voie. Nu m-am dus acasă de frică să nu dau peste ei. Am renunțat și la Volkswagenul meu, parcat în fața digurilor. Vineri noaptea am dormit ca un hoț, iar sîmbătă l-am vizitat pe patron, domnul Eberhardt, acasă la dînsul. Adresa i-am luat-o din cartea de telefon. Mi-a spus că, a doua zi de dimineață, pleacă împreună cu soția într-o croazieră, dar că va încerca să facă ceva pentru mine. A fost, într-adevăr, foarte amabil, dîndu-mi această scrisoare de recomandare pentru dumneavoastră.

— Ce te-a făcut să crezi că vei găsi sprijin la domnul Eberhardt?

— Vă explic. Nu știam ce fusese în timpul războiului, dar întotdeauna se purta foarte frumos cu mine. Acum doi ani, s-a dat o masă comună de către conducerea fabricii de pâine. Aproape toți ne-am amestecat puțin din cauza băuturii. La un moment dat, m-am dus la toaletă. L-am găsit acolo pe domnul Eberhardt, care se spăla pe mîini și cînta imnul tineretului nazist. L-am imitat și, astfel, ne-am trezit cîntînd acest imn în toaleta bărbaților. Cînd am terminat, m-a bătut pe umăr și mi-a spus: „Nici o vorbă, Kolb”. Apoi a plecat.

Considerindu-l un fost S.S.-ist, cînd am intrat în încurcătură, m-am adresat domnului Eberhardt, rugîndu-l să mă ajute.

— Cum îl cheamă pe infirmierul ce te-a recunoscut?

— Hartstein, domnule.

— Cum se numește clinica la care ai fost transferat?

— Clinica *Arcadia* din Delmenhorst, o localitate situată aproape de Bremen.

Avocatul dădu din nou din cap, își notă ceva pe o bucată de hîrtie luată de pe masa de scris și se ridică.

— Rămii aici, spuse el și plecă.

Traversă coridorul și intră în biroul său. Scoase din cartea de telefon numerele fabricii de piine, spitalului din Bremen și al clinicii *Arcadia* din Delmenhorst. Sună mai întîi la fabrică.

Secretara lui Eberhardt, care îi răspunse, îi comunică:

— Îmi pare rău, domnul Eberhardt este în vacanță, domnule. Nu, nu se poate lua legătura cu dînsul, deoarece se află în zona Caraibilor. Se întoarce doar peste o lună. Vă mai pot fi cu ceva de folos?

Avocatul îi mulțumi și închise telefonul. Sună apoi la spitalul din Bremen și ceru serviciul personal:

— Aici este Departamentul asigurărilor sociale, secția pensii. Doresc să-mi confirmați dacă aveți în rîndurile personalului un infirmier cu numele de Hartstein.

Urmă o pauză, timp în care fata de la celălalt capăt al firului se documentă în problema respectivă. Cînd se edifică, răspunse:

— Da, avem pe David Hartstein.

— Mulțumesc, spuse avocatul și puse receptorul în furcă.

Formă din nou numărul centralei spitalului și ceru biroul registratură:

— Aici este secretarul Fabricii de panificație Eberhardt, se prezintă el. Aș dori să mă interesez de starea sănătății unui muncitor de-al nostru, bolnav de cancer la stomac, care este internat în spitalul dumneavoastră. Îl cheamă Rolf Gunther Kolb.

După ce consultă fișa bolnavului, funcționara îi comunică avocatului:

— I s-a făcut ieșirea. Starea sănătății sale s-a ameliorat, astfel că a putut fi transferat într-o clinică de convalescență.

— Excelent, spuse avocatul. Am fost plecat în vacanță și, de aceea, nu știu ce e cu el. Puteți să-mi spuneți în care clinică se află acum?

— *Arcadia*, din Delmenhorst, îl informă fata.

Avocatul închise și formă numărul clinicii respective. Îi răspunse o fată. După ce-l ascultă, aceasta se întoarse spre doctorul aflat lingă ea și, după ce acoperi microfonul aparatului cu mîna, îi spuse:

— Cineva se interesează de Kolb, omul de care mi-ai vorbit.

Doctorul luă receptorul și se prezintă:

— Aici este șeful clinicii, doctorul Braun. Cu ce vă pot fi de folos?

La auzul numelui de Braun, secretara îl fulgeră pe doctor cu o privire buimacă. Fără să clipească, acesta ascultă vocea din Nürnberg și îi răspunse amabil:

— Domnul Kolb a părăsit clinica vineri după-amiază din proprie inițiativă, fără să spună nimic nimănui. Da, este perfect adevărat, a fost transferat aici de la spitalul din Bremen. A avut cancer la stomac, dar mergea spre vindecare totală. N-aveți pentru ce, sînt bucuros că v-am putut fi de folos, închide doctorul, al cărui nume real era Rosemayer. Închise telefonul, formă un număr din München și comunică scurt: Cineva s-a interesat prin telefon de Kolb. Verificările au început.

În Nürnberg, avocatul puse receptorul în furcă și se întoarse în salon.

— În regulă, Kolb. Evident, ești cel care pretinzi.

Miller îl privi chiorș, cu o expresie vădită de mirare.

— În orice caz, aș dori să-ți mai pun cîteva întrebări. Ai ceva împotrivă? întrebă avocatul.

Încă „mirat“, oaspetele zise:

— Nu, domnule.

— Bine, atunci spune-mi, ești circumcis?

— Nu, nu sînt, răspunse Miller, întorcîndu-și privirea „rușinat“.

— Arată-mi, îi porunci avocatul cu o voce calmă.

Miller se așeză pe scaun și se uită la el fără să se execute.

— Arată-mi, sergent! ordonă agresiv avocatul.

Miller sări de pe scaun:

— La ordin, spuse el, și luă poziția de drepti.

După citeva secunde, își desfăcu fermoarul de la pantaloni. Avocatul îl cercetă rapid, după care îi făcu semn cu capul să-și refacă ținuta.

— Perfect, înseamnă că nu ești evreu, spuse el mai blind.

Așezat din nou pe scaunul său, Miller se uita la el cu gura „căscată”.

— Bineînțeles că nu sînt evreu, replică el contrariat.

— Trebuie să știi că unii evrei au încercat să treacă drept camarazi de-ai noștri. Nu le-a mers însă mult timp. Te rog să-mi spui unde te-ai născut.

— În Bremen, domnule.

— În regulă, corespunde cu locul nașterii menționat în registrul nostru S.S. Nu fac decît să verific. Ai fost înscris în organizația tineretului nazist?

— Da, domnule, am intrat în 1935, la vîrsta de zece ani.

— Părinții dumitale au fost național-socialiști?

— Da, domnule, amîndoi.

— Ce s-a întîmplat cu ei?

— Au fost uciși cu prilejul marelui bombardament efectuat asupra Bremenului.

— Cînd ai fost încorporat în S.S.?

— În primăvara lui 1944, domnule, la vîrsta de optsprezece ani.

— Unde te-ai instruit?

— În lagărul de la Dachau.

— Ai grupa sanguină tatuată pe braț?

— Nu, domnule, deși ar fi trebuit să fie imprimată pe brațul stîng.

— De ce nu ți s-a tatuat grupa sanguină?

— Să vedeți, domnule, noi trebuia să părăsim lagărul de instruire în august 1944, urmînd a ne prezenta la o unitate a S.S.-ului. În iulie însă, un grup de ofițeri ai armatei, implicați în complotul organizat împotriva fîhrerului, a fost trimis în lagărul de la Flossenbug, ceea ce reclama mărirea efectivului de pază. Eu și încă vreo zece camarazi, considerați că avem aptitudini deosebite, am fost trimiși acolo. Din această cauză, n-am participat la parada organizată cu ocazia înaintării în grad și n-am fost nici tatuați. Comandantul a apreciat că nu era nevoie să avem imprimată pe braț grupa sanguină, atîta timp cît nu ne găseam pe front.

Avocatul se declară mulțumit, dar continuă cu întrebările:

— Ai primit pumnalul?

— Da, domnule, chiar din miinile comandantului.

— Care sînt cuvintele gravate pe el?

— „Sînge și onoare”, domnule.

— În ce volum de cîntece se găsește imnul tineretului nazist?

— În „Timpul pentru națiune”, domnule.

— Unde se găsea locul de instruire de la Dachau?

— Cam la zece mile nord de München, domnule, și la trei de lagărul de concentrare cu același nume.

— Ce uniformă aveai?

— Tunică și pantaloni gri-verzui, cizme înalte pînă la genunchi, petlițe negre la guler, pe cea din stînga gradul, centură neagră din piele cu cataramă de alamă.

— Cum arăta catarama?

— Avea în mijloc o zvastică, iar de jur împrejurul ei erau gravate cuvintele „Onoarea mea este loialitatea”.

Avocatul se ridică, aprinse o țigară, se îndreptă spre fereastră și-i porunci vizitatorului:

— Povestește-mi despre lagărul de la Flossenbug, sergent Kolb. Unde era?

— La frontiera dintre Bavaria și Thuringia, domnule.

— Cînd a fost deschis?

— În 1934, printre primele.

— Cît de mare era?

— Pe vremea mea, se întindea pe un teren de 300/300 m. Avea de jur împrejur nouăsprezece turnuri de pază înzestrate cu mitraliere. Dispunea de o piață pentru apel de 120/140 m.

— Cîte barăci avea?

— Douăzeci și cinci, o bucătărie pentru deținuți, o spălătorie, o infirmerie și mai multe ateliere.

— Gărzile S.S. ce aveau la dispoziție?

— Două barăci, o prăvălie și un bordel.

— Ce se întîmpla cu cadavrele celor care mureau?

— Erau arse în crematoriul de dincolo de gardul de sîrmă. Din lagăr, se ajungea la el printr-un coridor subteran.

— Unde lucrau mai mult deținuții?

— La cariera de piatră, domnule, care se afla tot în afara gardului și era înconjurată cu sîrmă ghîmpată și turnuri de pază proprii.

— Cîți deținuți erau în lagăr la sfîrșitul anului 1944?

— Aproape 16.000, domnule.

— Unde se găsea biroul comandantului ?

— În afara lagărului, pe un deal, de unde se putea vedea lagărul.

— Spune-mi, în ordinea succesiunii lor, care au fost comandanții.

— Înainte de sosirea mea acolo, maiorul S.S. Karl Kunstler. L-au urmat căpitanul S.S. Karl Fritsch și locotenent-colonelul S.S. Max Kolgel.

— Ce număr avea secția politică ?

— Doi, domnule.

— Unde-și avea sediul ?

— În imobilul comandantului.

— Care erau sarcinile ei ?

— De a asigura ca unii dintre prizonieri să se bucure de un „tratament special“.

— Când li s-a aplicat acest tratament ?

— În ziua de 20 aprilie 1945. Americanii înaintau în Bavaria și, de aceea, am primit ordin să terminăm cu ei. Așa cum v-am mai raportat, eu am comandat plutonul însărcinat cu executarea grupului Canaris. Hartstein, blestemat să fie, a făcut parte din echipa de jidani care s-a ocupat cu arderea cadavrelor. La sfârșit, am ars toate documentele compromițătoare.

— O ultimă întrebare despre lagăr, sergent. Ce vedeai, indiferent de poziția în care te aflai, când te uitaai în sus ?

Miller părea buimăcit, dar răspunse :

— Cerul, domnule.

— Prostule, vreau să știu ce domina orizontul !

— A, vă gândiți la dealul pe care se vedeau încă ruinele unui vechi castel.

Avocatul dădu afirmativ din cap și zîmbi.

— Datînd din secolul al XIV-lea, preciză el. E-n regulă, Kolb, ai fost la Flossenbürg. Acum, spune-mi, cum ai scăpat ?

— După ce am plecat din lagăr, fiecare a făcut ce a vrut. Eu, întîlnind un ostaș al armatei, l-am pocnit în cap și i-am luat uniforma. Peste două zile, americanii m-au făcut prizonier. M-au luat drept ceea ce eram îmbrăcat și m-au ținut într-un lagăr doi ani.

— Ți-ai schimbat numele ?

— Nu, domnule, dar am distrus documentele care mă trădau că sînt S.S.-ist. Nu m-am gândit să-mi schimb numele, fiindcă nu mi-a trecut prin minte că cineva ar putea să se intereseze de un sergent. În acel timp, afacerea Canaris nu părea a fi importantă. Abia mai tîrziu a început să se facă vîlvă în jurul ei, ridicîndu-se chiar un panteon în Berlin, unde se pot vedea figurile complotiștilor. Atunci însă aveam acte de identitate pe numele de Kolb, emise de autoritățile Germaniei post-belice. În orice caz, nimic nu s-ar fi întîmplat, dacă nu m-ar fi recunoscut acel infirmier.

— Ai dreptate. Acum să intrăm puțin în amănuntele ce ți s-au predat în timpul instruirii. Să începem prin a repeta jurămîntul de credință față de fîhrer, spuse avocatul.

Această parte a verificării a durat încă trei ore. Miller transpirase și abia fu în stare să spună că nu mincase nimic toată ziua. Abia după dejun, avocatul se declară, în sfîrșit, satisfăcut.

— Acum, spune-mi exact ce dorești ! îl întrebă el pe Miller.

— Întrucît autoritățile sînt pe urmele mele, mi-ar trebui acte de identitate pe un nume nou. Mi-aș putea schimba înfățișarea, lăsîndu-mi părul și mustața să-mi crească și apoi să mă angajez brutar în Bavaria sau în altă parte. Sînt un bun meseriaș și oamenii au nevoie de pîine, nu e adevărat ?

Avocatul rise și îl aprobă :

— Da, bunul meu Kolb, oamenii au nevoie de pîine, dar nu agreează tipi de felul dumitale, care îi pot viri oricînd în încurcătură. Întrucît însă te găsești, într-adevăr, la ananghie, nu din propria-ți vină, și ești, cu siguranță, un german adevărat și loial, voi face pentru dumneata tot ce pot. Ți voi procura un pașaport pe noul nume și în baza lui autoritățile îți vor elibera restul actelor de identitate, inclusiv permisul de conducere auto. Ai ceva bani ?

— Nu, domnule. Am rămas fără o lețcaie. În ultimele trei zile am făcut autostopul, grație amabilității șoferilor.

Avocatul îi dădu o bancnotă de o sută de mărci.

— Aici nu poți sta și va fi nevoie de cel puțin o săptămână până ce vei primi pașaportul. Te voi trimite însă la un prieten care ți-l va procura. Locuiește la Stuttgart. Vei lua o cameră la un hotel de tranzit și-i vei face o vizită. Îți voi anunța sosirea și te va aștepta. Îl cheamă Franz Bayer, mai spuse avocatul în timp ce scria adresa omului din Stuttgart pe o hirtie. Apoi continuă, dându-i adresa : Ar fi bine să mergi cu trenul. Dacă vei mai avea nevoie de bani, îți va da el. Te rog însă să nu cheltuiești nebunește. Stai ascuns și așteaptă până ce Bayer va reuși să-ți procure un pașaport. Apoi îți vom găsi o slujbă undeva în sudul Germaniei și nimeni nu te va mai căuta.

Miller luă bancnota, adresa lui Bayer și mulțumi plin de umilință :

— O, mulțumesc, domnule doctor, sunteți un adevărat gentleman.

Capitolul XI

Ieși, condus de servitoare, merse la hotel, iar apoi se îndreptă spre locul unde își parcase mașina.

O oră mai târziu, gonia spre Stuttgart, în timp ce avocatul îl suna pe Bayer, spunându-i să-l aștepte în aceeași seară pe Rudolf Gunther Kolb, care se ascundea de poliție.

Sosi după căderea întinericului și găsi la periferia orașului un hotel, ce avea un garaj mic după colț. Procură de la portar o hartă a orașului și, cu ajutorul ei, ajunse pe strada pe care locuia Bayer. Parcă mașina cam la un sfert de milă de casa acestuia.

Cînd se aplecă să încuie portiera dinspre volan, pe lângă el trecu o doamnă de vîrstă mijlocie, ce se întorcea acasă.

În aceeași seară, în jurul orei opt, avocatul din Nürnberg gîndi că ar fi mai bine să-l sune pe Bayer pentru a fi sigur că fugarul Kolb ajunsesese la el. La telefon îi răspunse soția acestuia.

— A, da, tinărul care a sosit a ieșit cu soțul meu să mănince în oraș, undeva pe aproape.

— Am telefonat pentru a fi sigur că a ajuns cu bine, spuse avocatul amabil.

— Un tinăr așa de drăguț, o ținu mai departe doamna Bayer veselă. Am trecut pe lângă el tocmai cînd își parca mașina.

— Scuzați-mă, doamnă Bayer, o întrerupse avocatul. Persoana respectivă n-a plecat cu *Volkswagenul*, ci cu trenul.

— Nu, nu, îl contrazise femeia dornică să-și etaleze cunoștințele sale. A venit cu mașina. Un tinăr așa de drăguț și cu o mașină atît de frumoasă... Sînt sigură că are mult succes la femei cu o...

— Doamnă Bayer, vă rog, ascultați-mă cu multă atenție. Ce fel de mașină are?

— Nu v-aș putea spune marca, dar era o mașină sport, lungă, neagră și cu o dungă galbenă pe margine.

Avocatul trînti receptorul în furcă, îl ridică din nou și formă un număr din Nürnberg. Transpiră ușor. Cînd îi răspunse hotelul chemat, ceru centralistei legătura cu o anumită cameră și cînd o avu tipă:

— Mackensen, Werwolf la telefon. Vino imediat la mine. L-am găsit pe Miller.

Franz Bayer era un om gras și vesel. Înștiințat de Werwolf să aștepte pe un fugar care se ascundea de poliție, îl primi pe Miller în pragul ușii, puțin înainte de ora opt, cînd acesta sosi.

Îl prezentă scurt soției, chiar în hol, după care îl pofti înăuntru.

— Ia să vedem, spuse Bayer, ai mai fost vreodată în Stuttgart, dragul meu Kolb?

— Nu, mărturisesc că n-am fost.

— Perfect. Noi cei de aici ne mindrim că sintem foarte ospitalieri. Cu siguranță că îți este foame. Ai mîncat ceva astăzi?

Miller îi spuse că nu luase nici micul dejun și nici prînzul, deoarece călătorise cu trenul aproape toată ziua. Bayer pîru foarte întristat și-l invită în oraș să cîneze. După ce o anunță pe soția sa că merge în oraș cu oaspetele, se urcă în mașina lui și plecă.

Oricît s-ar merge de tare, de la Nürnberg la Stuttgart se fac cu mașina cel puțin două ore. Mackensen, care plecase la o jumătate de oră după ce primise telefon de la șeful său, sună la ușa familiei Bayer la ora zece și jumătate seara și întrebă direct:

— Cînd au plecat?

— Foarte puțin înainte de opt, îi răspunse doamna Bayer.

— N-au spus unde se duc?

— Nu, Franz mi-a zis că tînărul nu mîncase nimic toată ziua și că-l duce să cîneze la un restaurant. Am vrut să le pregătesc eu ceva, dar Franz abia așteaptă un prilej să ia masa în oraș.

— Spuneți că l-ați văzut pe Kolb parcîndu-și mașina. Puteți să precizați unde?

— Da, confirmă femeia, și-i explică cum putea ajunge acolo.

Mackensen se gîndi profund cîteva momente și apoi întrebă din nou:

— Aveți cumva idee la ce restaurant ar fi putut să-l ducă soțul dumneavoastră?

— Localul lui preferat este restaurantul *Trei mauri* din strada Friederich. Încercați mai întîi acolo.

Mackensen părăsi casa și se îndreptă spre locul unde era parcat *Jaguarul*. Îl examină atent pentru a fi sigur că îl va recunoaște oricînd l-ar mai vedea. Avea două alternative: să rămînă prin apropiere și să-l aștepte pe Miller sau să plece să-l caute. Werwolf îi ordonase să-i găsească pe Miller și pe Bayer, să-l informeze pe ultimul cu situația, să-l trimită acasă și apoi să se ocupe de Miller.

Mackensen se uită la ceas. Era unsprezece fără zece minute. Se hotărî să nu-l avertizeze pe Bayer în nici un fel, deoarece l-ar fi alertat și pe Miller și i-ar fi dat șansa să scape din nou, ci se urcă în *Mercedesul* său și se îndreptă spre centrul orașului.

Într-un hotel mic și murdar dintr-o suburbie a Mînchenului, Josef ședea lungit pe pat. Deodată sună telefonul și fu anunțat că are o telegramă la recepție. Cobori și o luă. Ajuns în cameră, o desfăcu și citi cu atenție: „Acestea sînt prețurile pe care le putem accepta pentru marfa dorită de client: țelină 481 mărci, 53 pfenigi; pepeni 362 mărci, 17 pfenigi; portocale 627 mărci, 24 pfenigi; grepfruturi 313 mărci, 80 pfenigi...” ș.a.m.d.

Lista fructelor și legumelor în dreptul cărora se indicau prețurile era lungă și se referea la sortimente ce se exportau frecvent din Israel. Folosirea corespondenței pentru transmiterea de informații nu constituia un procedeu chiar așa de sigur, dar, avînd în vedere avalanșa de telegrame comerciale transmise într-o singură zi de-a lungul și de-a latul Europei de Vest, se putea apela la el, existînd șansa ca o anumită comunicare să nu fie cenzurată.

Lăsînd la o parte cuvintele, Josef transcrise în linie dreaptă pe o hîrtie cele cinci șiruri de cifre ce reprezentau prețurile, le împărți în grupe de cîte șase, scăzu din aceste grupe data primirii telegramelor, respectiv 20.02.64, și obținu, de fiecare dată, un rezultat format tot din șase cifre, care nu era altceva decît un cod simplu, bazat pe o ediție veche a „Wabster's

New World Dictionary" (vestit dicționar al limbii engleze), publicat de biblioteca populară din New York. Primele trei cifre din grup indicau pagina din dicționar, iar a patra, coloana (cifra fără soț indica coloana întâi, iar cea cu soț pe a doua). Ultimele două cifre trimiteau la poziția cuvintelor în coloană, numărând de sus în jos.

După aproape o jumătate de oră de lucru, descifra mesajul și se luă cu miinile de cap.

Treizeci de minute mai târziu se afla acasă la Leon, care citi mesajul și trase o injurătură.

— Îmi pare rău, spuse el, în sfârșit. N-aveam de unde să știu.

Ceea ce nu știa erau trei informații, aparent disparate, pe care Mossad-ul le primise în ultimele șase zile. În una, provenită de la un agent, un israelian din Buenos Aires, se semnală că o persoană necunoscută autorizase plata sumei de un milion de mărci vest-germane numitului *Vulkan*, pentru ca acesta să-și poată realiza stadiul următor al proiectului său de cercetări. A doua venea de la un funcționar evreu al unei bănci elvețiene, despre care se știa că efectuează transferuri curente de devize din fondurile secrete naziste în orice parte a Europei Occidentale pentru a plăti pe oamenii *ODESSEL*. Informația se referea la faptul că un milion de mărci fusese transferat la o bancă din Germania Occidentală, de unde a fost ridicat în numerar de un oarecare Fritz Wegener, care avea cont deschis de zece ani.

A treia informație, furnizată de un agent israelian din Egipt, semnală că sistemul de teleghidare a rachetelor se pune la punct într-o fabrică din Germania Occidentală și că proiectul respectiv costa *ODESSA* câteva milioane de mărci.

Cele trei informații, introduse într-un computer — coroborate cu alte date implementate anterior, printre care și cu cele furnizate în 1955 de soția lui Roschmann — au scos la iveală faptul că acesta folosisese într-o perioadă numele de Fritz Wegener.

Josef se invirtea nervos în jurul lui Leon. Deodată, se opri și spuse hotărât.

— Din acest moment voi rămâne aici. Nu mă mișc de lângă telefon. Procurați-mi o motocicletă puternică și costum de protecție. V-aș ruga să le am într-o oră, deoarece, atunci când prețiosul dumneavoastră Miller va suna, vreau să zbor spre el.

— Dacă e urmărit, va fi greu să ajungi la el. Dealtfel, îl vor ucide când se va apropia la mai puțin de o milă de Roschmann.

În timp ce Leon lipsi din încăpere, Josef își aruncă din nou ochii pe telegrama primită de la Tel Aviv. Aceasta glăsuia astfel:

„Semnal de alarmă roșu. Stop! Noi informații indică succese de importanță vitală ale industriașului german care operează pe teritoriul dumneavoastră. Stop! Nume conspirativ: *Vulkan*. Stop! Identificarea prealabilă: Roschmann. Stop! Folosiți Miller imediat! Stop! Cercetați și eliminați! Stop! Cromorant“.

Josef se așeză lângă masă și începu să-și curețe cu meticulozitate automatul său *Walther P. P. K.*, iar apoi îl armă. Din când în când arunca câte o privire telefonului care continua să rămână mut.

În timpul cinei, Bayer se comportă ca o gazdă ireproșabilă, adeseori izbucnind în ris după debitarea glumelor sale favorite. Miller încercă de mai multe ori să aducă vorba despre pașaport, însă, de fiecare dată, Bayer îl bătu cu putere pe umăr, spunându-i să nu-și facă griji și căutând să-l liniștească.

Totuși, Miller nu-l slăbi, exprimându-și frica că va fi arestat pentru că nu are pașaport.

— Veți avea nevoie de câteva fotografii de-ale mele, nu-i așa? Întrebă el cu vădit interes.

— Da, două fotografii. Procurarea lor nu constituie o problemă, putându-se face într-una din cabinele automate de la gară. După ce o să-ți mai crească puțin părul și ți se va mai îngroșa un pic mustața, nimeni nu te va mai recunoaște.

— Ce se va întâmpla apoi? Întrebă Miller grăbit.

Bayer se aplecă și-l luă de după umeri. Ziaristul simți duhoarea vinului drept în față, în timp ce grăsanul îi murmură, rîzînd, la ureche:

— Vom trimite fotografiile unui amic și, într-o săptămână, vei avea pașaportul, cu ajutorul căruia îți vom procura un alt permis de conducere după ce, bineînțeles, vei reuși la examen. Îți vom face rost și de o carte de asigurări sociale. Autorităților le vei spune că tocmai te-ai întors în țară după doisprezece ani petrecuți în străinătate. Nu-ți face griji, bătrîne, și nu mai fi necăjit.

Deși Bayer era beat bine, își păstra totuși controlul asupra celor spuse. Nu mai adăugă nimic în plus, iar Miller se temu să insiste prea mult pentru a nu-l suspecta și astfel să nu mai poată storce nimic de la el.

Ar fi dorit foarte mult să bea o cafea, dar se abținu, fiindu-i frică. Bayer s-ar trezi dacă ar consuma așa ceva. Grăsanul plăti cina cu banii scoși dintr-un portofel doldora de bancnote și apoi se îndreptară spre garderobă. Era ora unsprezece fără un sfert.

— A fost o seară minunată, domnule Bayer. Mulțumesc foarte mult.

— Franz, Franz, îi șuieră grăsanul, în timp ce se căznea să-și îmbrace paltonul.

— Cred că asta e tot ce ne poate oferi Stuttgartul în privința vieții lui de noapte, spuse Miller ca din întâmplare.

— Nu, prostițele. Asta e doar ce știi tu. În oraș sînt însă șase cabarete. Ai avea ceva împotriva dacă am vizita unul din ele?

— Vrei să spui că există cabarete bune? întrebă Miller privind „surprins”.

Bayer șuieră din nou vesel.

— La asta ți-e gîndul? N-aș avea nimic împotriva să ne uităm la cîteva domnișoare care se dezbracă pînă la piele.

Bayer dădu un bacșiș frumușel fetei de la garderobă și ieșiră afară.

— Care cabaret e cel mai bun? întrebă Miller.

— *Madeleine*. Se găsește pe strada Eberhardt...

— Eberhardt? Dumnezeule, ce coincidență! Așa îl cheamă pe fostul meu patron din Bremen, omul care m-a scos din încurcatură.

— Bine, bine, excelent, să mergem acolo, fu de acord Bayer și îl conduse pe Miller spre mașina sa.

La unsprezece și un sfert, Mackensen ajunse la *Trei mauri*. Observînd plecarea ultimilor oaspeți, se adresă șefului de sală.

— Domnul Bayer? Da, a fost aici, dar a plecat cam acum o jumătate de oră.

— Era cumva însoțit de un bărbat înalt, cu părul tuns scurt, șaten și cu mustață?

— Da, exact. Îmi reamintesc perfect. Au stat la masa aceea din colț.

Mackensen îi strecură o bancnotă care dispăru urgent fără a se schița vreun gest de refuz.

— Este foarte important să-l gădesc, deoarece soția lui a suferit un atac...

Fața șefului de sală se încreți îngrijorată.

— O, cît de teribil.

— Nu știți unde au plecat de aici?

— Mărturisesc că nu, spuse acesta și apoi îl chemă pe unul din chelneri și-l întrebă:

— Hans, tu ai servit pe domnul Bayer și pe prietenul său la masa din colț. Au spus cumva unde vor pleca?

— Nu, răspunse Hans. Nu i-am auzit că ar avea intenția să se ducă în altă parte.

— Ați putea-o întreba și pe garderobieră, sugera șeful de sală. Poate că i-a auzit ea vorbind.

Mackensen întrebă și fata. Nici ea nu știa nimic, dar îi dădu un ghid intitulat „Unde se mai poate duce cineva în Stuttgart la această oră?”. La capitolul cabarete, găsi șase. Pe cele două pagini din mijloc ale ghidului era o hartă a centrului orașului. Se urcă în mașină și se îndreptă spre cabaretul cel mai apropiat.

Miller și Bayer ședeau la o masă de două persoane în cabaretul *Madeleine*. Grăsanul era la al doilea pahar mare de whisky și se uita cu ochii holbați la o tinăra bine „înzestrată”, care-și mișca șoldurile în mijlocul ringului, în timp ce cu degetele își descheia sutienul.

Era trecut cu mult de miezul nopții și Bayer se îmbătase de-a binelea.

— Uite ce e, domnule Bayer, sînt îngrijorat, îi șopti Miller, fiindcă eu sînt cel căutat și fugărit, nu dumneata. Cît de repede poți să-mi procuri pașaportul?

Bayer își aruncă un braț peste umerii lui Miller.

— Rolf, bobocul meu, doar ți-am spus. N-ai de ce să fii îngrijorat. Las-o în seama mea, îl îndemnă el, în timp ce pe frunte îi apăru cîteva cute adînci. Oricum, nu eu sînt acela care fabrică pașapoartele. Eu nu fac altceva decît să-i trimit fotografiile lui și să primesc documentul după o săptămînă. Nu-ți face probleme, ci mai bine bea un pahar cu bătrînul tău Franz.

Ridică mîna, pocni din degete și comandă:

— Chelner, încă un rînd.

Miller se rezemă de spătarul scaunului și se gîndi. Dacă aștepta pînă ce îi va crește părul ca să poată face fotografiile, îi vor trebui cîteva săptămîni și tot n-ar afla numele și adresa falsificatorului *ODESSEI* de la Bayer, indiferent de subtilită-

tile pe care le-ar fi folosit, lucru demonstrat de faptul că, deși era beat, acesta nu divulga adresa și numele individului în cauză și nici nu se lăsa tras de limbă în legătură cu amestecul său în afacere.

Nu reuși să-l scoată din cabaret pe grăsan înainte de terminarea primei părți a spectacolului. Când, în sfârșit, ieșiră în aerul rece de afară, era deja trecut de ora unu noaptea. Bayer se clătina și, de aceea, se rezemă de ziarist.

— Mai bine te-aș conduce eu acasă, îi spuse Miller când se apropiară de mașina lui Bayer, parcată la marginea trotuarului. Îi luă cheile din buzunarul paltonului și-l ajută, fără ca acesta să protesteze, să se așeze pe scaunul de lângă volan. Închise ușa, ocoli vehiculul și se urcă pe locul șoferului. Chiar în acel moment, un *Mercedes* cenușiu apărură de după colț în spatele lor și opri cam la douăzeci de metri de ei.

Mackensen, care vizitase deja cinci cabarete, se uită prin parbriz la numărul de circulație al mașinii din față și constată că era automobilul căutat.

Miller conducea cu atenție, luptându-se, evident, cu starea pe care i-o crease cantitatea mare de alcool consumat. Ultimul lucru ce-l dorea în acel moment era să se întâlnească cu o patrulă de circulație care să-l testeze pentru alcoolemie. Nu merse acasă la Bayer, ci la hotelul unde trăsesese el. Grăsanul ațipise și capul îi cădea ritmic în față.

În fața hotelului, Miller îl trezi.

— Haide, haide, bătrine camarad Franz, Hai să ne punem bonetele de noapte.

Bayer se uita împrejurul său.

— Trebuie să merg acasă, bombăni el. Mă așteaptă soția.

— Hai sus să luăm doar cite un păhărel ca să sfârșim seara așa cum se cuvine. Am whisky în cameră la mine. Bem și mai vorbim de timpurile trecute.

Bayer rânji ca omul beat.

— Să vorbim de timpurile trecute? Mărețe au fost ele, Rolf.

Miller sări din mașină și merse la portiera cealaltă pentru a-l ajuta pe Bayer să coboare pe trotuar.

— Mărețe timpuri, spuse el în vreme ce-l ajuta pe grăsan să coboare. Vino să vorbim puțin despre ele.

În josul străzii, *Mercedesul* își stinse luminile și se ascunse în noapte.

Miller avea cheile de la cameră în buzunar. Înapoia teighelei sale, portarul moțâia. Bayer începu să mormăie.

— Ssst, îi spuse Miller, ține-ți gura!

— Ține-ți gura, repetă Bayer, mergând spre scări în virful picioarelor, ca un elefant. Chîcotea de ris, jucîndu-și propriul său rol.

Din fericire pentru Miller, camera lui se găsea la primul etaj, altfel Bayer n-ar fi reușit niciodată să urce mai sus. Deschise ușor ușa, aprinse lumina și-l ajută să se așeze pe singurul fotoliu disponibil, ce avea un spătar înalt și două brațe din lemn.

Afară în stradă, Mackensen ședea vizavi de hotel și-i supraveghea fațada întunecată. Era ora două noaptea și nu ardea nici o lumină. Când Miller o aprinse, Mackensen observă că aceasta se întâmpla la primul etaj, în partea dreaptă a hotelului, față de poziția în care se afla el.

La început se gândi să meargă direct la țintă și să-l „aranjeze” pe Miller când ziaristul i-ar fi deschis ușa camerei sale. Socoti, apoi, că acest procedeu nu era cel mai indicat din două motive. Prin ușa de sticlă a holului îl văzu pe portarul hotelului care, trezit de pașii grei ai lui Bayer, se plimba de colo-colo, încercînd să-și dea seama de ceea ce se întâmplase. Acesta l-ar fi observat, fără îndoială, dacă ar fi urcat scările la o oră așa de nepotrivită și, mai târziu, ar fi putut să-i dea semnalemente precise la poliție. Mai intervenea și starea de ebrietate a lui Bayer. Își dădu seama că nu l-ar fi putut scoate repede din hotel după ce l-ar fi omorît pe Miller și că, dacă poliția l-ar fi prins pe Bayer, Werwolf ar fi intrat într-o mare încurcătură, deoarece, contrar aparențelor, Bayer era o persoană foarte „căutată” sub numele său real și, totodată, un membru util și important al *ODESSEI*.

Un amănunt îl făcu pe Mackensen să se gîndească dacă n-ar fi bine să tragă un foc precis prin geamul ferestrei camerei lui Miller. Vizavi de hotel se afla o clădire în construcție. Zidurile și podelele ei erau gata, iar o scară rudimentară permitea accesul pînă la etajul al doilea. Putea aștepta, deoarece ziaristul nu avea unde să se ducă. Odată hotărît modul de acțiune, Mackensen se întoarse la mașină pentru a-și lua arma.

Miller, pretinzînd că ia sticla de whisky, deschise ușa și-fonierului și scoase de acolo o a doua cravată pe care o luase cu el. Apoi o dădu jos și pe cea de la gît. Pînă acum, nu avusese niciodată ocazia să se folosească de loviturile învățate, cu zece ani în urmă, la cursurile de carate organizate la liceu și deci nu le cunoștea bine eficacitatea. Efectul nu fu deosebit, deoa-

rece mina lui n-avea experiență, iar gitul lui Bayer era protejat de straturile de grăsime, dar se dovedi suficient de tare. Bayer fu luat complet prin surprindere când primi lovitura. Reflexele sale nu mai funcționau din pricina băuturii, astfel că nu-i oferiră nici o șansă de a reacționa. Când omul de legătură al *ODESSEI* începu să-și revină din beție, avea deja încheieturile ambelor mâini strins legate de brațele fotoliului.

— Ce înseamnă porcăria asta? grohăi el mohorit, clătinându-și capul pentru a-și limpezi creierul de amețea la beție.

Cu propria lui cravată, pe care Miller i-o dezlegă de la git, îi fu legată de piciorul fotoliului glezna stângă, iar cordonul telefonului servi în același scop pentru cea dreaptă.

Bayer îl privi pe Miller cu niște ochi de bufniță, începând să priceapă despre ce este vorba. Ca toți cei de teapa lui, el suferea de un coșmar care niciodată nu-l părăsise complet.

— Nu mă vei putea scoate de aici, spuse el. N-o să reușești să mă duci la Tel Aviv. N-ai nici o probă. Niciodată nu m-am atins de vreunul de-al vostru.

Cuvintele îi fură curmate de o pereche de ciorapi care îi astupară gura, iar un fular îi acoperi fața. Printre ochiurile modelului croșetat ale fularului, privirea lui Bayer pătrundea afară înfricoșată.

Miller i se adresă minios :

— Ascultă, trîntor unsuros. Mai întâi trebuie să știi că nu sînt agent israelian. În al doilea rînd, fii sigur că nu te voi duce nicăieri. Vei fi obligat să vorbești chiar acum. Ai înțeles ?

Drept răspuns, Bayer își întoarse privirea. Ochii săi erau roșii ca ai unui urs infuriat.

— Ceea ce vreau și ceea ce trebuie să aflu înainte de trecerea nopții sînt numele și adresa individului care face pașapoartele pentru *ODESSA*.

Se uită împrejur, luă veioza de pe noptieră, o scoase din priză și o aduse lîngă el.

— Acum, Bayer, sau oricum te-ai chema, am să-ți scot călușul din gură și vei fi nevoit să vorbești. Dacă încerci să ții, îți zdrobesc țeasta. Să știi că nu-mi pasă dacă-ți sparg sau nu capul. Ai priceput ?

Miller nu spunea adevărul. Niciodată nu ucisese vreun om și nici acum nu dorea să facă acest lucru. Încet, îl eliberă

pe Bayer de fularul ce-i acoperea ochii și-i scoase ciorapii din gură, ținînd veioza cu mina dreaptă deasupra capului grăsanului.

— Bastardule, șuieră Bayer. Ești un spion. Nu vei afla nimic de la mine.

Nici nu termină ultimele cuvinte că ciorapii îi astupară din nou gura și fularul îi acoperi iar fața.

— Nu ? întrebă Miller. Vom vedea. Voi începe „tratamentele“.

Îi prinse degetul mic și inelarul de la mina dreaptă și i le împinse în sus pînă ajunseră în poziție verticală. Bayer se svîrcoli în fotoliu, gata, gata să se răstoarne. Miller îl așeză la loc, slăbi apăsarea, îi scoase din nou ciorapii din gură și îi șopti :

— Aș putea să-ți frîng degetele de la ambele mâini, Bayer, iar apoi să apelez la metode și mai dure, cum ar fi utilizarea curentului electric.

Bayer închise ochii. Pe față transpirația îi curgea șiroaie.

— Nu, nu cu electrozi. Nu, nu cu electrozi, murmură el.

— Cunoști procedeul, nu-i așa ? îi spuse Miller cu gura la numai cîțiva centimetri de urechea lui.

Bayer închise ochii și gemu ușor. Știa ce înseamnă acest procedeu. Cu douăzeci de ani în urmă, el fusese unul din aceia care îl utilizase cu succes.

— Vorbește ! îi porunci autoritar Miller. Falsificatorul, numele și adresa lui.

Bayer dădu încet din cap.

— Nu pot, șopti el. Mă vor ucide.

Miller îi astupă din nou gura. Luă celălalt deget mic al lui Bayer, închise ochii și i-l întoarse pe dos pînă se rupse. Apoi îi scoase din nou ciorapii din gură și-i porunci :

— Vorbește ! Ți-au mai rămas doar șapte degete întregi.

Bayer înghiți în sec, sleit de puteri și, continuînd să țină ochii închiși, rosti încet :

— Winzer.

— Cum ?

— Winzer. Klaus Winzer. El face pașapoartele.

— Este un falsificator profesionist ?

— E tipograf.

— Unde, în care oraș ?

— Mă vor ucide.

— Eu voi fi cel care te va ucide dacă nu-mi spui. În care oraș ?

— Osnabrück, șopti Bayer.

Miller îi introduse din nou ciorapii în gură și se gândi. Klaus Winzer, tipograf din Osnabrück. Scoase din servietă o hartă și identifică localitatea respectivă. Ca să ajungă acolo, avea nevoie de cel puțin patru-cinci ore. Ceasul arăta deja ora trei dimineața.

Peste drum, Mackensen tremura într-o nișă de la etajul al doilea al clădirii în care se instalase. La etajul întâi, în camera de vizavi, lumina era încă aprinsă. Mackensen se uita permanent când la fereastra camerei lui Miller, când la ușa hotelului, sperînd că Bayer va ieși și îl va putea surprinde pe ziarist singur. Dacă Miller va ieși, se gîndea, ar putea pune mina pe el. Mai exista ipoteza ca unul din cei doi să deschidă fereastra, pentru a lua o gură de aer proaspăt, și atunci, de la 30 de metri, nu-i va fi greu să-l suprimă pe ziarist. Mackensen era un om răbdător și putea să aștepte.

În camera sa, Miller își împacheta lucrurile în liniște. Trebuia ca Bayer să rămână legat și liniștit cel puțin șase ore. Spera că acesta va fi prea înspăimîntat pentru a-și anunța șefii că a divulgat numele și adresa falsificatorului. Dar nu putea conta total pe asta.

Înainte de a pleca, îi strinse și mai tare legăturile și călușul ce-l țineau pe Bayer imobilizat și mut, iar apoi așeză fotoliul în așa fel încît prizonierul să nu-l poată rostogoli pentru a atrage atenția asupra sa. Firul telefonic era deja smuls de la locul lui. Se mai uită încă o dată atent prin cameră și plecă, încuind ușa.

Cînd ajunse aproape la capătul scării, îi veni o idee. Se gândi că probabil portarul îi văzuse urcînd scările și se întrebă ce-ar fi crezut acum constatînd că numai unul din ei coboară, plătește și pleacă. Se hotărî repede. Se întoarse și se îndreptă spre partea din spate a hotelului. La capătul coridorului se găsea o ușă care permitea accesul spre scara de incendiu. Trase zăvorul și ieși afară pe acolo. După cîteva secunde se afla în curtea interioară. O ieșire dosnică dădea într-o alee din spatele hotelului. Două minute mai tîrziu, parcurgea cele trei mile pînă la locul unde își parcase *Jaguarul*, respectiv la un sfert de milă de casa lui Bayer. Efectul băuturii și treburile făcute în noaptea aceea îi produceau o obo-

seală îngrijorătoare. Avea o nevoie teribilă de odihnă, însă își dădea seama că trebuia să ajungă la Winzer înainte de a se da alarma.

Era aproape ora patru dimineața cînd se urcă la volanul *Jaguarului* și îi mai trebuiră încă treizeci de minute pînă să iasă pe autostrada care ducea spre localitatea ce-l interesa.

Aproape imediat după plecarea lui, Bayer, acum complet treaz, începu lupta în vederea eliberării din legăturile sale. Încercă să-și aplece capul cît mai mult în față pentru a se folosi de dinți, printre ciorapi și fular, ca să-și dezlege nodurile cravatelor ce-i imobilizaseră miinile de brațele fotoliului, dar, fiind prea gras, nu reuși. După fiecare cîteva minute, trebuia să facă o pauză pentru a-și trage răsufarea. Mișcă picioarele în toate felurile, dar legăturile de la glezne nu cedară. În cele din urmă, în ciuda durerii produsă de degetele rupte, acum umflate, se hotărî să se smucească brusc de mai multe ori pentru a-și elibera miinile. În timp ce se chinuia fără succes, văzu că becul de la veioză era spart. Cu cioburile lui, gândi Bayer, va putea tăia una din cravate. Îi trebuiră cîteva ore pînă reuși să-și elibereze o mîna. Aproape de ora opt, încheietura mîinii stîngi era dezlegată.

La acea oră, *Jaguarul* lui Miller mai avea de parcurs o sută de mile pînă la Osnabrück. O afurisită de lapoviță începuse să cadă în valuri pe autostrada alunecoasă, iar efectul hipnotic al ștergătoarelor de parbriz, ce se mișcau continuu, aproape că-l adormi. Încetini viteza la optzeci de mile pe oră, pentru a nu risca un derapaj.

Avînd mîna stîngă liberă, în cîteva minute Bayer reuși să-și scoată și ciorapii din gură, după care încercă să-și readucă respirația la ritmul normal, inspirînd rar și adînc.

Își eliberă și mîna dreaptă și apoi picioarele. Încercă ușa, dar era închisă, iar telefonul nu funcționa. Se duse la fereastră, trase perdelele și o deschise spre interiorul camerei.

Peste drum, în nișa sa, Mackensen aproape că ațipise cînd observă mișcarea din camera hotelului. Punîndu-și arma în poziție de tragere, așteptă pînă ce se deschise fereastra, după care trase exact în cel ce-i apărui în vizor.

Glonțul îl izbi pe Bayer la baza gîtului și îl omori pe loc, înainte ca trupul lui făcut ghem să cadă pe spate la podea. Zgomotul împușcăturii putea produce panică și, în acest caz, n-ar fi trecut mai mult de un minut pînă cînd cei de jos ar

fi luat măsuri. Conștient de acest lucru, Mackensen coborî în fugă pe scară și părăsi clădirea prin spate, ocolind două malaxoare de ciment și o grămadă de pietriș. Într-un minut ajunse la mașină, puse arma în geanta ei și se pregăti de plecare. În timp ce introducea cheia de contact pentru a porni motorul, își dădu seama că ceva nu e în regulă și că săvîrșise o greșeală. Individul pe care i-l descriesese Werwolf era înalt și slab, iar el impușcase un om gras. Își reaminti ce văzuse în cadrul ferestrei și fu convins că îl omorîse pe Bayer. Necazul era că, văzîndu-l mort pe acesta, Miller, cu siguranță, a șters-o cit mai repede posibil. În consecință, hotări să se ducă la *Jaguarul* lui Miller. Ajuns la locul unde trebuia să fie parcată mașina acestuia, constată cu minie că lipsea.

Mackensen n-ar fi ajuns șef al călăilor *ODESSEI* dacă ar fi făcut parte din acea categorie de oameni care intră ușor în panică. Trecuse prin destul de multe situații grele, astfel că nu era cazul să-și piardă cumpătul. Stînd la volanul mașinii sale, se gîndi că Miller poate să se afle deja la cîteva mile depărtare. Dacă el l-a lăsat în viață pe Bayer, raționă Mackensen, înseamnă că nu a putut afla nimic de la acesta. Și dacă, totuși, a aflat ceva? În primul caz, nu ar fi fost nimic grav, îl putea prinde pe Miller mai tîrziu, nu era nici o grabă. Dacă însă Miller reușise să afle ceva de la Bayer, nu putea fi vorba decît de anumite informații, or numai Werwolf știa ce informații îl interesau pe Miller și ce anume i-ar fi putut furniza Bayer. Prin urmare, cu toată situația penibilă în care se afla, era nevoit să-l sune pe Werwolf la telefon, deși era sigur că minia acestuia se va descărca asupra lui.

Îi trebuiră aproape douăzeci de minute pînă să găsească un telefon public. Avea întotdeauna un buzunar plin cu monede de o marcă, care se foloseau pentru convorbirile interurbane.

Cînd Werwolf, aflat la Nürnberg, primi telefonul și auzi veștile transmise de Mackensen turbă, pur și simplu. După un timp, se calmă, și-i spuse:

— Ai face bine să-l găsești cit mai repede, dobitocule, Dumnezeu știe unde o fi plecat.

Mackensen îi explică șefului său că dorește să știe ce fel de informații i-ar fi putut furniza Bayer lui Miller înainte de a muri.

La celălalt capăt al firului, Werwolf se gîndi un moment și apoi exclamă:

— Sfinte Dumnezeule, falsificatorul! A aflat numele falsificatorului!

— Care falsificator, șefule? întrebă Mackensen.

— Voi lua contact cu el și-l voi preveni, spuse Werwolf tăios. La el s-a dus Miller.

Îi indică o adresă lui Mackensen și adăugă:

— Vei zbura la Osnabrück, îl vei căuta pe Miller la adresa ce ți-am dat-o sau în altă parte a orașului. Dacă nu-l găsești pe el, află unde și-a parcat *Jaguarul* și ține-l sub supraveghere permanentă. Ziaristul se întoarce întotdeauna la mașină.

Trînti receptorul în furcă, îl ridică din nou și se adresă informațiilor. După ce află numărul ce-l interesa, sună la Osnabrück.

În Stuttgart, Mackensen rămăsese cu receptorul biziînd la ureche. Îl agăță în furcă, dădu din umeri și se înapoie la mașina sa. Avea de făcut un drum lung și plictisitor, la capătul căruia trebuia să rezolve o altă „treabă”.

Era tot atît de obosit ca și Miller, care se găsea în acel moment la douăzeci de mile de Osnabrück. Nici unul din ei nu dormise de douăzeci și patru de ore și, în afară de asta, Mackensen nici nu pusese nimic în gură.

Înghețat pînă în măduva oaselor datorită veghii sale nocturne, dorindu-și o cafea fierbinte și aromată, după care să tragă un pahar de whisky, Mackensen se urcă în *Mercedes* și porni la drum.

Capitolul XII

Privindu-l pe Klaus Winzer, nimeni n-ar fi putut crede că acesta a făcut vreodată parte din S.S. Avea cu mult sub înălțimea obligatorie de 1,80 m și, în afară de aceasta, era și miop.

Se născuse în 1924, în Wiesbaden, tatăl său fiind măcelar și adept credincios al lui Hitler și al partidului nazist.

În perioada izbucnirii războiului, nereușind să fie înrolat în armată din cauza respingerii la examenul medical, la intervenția tatălui său, fu luat pentru a decora și ilustra materialele pe care conducătorii S.S. le prezentau cu ocazia discursurilor publice. Având un talent deosebit în această direcție, după scurt timp, fără nici o altă pregătire, a depus jurământul de credință și i s-a spus că va lucra într-un serviciu secret al Reichului, care pune la cale falsificarea a sute de mii de bancnote de cinci lire englezești și de o sută de dolari americani, întrucât Hitler voia să invadeze Anglia și America cu acești bani pentru a dezorganiza viața economică a țărilor respective.

Winzer deveni un falsificator desăvârșit. La sfârșitul anului 1944, a primit ordin să falsifice documente de identitate necesare S.S.-iștilor pentru a dispărea după înfringerea Germaniei.

În 1948, pe baza unor acte false, a fost angajat la biroul de pașapoarte al autorităților britanice din Hanovra. În calitate pe care o avea, se ocupa de completarea dosarelor cu actele în baza cărora autoritățile engleze eliberau pașapoarte.

Falsificând o serie de documente, reuși ca în 60 de săptămâni să sustragă tot atâtea pașapoarte în alb, pe care intenționa să le plaseze, în schimbul unor sume substanțiale, celor aflați la strimtoare.

Conștient că nu poate risca în continuare, își dădu demisia și deschise un punct tipografic în Osnabrück.

Nu după mult timp, fu depistat de ODESSA și aceasta îl obligă ca, ori de câte ori un membru al ei se afla în pericol, să-i elibereze un nou pașaport.

Pașapoartele sustrase nu aveau nevoie decât de fotografii, deoarece în dosarele lăsate la biroul din Hanovra existau, deși fictive, toate datele necesare pentru fiecare. Winzer având câte o copie. După cinci ani, când trebuia reinnoit pașaportul, posesorul avea grijă să se prezinte în orice alt oraș afară de Hanovra. În ipoteza unei verificări telefonice, datele de pe pașapoarte corespundeau, iar fotografiile nu aveau cum să fie comparate.

Până în primăvara anului 1964, Winzer eliberase patruzeci și două de pașapoarte din cele șaizeci pe care le avea.

Omulețul acesta isteț își luase o măsură de siguranță. Bănuind că într-o zi ODESSA putea avea pretenția să dispună de el și de serviciile lui, păstră o evidență. Nu știa niciodată numele reale ale clienților săi, dar acest lucru nu avea importanță, deoarece făcea câte o copie după fiecare fotografie primită, aplica originalul pe pașaportul solicitat, păstra copia, pe care o lipea pe o foaie de hirtie groasă și scria sub ea numele și adresa titularului, precum și numărul noului pașaport. Apoi, mai făcea o fotocopie.

Păstra totul într-un dosar ce constituia „asigurarea lui pe viață”. Originalul era ascuns acasă, iar fotocopia se afla la un avocat din Zürich. Dacă viața i-ar fi fost vreodată amenințată de către ODESSA, ar fi destăinuit existența dosarului și ar fi avertizat că dacă se va întâmpla ceva cu el, avocatul din Zürich va trimite fotocopia la autoritățile germane. Acestea, intrând în posesia unei anumite fotografii, o vor compara imediat cu „galeria de criminali” a naziștilor urmăriți. Numărul pașaportului, verificat în capitalele statelor federale, va indica imediat domiciliul deținătorului documentului fals. Demascarea impostorului n-ar fi durat mai mult de o săptămână. Cu acest plan ingenios, Winzer putea sfida orice neînțelegere cu ODESSA și își asigura securitatea persoanei sale.

În acea dimineață de vineri, pe la ora opt și jumătate, Winzer își lua micul dejun și citea ziarul local. Deodată, sună telefonul. Vocea de la celălalt capăt al firului fu mai întii dură și autoritară, dar apoi deveni mai liniștitoare.

— Nu se pune problema că ai fi în pericol, îl asigură Werwolf. E vorba doar de acest blestemat de gazetar. Totul

este însă în ordine. Avem un om pe urmele lui și întreaga afacere se va aranja chiar astăzi. Dumneata trebuie să pleci însă de acasă peste zece minute. E singurul lucru pe care doresc să-l faci.

Douăzeci de minute mai târziu, Winzer, foarte agitat, își pregăti o mică valiză, aruncă o privire nehotărâtă în direcția seifului în care păstra dosarul asigurat și ajunse la concluzia că nu avea nevoie de el. Fetei din casă, Barbara, care se uita la el nedumerită, îi explică că astăzi nu se duce la tipografie, întrucât se hotărâse să ia o mică vacanță și să plece în munți.

Barbara rămase cu gura căscată în pragul ușii, uitându-se cum Kadettul lui Winzer ieși pe poartă și dispăru pe șosea. La ora nouă și zece minute era deja la patru mile de oraș.

În timp ce Kadettul urca panta autostrăzii pe o parte, un Jaguar negru cobora pe cealaltă parte, îndreptându-se spre Osnabrück.

Miller descoperi o stație de benzină la intrarea de vest a orașului. Trase lângă pompă și cobori obosit din mașină. Îi dureau mușchii și avea gîtul înțepenit. Alcoolul pe care îl băuse cu o seară în urmă îi lăsase un gust neplăcut în gură.

— Plinul, vă rog. Super, îi spuse vânzătorului. Aveți un telefon public?

— În colț, răspunse băiatul.

În drum spre telefon, Miller observă un automat de cafea și luă cu el în cabină o ceașcă aburindă. Răsfoi cartea de telefon a orașului Osnabrück. Existau mai mulți Winzer, dar numai unul Klaus.

Era ora nouă și douăzeci de minute. Sună la tipografie și cel care îi răspunse era, evident, un funcționar.

— Regret, dar nu a sosit încă. De obicei, vine la ora nouă fix. Fără îndoială că e pe drum. Sunați încă o dată peste o jumătate de oră.

Miller îi mulțumi și, după ce închise telefonul, se gîndi dacă n-ar fi mai bine să-l sune acasă. Apoi își spuse că, dacă era acasă, ar fi potrivit să-l vadă în carne și oase. Își notă adresa și ieși din cabină.

— Unde se găsește cartierul Westerberg? întrebă el, în timp ce făcea plata, ocazie cu care constată că nu-i mai rămăseseră prea mulți bani.

Băiatul îi făcu semn spre partea de nord a șoselei și zise: — Acolo e. Cel mai elegant cartier, unde locuiesc toți bogătașii orașului.

Miller cumpără o hartă a orașului și identifică strada care-l interesa. Se afla cam la zece minute de mers cu mașina.

Casa lui Winzer era atrăgătoare și întreaga zonă vorbea de la sine despre prosperitatea în afaceri a persoanelor ce locuiau în acest cartier. Lăsă Jaguarul la capul străzii și merse pe jos pînă în fața ușii de la intrare.

Îi ieși în întâmpinare o fată foarte drăguță, cam de douăzeci de ani, care îi zîmbi binevoitoare.

— Bună dimineața, o salută ziaristul. Am venit să-l văd pe domnul Winzer.

— O, îmi pare rău, a plecat, domnule. Nu sînt nici douăzeci de minute de cînd a plecat.

Miller își spuse că, fără îndoială, Winzer se afla în drum spre tipografie și întirziase pe undeva.

— O, ce păcat. Speram să-l găsesc înainte de a se duce la lucru.

— Nu e plecat la treabă, domnule, ci în vacanță, răspunse fata.

Miller încercă să-și biruie panica ce simțea că începe să-l cuprindă.

— Vacanță? Ciudat, aveam o întîlnire cu el în această dimineață, inventă spontan Miller. Mă rugase în mod special să vin aici.

— O, ce rușine, spuse fata evident dezamăgită. A p'ecat atît de subit. A primit un telefon, pe cînd se afla în bibliotecă, după care a urcat sus și mi-a spus: „Barbara — acesta e numele meu — plec în vacanță în munți pentru o săptămînă“. M-a rugat să sun la tipografie și să anunț că va lipsi o săptămînă. A procedat cu totul neobișnuit, deoarece este un gentleman foarte liniștit.

Miller începu să-și vadă speranțele spulberate.

— Nu a spus unde merge? întrebă el.

— Nu, nimic. M-a anunțat doar că merge în munți.

— Nu v-a lăsat nici o adresă? Nu v-a indicat nici un mijloc de a intra în legătură cu dînsul?

— Nu, și asta mi se pare ciudat. Nici nu știu ce se va întîmpla cu cei de la tipografie. I-am sunat tocmai înainte să veniți. Erau foarte neliniștiți, deoarece au multe comenzi de executat.

Miller făcu un calcul rapid. Winzer a plecat cu o jumătate de oră înaintea lui. Cu optzeci de mile pe oră, ar fi parcurs deja patruzeci de mile. El ar putea merge în medie cu

o sută, cistigînd astfel cîte douăzeci de mîle la oră. I-ar fi trebuit deci două ore pentru a ajunge din urmă mașina lui Winzer. Prea mult. În două ore acesta era posibil să se afle în oricare altă parte. În plus, nu știa precis nici direcția în care o luase.

— Pot vorbi cumva cu doamna Winzer, vă rog?

Barbara chicoti și îl privi șiret.

— Nu există nici o doamnă Winzer. Nu-l cunoașteți deloc pe domnul Winzer?

— Nu, nu l-am mai văzut niciodată.

— Să știți că dînsul nu este tipul de om care să fie căsătorit. Vreau să spun că, deși e foarte drăguț, nu-l interesează deloc femeile. Mă înțelegeți?

— Deci, locuiește singur?

— Exact, cu excepția mea. Vreau să spun că și eu locuiesc aici. Să nu vă mire. Sînt în perfectă siguranță. Din acel punct de vedere, zise fata și chicoti.

— Înțeleg, mulțumesc, spuse Miller, întorcîndu-se să plece.

— Sînteți oricînd bine venit, zise fata și îl urmări cu privirea pînă cînd se urcă în *Jaguarul* care deja îi atrăsese atenția. Se întreba dacă în lipsa domnului Winzer ar fi fost în stare să invite pe timpul nopții un tînăr drăguț în casă. Continua să privească *Jaguarul* ce plecase cu un muget puternic, oftă gîndindu-se ce bine ar fi fost dacă acest oaspete plăcut n-ar fi plecat și apoi închise ușa.

Miller simți cum îl cuprindeau oboseala și deznădejdea, accentuate și de acest ultim fiasco care constituia dezamăgirea finală. Presupuse că Bayer reușise să se elibereze din legăturile sale și folosisese telefonul din holul hotelului din Stuttgart pentru a-l suna pe Winzer, avertizîndu-l. Ajunsese atît de aproape, doar la cincisprezece minute de țelul său, și acum totul era pierdut. Nu mai dorea nimic altceva decît să doarmă. Trecu de zidurile medievale ale vechiului oraș și, urmărind traseul pe hartă, își parcă *Jaguarul* în fața gării și căută o cameră la hotelul aflat vizavi de piață. Avu norocul să găsească imediat o cameră liberă, urcă la etaj, se dezbracă și se culcă. Ceva în subconștientul său nu-l lăsa în pace, îl obseda un anume lucru ce îi scăpase, un detaliu fin rămînea nerezolvat și nu-și dădea seama care. Pe la zece și jumătate, cînd îl doborî somnul, încă nu ajunsese să-l definească.

La ora unu și jumătate, Mackensen își făcu apariția în centrul Osnabrückului. Înainte de a ajunge aici, verificase casa lui Winzer și nu observă să fie prin apropiere vreun *Jaguar*. Voia să-i telefoneze lui Werwolf înainte de a intra în casă, pentru a afla dacă, între timp, nu intervenise ceva nou. Din fericire, oficiul poștal din Osnabrück se afla chiar pe una din laturile pieței în care pătrunsese. Întreg colțul, plus o latură a pieței erau ocupate de stația principală de cale ferată, iar pe o altă latură se găsea un hotel. În timp ce Mackensen parca lingă oficiul poștal, fața i se lumina de un zîmbet. *Jaguarul* pe care-l căuta se afla în fața hotelului.

Pe Werwolf îl găsi într-o dispoziție mai bună.

— E în regulă. Deocamdată nu-i nici un pericol, îi spuse el lui Mackensen. L-am prins la timp pe falsificator și a p'ecat din oraș. Tocmai am telefonat din nou la domiciliul lui. Probabil că mi-a răspuns femeia de serviciu. Mi-a spus că la douăzeci de minute după plecarea stăpînului său, un tînăr cu o mașină sport l-a căutat acasă.

— Am și eu cîteva noutăți, spuse Mackensen. *Jaguarul* e parcat chiar aici în piață, în fața mea. Se pare că omul doarme la hotelul din apropiere și, dacă este așa, îl voi aranja chiar în camera sa, utilizînd amortizorul de zgomot.

— Potolește-te, nu fi grăbit, îl temperă Werwolf. Miller nu trebuie ucis pe raza orașului Osnabrück. Fata l-a văzut atît pe el cît și mașina sa și, probabil, va informa poliția. Asta va atrage atenția asupra falsificatorului nostru, care este un tip fricos. Nu-l vreau implicat în așa ceva, or mărturia fetei poate crea suspiciuni asupra persoanei sale. Gîndește-te: acesta mai întîi primește un telefon, apoi lasă totul baltă și dispăre, după care un tînăr ce-l caută în lipsă e ucis într-o cameră de hotel. E prea mult.

Fruntea lui Mackensen se încreți.

— Aveți dreptate, fu el de acord. Îl voi aranja cînd pleacă.

— Probabil că va mai intîrzia prin împrejurimi pentru a căuta vreun fir care să-l ducă la falsificator, dar nu va găsi. Mai e însă ceva. Are cumva Miller la el vreo servietă?

— Da, răspunse Mackensen. O avea cînd a părăsit cabaretul noaptea trecută și a luat-o cu el și la hotelul din Stuttgart.

— Nu te întrebi de ce n-a lăsat-o încuiată în portbagajul mașinii sau la hotel? Îți spun eu: fiindcă în ea e ceva important pentru el, mă urmărești?

— Da, răspunse Mackensen.

— Problema este, continuă Werwolf, că pe mine m-a văzut și-mi cunoaște numele și adresa. Știe, de asemenea, de legătura dintre Bayer și falsificator. Cum gazetarii obișnuiesc să-și noteze ceea ce află, această servietă este, de acum, de o importanță vitală. Chiar dacă Miller moare, servietă nu trebuie să cadă în mâna poliției.

— V-am înțeles, doriți să aveți și servietă?

— Ori să punem mina pe ea, ori s-o distrugem, spuse vocea din Nürnberg.

Mackensen se gîndi cîteva momente și apoi propuse:

— Cel mai bun procedeu, pentru a atinge ambele obiective, ar fi să pun o bombă în mașină. Plasată undeva pe sistemul de suspensie, va exploda cînd acesta va acționa la un anumit șoc pe autostradă.

— Excelent, spuse Werwolf. Va fi distrusă și servietă?

— Dacă avem în vedere felul bombei la care mă gîndesc, atunci atît Miller, cît și servietă vor fi înghițiți de flăcări. Pe de altă parte, la o anumită viteză, s-ar putea considera că a avut loc un accident. Rezervorul de benzină va exploda și martorii vor spune: „Ce păcat“.

— Poți face asta? îl întrebă Werwolf.

Mackensen rînji. Echipamentul necesar pentru a ucide, care se afla în portbagajul mașinii sale, făcea parte din recuzita oricărui asasin de profesie. Dispunea de aproape o jumătate de kilogram de exploziv plastic și de doi detonatori electrici. De aceea, răspunse afirmativ.

— Sigur, nu e nici o problemă. Ca să mă apropii însă de mașină, trebuie să aștept pînă se face întuneric.

Își întrerupse convorbirea, privi prin fereastra oficiului poștal și mirii în microfon:

— Vă chem din nou.

Reveni cu telefonul peste cinci minute.

— Îmi pare rău că v-am lăsat așa... Tocmai l-am văzut pe Miller ieșind din hotel cu servietă în mînă și urcîndu-se în mașina sa. A plecat. Am verificat la hotel și mi s-a spus că va mai rămîne. Și-a lăsat în cameră bagajele, ceea ce înseamnă că se va întoarce. N-aveți teamă, rămîn la ideea cu bomba pe care, la noapte, o voi pune unde trebuie.

Aproape de ora unu, Miller se trezi, simțindu-se refăcut și chiar mulțumit de el însuși. Găsise și amănuntul ce îl preo-

cupase înainte de a adormi. Se întoarse la casa lui Winzer. Barbara fu mai mult decît încîntată să-l revadă.

— Hello, v-ați întors? întrebă ea radiînd de bucurie.

— Tocmai mergeam spre casă, spuse Miller, și eram curios să știu de cînd ești în acest serviciu.

— O, de aproape zece luni. Dar de ce mă întrebați?

— Ei bine, avînd în vedere că domnul Winzer este un celibatar convins, iar dumneata fiind așa de tinăra, voiam să știu cine îl ținea gospodăria înaintea venirii dumitale.

— Domnișoara Wendel, răspunse ea.

— Unde e acum?

— La spital, domnule. Mă tem că e pe moarte. Știți, are cancer la sîn. Teribilă boală. Din cauza aceasta, mi se pare și mai ciudat că domnul Winzer a plecat așa pe neașteptate. Obișnuia să se ducă s-o vadă zilnic. Vă rog să mă înțelegeți, nu fiindcă ar fi fost ceva între ei, dar lucrase în serviciul lui încă din 1950 și are cea mai bună părere despre ea. Întotdeauna îmi atrage atenția: „domnișoara Wendel făcea asta așa și pe dincolo...“

— La ce spital se află? întrebă Miller.

— Am uitat. Așteptați un minut, e notat pe carnetul de lîngă telefon. Vă spun imediat.

Se înapoie după cîteva minute și îi dădu numele clinicii, un sanatoriu particular, situat la periferia orașului.

Miller găsi drumul pe hartă și, la ora trei după-amiază, se prezentă acolo.

Mackensen petrecu o parte din după-amiaza respectivă procurîndu-și ustensilele necesare pentru bomba sa. „Secretul sabotajului, îl învățase instructorul său, constă în a folosi materiale cît mai simple, care pot fi cumpărate din orice magazin“.

De la un magazin cu articole de fierărie, cumpără un letcon, pastă de lipit, o rolă de bandă izolatoare de culoare neagră, un metru de sîrmă subțire și o pereche de foarfeci, o pinză de bomfaier și un tub de adeziv rapid. Dintr-un magazin cu piese electrice se aprovizionă cu o baterie de nouă volți, un bec cu diametrul de 25 mm și două fire electrice de 5 amperi, protejate de cîte o cămașă de plastic, fiecare lung de aproape 2,75 m, unul de culoare roșie și altul albastru. Mackensen era un tip meticulos și nu-i plăcea să incurce polul pozitiv cu cel negativ.

De la o librărie, își procură cinci gume școlare, late de 2,5 cm, lungi de 5 cm și groase de cca 6 mm. Dintr-o farmacie cumpără două pachete de prezervative, fiecare conținând câte trei bucăți, și de la o băcănie își procură o cutie de ceai din cel mai fin, de 250 g, cu un capac închis ermetic. Ca un bun meseriaș ce era, nu-i plăcea ideea ca explozivul său să se umezească și o cutie de ceai avea un capac astfel conceput ca să nu pătrundă aerul, menținând umiditatea necesară unui ceai de calitate.

Odată cumpărăturile terminate, își luă o cameră la hotelul unde trăsesse Miller, cu fereastra spre piață, pentru a putea vedea parkingul, unde era sigur că cel în cauză se va întoarce, și se apucă de lucru.

Înainte de a intra în hotel, Mackensen luă din portbagajul mașinii sale cam un sfert de kilogram de exploziv plastic și unul din detonatorii electrici.

Așezat la masa din fața ferestrei, atent la parkingul din piață și având alături o ceașcă cu cafea neagră pentru a-i birui oboseala, Mackensen începu lucrul. Ceea ce avea de făcut era o bombă foarte simplă. Mai întâi goli ceaiul în W.C. și dădu o gaură cu minierul cleștelui de tăiat sîrmă în capacul cutiei. Luă firul îmbrăcat în roșu și tăie din el o bucată de cca 25 cm. Unul din capetele acesteia îl lipi de polul pozitiv al bateriei. La cel negativ, lipi unul din capetele firului îmbrăcat în albastru. Pentru a se asigura că firele nu se vor atinge între ele, le îndepărtă unul de altul de fiecare parte a bateriei și le înfășură atît pe ele, cît și bateria cu bandă izolatoare. Celălalt capăt al firului scurt roșu îl înfășură împrejurul vîrfului de contact al detonatorului. De același punct de contact fixă unul din capetele firului roșu rămas acum de 2,5 m lungime. Așază bateria și firele, astfel legate, pe fundul cutiei de ceai, fixă detonatorul și apoi umplu pînă la vîrf cutia cu exploziv. Stabili astfel un circuit adecvat. Un fir lega bateria cu detonatorul, iar un altul pleca de la detonator, rămînînd cu celălalt capăt liber. De la baterie, un alt fir rămînea, de asemenea, liber. Cînd capetele libere ale celor două fire, unul lung de 2,5 m, de culoare roșie și celălalt albastru, se atingeau, se închidea circuitul. Curentul din baterie declanșa detonatorul, care producea explozia întregii încălciături, a cărei forță putea distruge două-trei camere dintr-un hotel.

Ceea ce mai rămînea de făcut acum era mecanismul de amorcare. Își puse mînușile și îndoi pinza de bomfaier pînă

se rupse la jumătate, obținînd astfel două bucăți a câte 15 cm fiecare, cu orificii la capetele de care se prinde, de obicei, pinza la ferăstrău. Așază apoi cele cinci gume una peste alta, în așa fel că împreună formau un corp comun. Acesta îl folosi pentru a separa cele două jumătăți ale pinzei de bomfaier, legînd una dedesubtul și cealaltă deasupra blocului de gume, astfel că cele două lamele se aflau în poziție paralelă una față de alta, la o distanță de cca 30 mm. Păreau a fi fălcile unui crocodil. Jumătățile de lamele de oțel erau legate numai la unul din capete de blocul de gume, lung, la rîndul său, de cca 5 cm, astfel că restul de 10 cm din lungimea lor era separat numai de aer. Pentru a se asigura că nu se vor atinge una de alta, Mackensen intercală între ele becul electric, fixîndu-l de lamele cu o cantitate suficientă de pastă adezivă.

Acum era aproape gata. Trase cele două fire, pe cel roșu și pe cel albastru, care ieșeau din cutia cu exploziv, astupă orificiul din capacul acesteia și fixă capacul cît se poate de bine pentru a nu se mișca. Cele două fire le lipi unul de lama de sus a pinzei de bomfaier, iar celălalt de cea de jos. Bomba era acum gata. Dacă mecanismul de amorcare ar fi fost pus în funcțiune sau ar fi suferit o izbitură bruscă, becul s-ar fi spart, cele două lamele s-ar fi atins și astfel circuitul electric se închidea. Mai trebuia luată o ultimă măsură de precauție. Pentru a evita ca cele două jumătăți ale pinzei de bomfaier să atingă eventual o piesă metalică a mașinii, caz în care, de asemenea, s-ar fi închis circuitul, trase încet cele șase prezervative, unul după altul, peste întregul mecanism, realizînd astfel izolația necesară. În felul acesta, preîntîmpina o detonație accidentală.

Cînd termină bomba, o ascunse în fundul șifonierului la un loc cu cablul, cu cleștele și banda de lipit, care îi erau necesare pentru a o fixa la mașină. Mai ceru o cafea pentru a rămîne treaz și se așază pe scaun în fața ferestrei, așteptînd întoarcerea lui Miller.

Habar n-avea unde plecase ziaristul și nici nu-i păsa, deoarece Werwolf îl asigurase că nu era nici un pericol dacă Miller afla locul unde se găsea falsificatorul, și asta îi era suficient. Ca un bun profesionist, Mackensen se pregătise să-și ducă misiunea la bun sfîrșit, iar restul îl lăsă pe seama celorlalți care se ocupau de această afacere. Era, de asemenea, înarmat cu suficientă răbdare, fiind sigur că, mai devreme sau mai tîrziu, ziaristul se va întoarce.

Doctorul se uită la vizitator nu prea încântat. Miller, care nu putea suferi gulerele tari și cravatele, era îmbrăcat cam neglijent. Expresia medicului arăta clar că pentru o vizită la un spital, o ținută îngrijită ar fi fost mult mai nimerită.

— Nepotul ei? repetă el surprins. Ciudat, n-am știut că domnișoara Wendel ar avea vreun nepot.

— Cred că sînt singura ei rudă rămasă în viață, spuse Miller. Desigur, aș fi venit mult mai devreme dacă aș fi aflat de starea sănătății mătușii mele, dar domnul Winzer de-abia azi-dimineață m-a sunat la telefon pentru a mă informa și a mă ruga să vin s-o văd.

— De obicei, la această oră domnul Winzer vine personal, remarcă doctorul.

— Am înțeles că a trebuit să plece undeva, spuse Miller cu blîndețe. Cel puțin așa mi-a comunicat la telefon azi dimineață. Mi-a mai spus că nu va reveni decît peste cîteva zile și m-a rugat să o vizitez în locul lui.

— Să lipsească mai multe zile? Extraordinar! Mi se pare foarte ciudat.

Doctorul făcu o pauză, nehotărît, și apoi adăugă:

— Mă iertați puțin?

Plecă și Miller îl văzu intrînd într-unul din birourile aflate pe holul de la intrare. Ușa fiind deschisă, ziaristul putu auzi frînturi din conversația pe care doctorul o avea cu fata din casa lui Winzer.

— A plecat, într-adevăr?... Azi dimineață?... Mai multe zile?... Oh, nu, mulțumesc, domnișoară, voiam doar să mi se confirme că nu o va vizita azi după-amiază.

După ce termină convorbirea, doctorul se întoarce în hol. — Ciudat, murmură el. De cînd a fost internată aici domnișoara Wendel, domnul Winzer venea s-o vadă cu o punctualitate de ceasornic. Evident, un om foarte devotat. Vedeți, ar trebui să se grăbească dacă dorește s-o mai vadă o dată. Știți, e aproape pe ducă.

Miller părea afectat de această veste tristă.

— Exact așa mi-a spus și la telefon, minți el. Biata mătușică.

— Desigur, în calitate de rudă, puteți s-o vizitați, dar pentru foarte puțin timp. De asemenea, trebuie să vă informez că nu mai e perfect conștientă și, deci, sînt obligat să vă cer să fiți cît mai scurt cu putință. Veniți pe aici.

Doctorul îl conduse pe Miller prin mai multe coridoare, de unde acesta deduse că aici fusese mai înainte o casă mare

particulară, acum transformată în sanatoriu. Se opriră în fața ușii unei camere.

— Aici e, spuse doctorul și îl introduse pe Miller înăuntru, după care închise ușa și plecă. Ziaristul îi auzi pași îndepărtîndu-se pe coridor.

Camera se afla în semiîntuneric și pînă ce ochii i se acomodară cu lumina difuză a după-amiezii de iarnă care abia pătrundea prin perdelele trase parțial, aproape că nu reuși să distingă figura zbîrcită a femeii din pat. Era așezată cu capul și umerii pe mai multe perne și avea fața atît de palidă, încît se confunda cu așternutul. Ochii îi erau închiși. Miller începu să aibă tot mai puține speranțe că va putea obține de la ea cheia care să dezlege enigma falsificatorului dispărut.

Îi șopti: „domnișoară Wendel“, iar ochii ei clipiră de cîteva ori și apoi se deschiseră. Îi fixă asupra lui fără nici o umbră de expresie și Miller se întrebă dacă l-a zărit. Închise din nou ochii și începu să șoptească ceva, fără nici o noimă. Ziaristul se aplecă mai aproape, încercînd să prindă sensul vorbelor monotone și confuze care ieșeau dintre buzele ei cenușii. Nu înțelese prea mult. Era vorba despre Rowensbrück și el știa că acesta este un mic sat din Bavaria, poate locul ei de naștere. Mai desluși ceva despre „totul îmbrăcat în alb, atît de drăguț, o minunăție“, dar apoi auzi un șir de cuvinte confuze, fără nici un înțeles.

Miller se aplecă și mai aproape de ea.

— Domnișoară Wendel, mă puteți auzi?

Murîbunda continua să murmure ceva. Miller prinse cuvintele: „fiecare purtînd cîte o carte de rugăciuni și o peleurină, toți în alb, atît de inocenți“.

Miller se gîndi încruntat, străduindu-se să înțeleagă. În delir, femeia evoca prima ei comuniune. Ca și el, fusese odată romano-catolică.

— Poți să mă auzi, domnișoară Wendel? repetă el întrebarea, fără a avea vreo speranță că va fi auzit.

Ea deschise ochii din nou și îi fixă asupra lui, privind ținută la gulerul alb din jurul gîtului, la materialul negru ce-i acoperea pieptul și la jacheta neagră. Spre uimirea lui, femeia închise din nou ochii și pieptul ei plat se ridică spasmodic. Miller deveni îngrijorat și se gîndi dacă n-ar fi mai bine să cheme doctorul. Apoi observă cum din ochii închiși ai bolnavei izvorîră două lacrimi, care se rostogoliră peste

obrajii ei ca de pergament. Plingea. Peste pătura patului, una din mâinile sale se întinse încet spre încheietura mâinii lui cu care se sprijinea de pat în timp ce ședea aplecat asupra ei.

Cu o putere surprinzătoare, îl apucă de mină într-un mod posesiv. Miller tocmai se pregătea să se elibereze din această strînsoare și să plece, convins fiind că nu putea să-i spună ceva despre Klaus Winzer, cînd o auzi pronunțînd foarte distinct: „Iartă-mă, părinte, fiindcă am păcătuit“.

Timp de cîteva secunde Miller nu-și dădu seama despre ce era vorba dar apoi, privindu-și pieptul, înțelese eroarea pe care o făcuse femeia în semiobscuritatea camerei. Își bătut capul timp de două minute dacă să o lase în pace și să plece de acolo sau să accepte confuzia, călcîndu-și pe conștiință, într-o ultimă încercare de a-l găsi pe Eduard Roschmann cu ajutorul falsificatorului. Se aplecă din nou asupra ei. Femeia începu să vorbească. Cu o voce obosită, își istorisi întreaga viață, din care Miller reținu doar că fusese o membră activă a partidului nazist și că primise funcția de gardiană în lagărul de femei din Ravensbrück și că se purtase față de deținuți cu multă cruzime. Miller insistă să afle dacă mai are și alte „păcate“, însă muribunda îi răspunse că asta a fost totul.

— Și nu știi nimic despre pașapoartele falsificate? Cele pe care stăpînul tău le ticluia pentru S.S.-iști, ca să-i scape?

— Știu, părinte. Dacă îl amenință cu ceva, Winzer se va folosi de dosar. Mi-a spus că nu se va da înapoi s-o facă.

— Ce dosar, fiica mea?

Reuși să mai vorbească aproape încă cinci minute, după care se auzi o bătaie ușoară în ușă, semn că vizita trebuia încheiată.

În timp ce Miller era condus spre ieșire, îl întrebă pe medic:

— Cît timp credeți că va mai trăi?

— Foarte greu de spus. Două zile, poate trei. În orice caz, nu mai mult.

Miller părăsi spitalul, urmărit de privirile pline de compasiune ale medicului care îl însoțise.

Era după-amiază tîrziu și umbrele serii se înginau cu noaptea cînd Miller își parcă *Jaguarul* la oca douăzeci de metri de hotel. Traversă strada și urcă în camera sa. Mackensen, instalat cu două etaje mai sus, îi observă sosirea. Își luă bomba într-o geantă mică de mină, coborî în hol, achită nota de plată, motivînd că va pleca a doua zi foarte de dimineată

și merse la mașina lui. O parcă într-un loc de unde putea urmări și intrarea hotelului și *Jaguarul* lui Miller și se instală pentru o nouă așteptare.

Era prea multă lume prin apropiere pentru a se apuca să înceapă instalarea bombei pe *Jaguar* și, în plus, Miller ar fi putut ieși afară din hotel în orice clipă.

Hotărîrea era luată: dacă Miller va pleca înainte de punerea bombei, îl va „aranja“ pe drum, la o distanță de mai multe mile de Osnabrück și îi va fura servieta cu documente. În situația că Miller se va culca în hotel, va instala bomba în timpul orelor mici ale nopții, cînd n-o să fie nimeni prin apropiere.

În camera sa, zăraristul își storcea creierii pentru a-și reaminti un nume. Își aducea aminte de fața omului, dar nu și de numele acestuia. Se întimplase în 1961, chiar înaintea sărbătorilor de iarnă. Era în cabina rezervată presei de la Tribunalul provincial din Hamburg și aștepta un caz ce-l interesa. Asistase și la finalul procesului precedent și îl văzuse pe individul aflat în boxa acuzaților, pentru care apărătorul său ceruse circumstanțe atenuante, argumentînd că se aflau în preajma sărbătorilor și clientul său avea o soție și cinci copii.

Miller privise la atotputernicul juriu, observînd, în același timp, și fața chinuită a soției acuzatului. Aceasta își acoperise fața cu mâinile, în semn de supremă desperare, atunci cînd judecătorul anunță sentința prin care acuzatul era condamnat la optsprezece luni închisoare, menționînd că pedeapsa ar fi fost mult mai aspră dacă n-ar fi pledat avocatul apărării pentru acordarea de circumstanțe atenuante.

Procurorul spusese despre condamnat că ar fi fost unul din cei mai iscusiți spărgători de case de bani din Hamburg.

Două săptămîni mai tîrziu, Miller se afla într-un bar, stînd la un pahar cu una din legăturile sale aparținînd lumii interlope. Era plin de bani, deoarece încasase în ziua aceea plata pentru un important articol ilustrat. Într-un colț îndepărtat al localului văzu o femeie care curăța pardoseala și recunoscu fața soției spărgătorului respectiv. Cu un gest plin de generozitate, pe care mai tîrziu avea să-l regrete, introduse o bancnotă de o sută de mărci în buzunarul șorțului femeii și plecă.

În ianuarie, primise o scrisoare de la închisoarea din Hamburg. Aproape că nici nu se putea citi. Probabil că femeia îl întrebase pe barman de numele său și apoi i-l spusese soțului ei. Scrisoarea fusese expediată pe adresa unei reviste pentru care Miller lucra din când în când și cei de acolo i-o dăduseră.

„Dragă domnule Miller — se spunea în scrisoare — soția mea mi-a scris ce ai făcut pentru ea. Nu v-am întâlnit nici odată și nu știu de ce ai procedat așa. Doresc să vă mulțumesc foarte mult. Sînteți un adevărat gentleman. Bani i-au ajutat pe Doris și pe copii să aibă o perioadă cu adevărat bună în timpul sărbătorilor Anului nou. Dacă vreodată v-aș putea fi de vreun folos, n-aveți decît să vă adresați mie. Al dv., cu respect...”

Cine oare iscălea această scrisoare? Koppel. Asta era Victor Koppel. Sperînd să nu fie internat din nou în vreo închisoare, Miller își scoase carnetul secret, în care avea numele și numerele de telefon ale legăturilor sale, așeză aparatul pe genunchi și începu să sune anumiți „prieteni” din lumea interlopă a Hamburgului.

Îl găsi pe Koppel la șapte și jumătate. Fiind vineri seara, se afla într-un bar și Miller putu auzi zgomotul de fond al tonomatului.

Fără multă ezitare, Koppel își aduse aminte de el și de cadoul pe care îl făcuse soției sale cu doi ani în urmă. Bineînțeles, Koppel era puțin băut.

— Foarte drăguț din partea dumneavoastră, domnule Miller; ceea ce ai făcut a fost un gest foarte frumos.

— Ascultă, mi-ai scris din închisoare că dacă vreodată voi avea nevoie de dumneata, mă vei ajuta. Îți amintești?

— Da, îmi amintesc, răspunse Koppel cu o voce prevăzătoare.

— Ei bine, am nevoie de un fleac. Îmi poți fi de folos? îl întrebă Miller.

Individul părea încă precaut.

— Nu dispun de cine știe ce, domnule Miller.

— Nu vreau un împrumut, spuse ziaristul. Din contră, doresc să te plătesc pentru o treabă. Una foarte mică.

— Oh, da, înțeleg, da, desigur. Unde sînteți? întrebă el cu o voce vădit ușurată.

Miller îi dădu instrucțiunile strict necesare:

— Mergi imediat la gara din Hamburg și ia primul tren spre Osnabrück. Te voi aștepta la gară. Un ultim amănunt: ia cu dumneata ustensilele de lucru.

— Stați, să vedeți, domnule Miller. N-am obiceiul să lucrez în afara fiefului meu. Nu știu nimic despre Osnabrück. Miller o luă pe jargonul interlocutorului:

— Nu e decît o plimbare, Koppel. Teritoriu virgin, proprietarul plecat și o grămadă de marfă înăuntru. Totul este pregătit și nu există nici o problemă. Poți fi înapoi în Hamburg la micul dejun cu un sac plin de „trofee” fără să te deranjeze nimeni. Persoana în cauză va lipsi o săptămînă, așa încît poți să-ți desfăci marfa înainte de a se întoarce, iar sticleții de aici vor fi convinși că a fost o lovitură locală.

— Ce se aude cu cheltuielile mele de tren? întrebă Koppel.

— Ți le voi rambursa cînd vei sosi. E un tren care pleacă la nouă din Hamburg. Ai o oră la dispoziție, deci dă-i drumul.

— În regulă, voi fi în tren.

Miller puse receptorul în furcă, îl ridică din nou, o rugă pe operatoarea de la centrala hotelului să-l sune la ora unsprezece și se culcă.

Afară, Mackensen își continua veghea sa de unul singur. Se hotărîse să înceapă lucrul la *Jaguar* la miezul nopții dacă pînă atunci Miller n-ar fi plecat.

Acesta însă ieși din hotel la unsprezece și un sfert, traversă piața și intră în gară. Mackensen fu surprins. Sări afară din *Mercedes* și se duse să privească prin holul de trecere al gării. Miller era pe peron, așteptînd sosirea unui tren.

— La ce oră pleacă următorul tren de la acest peron? întrebă Mackensen pe un hamal.

— Unsprezece treizeci și trei, spre Münster, răspunse hamalul.

Mackensen se întrebă, fără a putea răspunde, de ce Miller vrea să plece cu trenul, atîta timp cît avea mașina. Încă nedumerit, se întoarse la *Mercedesul* său și continuă să aștepte.

La unsprezece și treizeci și cinci de minute avu și răspunsul la întrebarea sa. Miller se întorcea de la gară însoțit de un omuleț prost îmbrăcat, care purta cu el o geantă de voiaj din piele neagră. Se observa că discutau ceva foarte aprins. Mackensen trase o înjurătură. Ultimul lucru pe care și-l dorea era ca Miller să plece cu *Jaguarul* însoțit de cineva. Asta ar fi complicat asasinatul pus la cale. Se liniști însă cînd

văzu că perechea se apropie de un taxi ce aștepta în stație, se urcară amândoi înăuntru și plecară. Se hotărî să mai aștepte douăzeci de minute și după aceea să înceapă lucrul la *Jaguar*.

La miezul nopții piața era aproape goală. Mackensen se strecură afară din mașină, avînd la el o lanternă și citeva soule, trecu de partea cealaltă a *Jaguarului*, aruncă repede o privire de jur împrejur și se strecură sub el. Își dădea seama că în noroiul și zăpada pe jumătate topită din piață își va uda și murdări costumul în cîteva secunde. Acum însă nu era cazul să-și facă o problemă din asta. Luminînd cu lanternă sub partea din față a *Jaguarului*, reuși să descopere mecanismul de închidere a capotei. Îi trebuiră aproape douăzeci de minute pînă reuși să-l deschidă. Capota sări în sus cam doi-trei cm cînd mecanismul ei de închidere fu descuiat. După ce va termina treaba, o simplă apăsare de sus în jos o va închide. Cel puțin reușise să nu fie nevoit să intre în mașină pentru a deschide capota din interior.

Se întoarse la *Mercedes* și aduse bomba. Un om lucrînd sub capota unei mașini atrage foarte puțin atenția sau chiar deloc. Trecătorii ar fi crezut că are ceva de reparat la propria-i mașină. Cu ajutorul sîrmei și cleștelui, așeză încărcătura explozivă în interiorul locașului motorului, fixînd-o direct pe peretele acestuia, în fața mecanismului de direcție. Va fi la mai puțin de un metru de pieptul lui Miller cînd se va produce explozia, gîndi el. Prelungitorul mecanismului de amorcare, conectat la încărcătura explozivă, îl coborî pe lingă motor, sub caroseria mașinii. Examină cu atenție, la lumina lanternei, suspensia din față. În cinci minute găsi locul de care avea nevoie și înfășură strîns capătul dinapoi al mecanismului de o bară subțire, ce făcea legătura între suspensie și șasiu.

Lamelele deschise ale prelungitorului mecanismului de amorcare, izolate de cauciuc și ținute la distanță de becul de sticlă, le legă de cele două spirale ale arcului puternic, care forma una din piesele sistemului de suspensie al roților din față.

După ce îl fixă bine, ca să nu facă contact la un rulaj normal al mașinii, se strecură din nou afară.

Cu prima ocazie, cînd mașina va lovi un obstacol ceva mai ridicat de pe șosea sau va da de vreo groapă existentă în asfalt, viteza fiind mare, suspensia roților din față se va comprima, becul dintre cele două lamele se va sparge, acestea se

vor atinge și, astfel, circuitul va fi gata. Miller, împreună cu documentele sale, va fi pur și simplu pulverizat de forța exploziei.

Mackensen strinse firele ce-i mai rămăseseră după ce făcuse legătura dintre încărcătură și dispozitivul de amorcare, le făcu ghem și le innodă cu grijă, trăgîndu-le înapoi în locașul motorului, ca să nu atîrne pe asfalt și să se roadă prin frecare. Terminînd și această operație, apăsă brusc capota și ea se închise.

Se întoarse la *Mercedes*, se ghemui pe canapeaua din spate și ațipi, satisfăcut că în noaptea aceea făcuse o treabă bună.

Miller spuse șoferului să-i ducă în Piața Saar, îl plăti și apoi îi dădu drumul. Koppel avusese bunul simț de a nu scoate nici o vorbă tot timpul cursei și numai după ce taxiul dispăru, deschise gura.

— Sper că știți ce faceți, domnule Miller. Vreau să spun că mi se pare ciudat ca dumneavoastră, ziarist sau așa ceva, să fiți virit într-o astfel de afacere.

— Koppel, n-ai motive să fii îngrijorat. Ceea ce vreau eu este un dosar cu documente, păstrat într-un seif aflat într-o casă. Eu iau dosarul, iar dumneata orice îți cade în mină. Bine?

— Bine. Fiind vorba de dumneavoastră, totul e în regulă. Să-i dăm drumul.

— Există un singur obstacol. Fata de serviciu locuiește acolo, spuse Miller.

— Ați zis că nu e nimeni, protestă Koppel. Dacă apare, eu o iau la sănătoasa. Nu vreau acte de violență.

— Vom aștepta pînă la două noaptea. La această oră, va dormi tun.

Merseră pe jos cam o milă. Ajunși la casa lui Winzer, aruncară o privire rapidă în susul și în josul străzii, după care pătrunseră în curte. Pentru a evita zgomotul prundișului de pe alee, merseră amîndoi pe iarba de pe margine, o traversară ascunzîndu-se după tufișuri și ajunseră la fereastra unei încăperi care părea să fie biroul.

Koppel, mișcîndu-se printre tufișuri cu agerimea unei pisici, făcu un tur al casei, lăsîndu-l pe Miller să-i păzească geanta cu soule. După ce se întoarse, îi șopti:

— Fata are încă lumina aprinsă.

Așteptară încă o oră, fără a îndrăzni să fumeze și tremurând sub frunzele veșnic verzi ale tufișului. La ora unu, Koppel mai făcu un tur al casei și la întoarcere raportă că lumina din camera fetei se stinsese.

Mai așteptară nouăzeci de minute, după care Koppel îl strinse pe Miller de încheietura mîinii, își luă geanta și se îndreptă tiptil spre fereastra biroului. Undeva mai în josul străzii lătra un ciine, iar mai departe, se auzi scrișnetul cauciucurilor mașinii unui automobilist întîrziat, care se întorcea acasă.

Din fericire, zona de sub fereastra biroului era în umbră, luna luminînd cealaltă parte a casei. Koppel aprinse lanterna plimbînd lumina acesteia de jur împrejurul ramelor ferestrei și apoi de-a lungul barei care o împărțea în două. Era o fereastră solid construită pentru a evita eventualele spargerii, dar nu avea sistem de alarmare. Își deschise geanta și se aplecă deasupra ei. Cînd se ridică, avea în mînă o rolă cu bandă de lipit, o pernă de amortizare a zgomotului, fixată de un minier, un diamant pentru tăiat geamuri de forma unui stilou și un ciocan de cauciuc.

Cu o dexteritate remarcabilă, tăie o bucată de geam, perfect rotundă, în partea inferioară a ferestrei. Pentru și mai multă siguranță, trase două bucăți de bandă de lipit de-a curmezisul discului, lipind capetele celor două benzi de suprafața netăiată a geamului. Între benzi, presă perna amortizare, bine lipită și, folosind ciocanul de cauciuc, dădu o lovitură ușoară suprafeței circulare tăiate a geamului, în timp ce cu mîna stîngă ținea minierul pernei.

La a doua lovitură se auzi o pocnitură și discul se detașă spre interiorul camerei. Amîndoi așteptară să vadă dacă în casă nu se simte vreo mișcare, dar totul fu în perfectă ordine. Koppel dezlipi cele două bucăți de bandă adezivă, în timp ce cu stînga continua să țină capătul pernei amortizare de zgomot. Uitîndu-se apoi pe fereastră, observă cam la un metru și jumătate un covor gros, pe care aruncă cu o mișcare bruscă discul și perna.

Viri mina prin orificiul creat, desfăcu zăvorul de siguranță al ferestrei și ridică partea de jos. Pătrunse înăuntru ușor, ca o felină, și Miller îl urmă cu și mai multă precauție.

În contrast cu lumina de pe alee, în cameră era întuneric beznă, dar Koppel părea că se acomodează destul de bine. El străbătu încăperea atent pentru a nu se lovi de mobilier, închise ușa care dădea pe coridor, trase perdelele și, numai după aceea, aprinse lanterna.

Făcu un tur al camerei examinînd biroul, telefonul, un zid plin de rafturi cu cărți, un fotoliu adînc și, în cele din urmă, se opri în fața unui cămin splendid. Apoi se apropie de Miller și zise:

— Asta trebuie că e locul, șefule. Într-o casă nu pot fi două camere ca asta, cu un asemenea cămin numai bun pentru o ascunzătoare. Unde se află mecanismul de deschidere?

— Nu știu, trebuie să-l găsești, murmură Miller încet, imitînd vocea joasă a spărgătorului, pe care meseria sa îl învățase că un murmur este mai greu de detectat decît o șoaptă.

— Trăsni-m-ar Dumnezeu! Dar asta poate să dureze secole, spuse Koppel.

Îl așeză pe Miller într-un scaun și-l avertiză să-și păstreze mînușile pe mîini tot timpul. Apoi își luă geanta, se îndreptă spre cămin, își puse o banderolă în jurul capului și fixă lanterna pe ea, astfel ca să-i lumineze numai în față.

Se apucă să examineze centimetru cu centimetru îmbucările cărămizilor, palpînd cu degetele lui sensibile orice cavitate care ar fi putut ascunde o nișă.

După ce verifică totul fără nici un rezultat, abandonă acest procedeu și căută din nou cu lama unui briceag spații goale, crăpături sau fisuri. La trei și jumătate, găsi ceea ce-l interesa. Lama briceagului alunecă într-o crăpătură dintre două cărămizi și se auzi un clinchet slab. O parte din suprafața acoperită cu cărămidă, cam de 60 pe 60 cm, ieși în exterior cea 2,5 cm. Atît de bine fusese concepută și executată această lucrare, încît era imposibil de distins cu ochiul liber suprafața pătrată de restul zidului.

Koppel deschise ușor ușa. În partea stîngă, aceasta era susținută de balamale de oțel, care nu făceau nici un zgomot. Suprafața pătrată era fixată într-un fel de tavă de oțel, ce forma o ușa. Înapoia acesteia, raza subțire a lanternei de pe fruntea lui Koppel căzu pe partea din față a unui seif mic, îngropat în zid. Continuînd să țină lanterna aprinsă, își puse un stetoscop împrejurul gîtului și-și fixă la urechi capetele acestuia. După ce zăbovi cinci minute privind la încuietorea cu patru discuri de cifre, puse celălalt capăt al stetoscopului pe locul unde aprecie că trebuie să se găsească mecanismul secret de deschidere și începu să învîrtească ușor primul disc, încercînd combinațiile posibile.

Miller privea cam de la doi metri manevrele complicei lui, devenind din ce în ce mai nervos. Koppel, din contră, era foarte calm și absorbit cu totul de munca sa. În afară de

aceasta, el își dădea seama că, atât timp cât amândoi ședeau nemișcați, nu exista nici un pericol să dea cineva peste ei. Puteau fi surprinși în momentul intrării și ieșirii sau dacă s-ar fi mișcat de colo până colo prin casă.

După patruzeci de minute, cedă și ultimul mecanism. Încetînd, Koppel deschise ușa seifului și se întoarse spre Miller, în timp ce raza lanternei căzu deasupra unei mese pe care se aflau o pereche de sfeșnice de argint și o tabacheră veche și grea. Fără să scoată o vorbă, Miller se ridică și se apropie de seif. Luă lanterna de pe fruntea lui Koppel și, cu ajutorul ei, cercetă interiorul ascunzătorii. Înăuntru erau mai multe teancuri de mărci. Le scoase și le pasă utilului său colaborator.

Raftul superior al seifului nu conținea decît un singur dosar cu coperti maro. Miller îl luă, îl deschise și răsfoi filele din interior, în număr de cca patruzeci. Fiecare filă avea aplicată pe ea cîte o fotografie sub care erau dactilografiate mai multe rînduri. Se opri la fila optsprezece și exclamă: „Dumnezeule mare!”.

— Liniște, murmură Koppel, cit putu de repede.

Miller închise dosarul, îi dădu lanterna înapoi lui Koppel și-i spuse:

— Închide-l la loc!

Koppel împinse ușor ușa înapoi și învîrti discurile pînă ce ea se închise și cifrele mecanismului secret reveniră în poziția inițială. După ce termină această operație, împinse porțiunea zidită din cărămizi și o presă pînă ce intra complet în locașul ei. Se auzi din nou un clinchet și totul era acum în perfectă ordine. Își infundă bine în buzunar bancnotele ce reprezentau banii încasați de Winzer pentru ultimele patru pașapoarte falsificate, după care puse sfeșnicele și tabachera în geanta neagră de piele.

Stinse lanterna, îl conduse pe Miller de braț pînă la fereastră, trase perdelele în cele două părți și se uită cu atenție afară pe geam. Aleea era liberă și luna se ascunsese după un nor. Koppel ridică fereastra, sări dincolo de ea cu ceea ce avea asupra lui și așteptă ca Miller să facă la fel. După aceea, trase fereastra la loc și se îndreptă spre boscheți, urmat îndeaproape de gazetar, care virise dosarul sub cămașă.

O ținură printre boscheți pînă aproape de poartă și apoi ieșiră în stradă. Miller avea o poftă nebună s-o ia la fugă.

— Mai încet, îi spuse Koppel cu o voce foarte liniștită. Să mergem și să vorbim ca și cum ne-am întoarce de la o petrecere.

Pînă la gară mai aveau de parcurs trei mile. Era ora cinci dimineată. Ajunseră acolo fără să fie opriți sau întrebați ceva de cineva. Înainte de șapte, nu exista nici un tren spre Hamburg, dar Koppel se declară dispus să aștepte în bufetul gării și să se încălzească cu o cafea și un lichior dublu cubanez.

— A fost un fleac, domnule Miller, spuse el. Presupun că ați obținut ceea ce doreați, nu?

— O, da, e în regulă, răspunse ziaristul.

— Atunci e bine, domnule Miller. La revedere.

După ce salută, micuțul spărgător se îndreptă spre bufetul stației. Miller se întoarse și traversă piața spre hotel, fără a observa ochii roșii de oboseală care-l urmăreau de pe bancheta din spate a Mercedesului.

Capitolul XIII

Era prea devreme pentru a trece la acțiune, astfel că Miller își permise trei ore de somn, oerind să fie trezit la ora nouă și jumătate.

Cind fu trezit, își comandă micul dejun în cameră, făcu un duș fierbinte, mîncă și, după aceea, începu studierea filelor de dosar, recunoscînd aproape o jumătate de duzină din figurile respective, însă pe nici una după nume. Dar, după cum trebui să recunoască și el însuși, numele nu aveau nici un sens. Reveni la fila optsprezece. Persoana din fotografie, mai în etate, avea părul lung și o mustăcioară îi acoperea buza superioară. Urechile erau însă aceleași. Deși ele individualizează mai mult ca orice altă parte a feței o persoană, acest amănunt este, de regulă, ignorat. Nările strîmte erau, de asemenea, aceleași, la fel ca și țeasta capului și ochii spălăciți. Purta un nume comun, dar ceea ce îi atrase atenția fu adresa.

La ora zece, sună la serviciul de informații al centralei orașului specificat pe fila optsprezece și ceru numărul de telefon al administratorului blocului de la adresa respectivă.

Îl sună pe oel în cauză și îi explică că l-a căutat la telefon de mai multe ori pe un anumit locatar, dar că nu i s-a răspuns, lucru cu totul ciudat, deoarece fusese solicitat în mod special să-l caute la această oră. De aceea, îl rugă să verifice dacă nu cumva telefonul era deranjat.

Omul de la celălalt capăt al firului se dovedi foarte îndatoritor și spuse că, probabil, domnul director este la fabrică sau la vila sa de la țară, unde-și petrece sfîrșitul săptămîinii. La ce fabrică lucra? Bineînțeles, la propria lui fabrică de radiouri.

După ce închise telefonul, Miller ceru informațiilor numărul de telefon de la fabrică, sună și centralista îi făcu legătura cu secretara patronului, care îl informă că domnul director își petrecea week-end-ul la vila sa de la țară și că se va inapoia luni dimineată. Numărul de telefon de la vilă nu i-l putea da, intrucît, din motive personale, patronul a interzis acest lucru. Miller îi mulțumi și puse receptorul în furcă.

Află, totuși, numărul de telefon și adresa vilei de la un corespondent industrial și comercial al unui ziar de mare tiraj din Hamburg.

Miller ședea acum și se uita la fața lui Roschmann, la noul său nume, amintindu-și că mai auzise de el și văzuse chiar radiourile produse de fabrica sa. Era un industriaș din Ruhr. Socase harta Germaniei și localiză satul unde se afla situată vila.

Trecuse de ora douăsprezece, cînd începu să-și facă bagajele. Apoi coborî în hol și achită nota de plată. Fiindu-i foame, intră în restaurantul hotelului și se ospătă cu un delicios mușchi de vacă.

În timpul mesei, hotări să efectueze ultima parte a urmării chiar în acea după-amiază, iar confruntarea cu Roschmann să aibă loc a doua zi dimineată. Avea încă la el peticul de hirtie cu numărul de telefon al procurorului din Ludwigsburg, ce făcea parte din Comisia Z. Ar fi putut să-l sune, dar era decis să-l înfrunte el mai întîi pe Roschmann.

Aproape de ora două, ieși din restaurant, își puse valiza în portbagajul *Jaguarului*, servieta pe scaunul din față și se urcă la volan. Nu observă *Mercedesul* ce-l urmări pînă la ieșirea din Osnabrück. Mașina din spatele său ieși după el pînă pe autostrada principală, se opri cîteva secunde, în timp ce *Jaguarul* se îndrepta cu viteză spre sud, după care părăsi autostrada și se întoarse în oraș.

De la o cabină telefonică de pe șosea, Mackensen îi telefonă lui Werwolf.

— E deja pe drum, raportă el superiorului său. Toemai l-am lăsat mergînd cu o viteză infernală pe autostradă spre sud.

— E însoțit de „jucăria” ta?

— Da, rinji satisfăcut Mackensen. Am fixat-o pe unul din arourile laterale ale suspensiei din față. Nu va parcurge nici cincizeci de mile și se va prefăce în praf, așa încît va fi imposibil de identificat.

— Excelent, se auzi vocea lui Werwolf. Cred că ești foarte obosit, scumpul meu camarad. Du-te la un hotel și culcă-te puțin.

Mackensen nu aștepta să fie invitat de două ori. De miercuri, nu mai dormise nici o noapte întreagă.

Miller parcurse nu cincizeci de mile, ci o sută cincizeci fără să se întâmple nimic, deoarece Mackensen nu ținuse seama de un lucru. Bomba sa ar fi explodat cu siguranță destul de repede, dacă mecanismul de declanșare ar fi fost instalat pe un sistem de suspensie sensibil, asemănător celui pe care îl au mașinile de pe continent. *Jaguarul* era însă o mașină sport englezească, cu un sistem de suspensie mult mai dur. Cînd intră pe autostrada care ducea spre Frankfurt, denivelările șoselei făcură ca arcurile tari de deasupra roților din față să se lase ușor, transformînd în tîndări beculuț aflat între cele două lamele ale sistemului de declanșare. Lamelele de oțel, încărcate cu electricitate, nu se atinseră însă una de alta. La hopurile mai mari se apropiau pînă la cîțiva centimetri, dar se îndepărtau din nou.

Fără să-și dea seama cît de aproape era de moarte, Miller trecu prin mai multe orașe și ajunse la Frankfurt în mai puțin de trei ore, după care se îndreptă pe drumul de centură către Rönigstein și spre pădurile sălbatice și înzăpezite ale munților Taunus.

Se făcuse deja întuneric cînd *Jaguarul* pătrunse în orașelul balneoclimatic, situat la poalele șirului de munți. Arun-cînd o privire pe hartă, Miller constată că se afla la mai puțin de douăzeci de mile de vila pe care o căuta. Se hotărî să aștepte la hotelul *Parck* pînă a doua zi dimineata. Portarul îl îndrumă să-și parcheze mașina într-o curte mică din spa-tele hotelului, înconjurată de copaci și tufe. După ce făcu o baie, cobori să mînînce.

În timpul cînei, își dădu seama că nervozitatea începuse să pună stăpînire pe el. Observă că mîna îi tremura cînd ducea paharul cu vin la gură. Una din cauze era, bineînțeles, oboseala, alta, reacția întîrziată produsă de tensiunea trăită pe timpul spargerii făcute cu Koppel, iar a treia se datora marii și norocoasei inspirații avute de a se întoarce la casa lui Winzer după prima vizită și a discuta cu fata de serviciu a falsificatorului.

Era conștient că principala cauză a nervozității sale consta în iminentul sfîrșit al urmăririi și în confruntarea cu omul

pe care-l ura, găsit după atîtea eforturi și căi întortocheate de cercetare, dublate de teama că în orice moment s-ar putea întîmpla ceva catastrofal.

Își reaminti de doctorul Schmidt și de avertismentul său, precum și de evreul din Viena, vinător de naziști, care îi spusese: „Fii foarte atent, pentru că acești oameni sînt foarte periculoși!”. Se miră cum de nu l-au „aranjat” pînă acum intrucît știau că îl cheamă Miller, iar tratamentul aplicat lui Bayer îl compromisese pe Kolb. Și totuși, nu văzuse pe nimeni prin preajma sa.

Era sigur de un singur lucru, și anume că dușmanii lui nu aflaseră cît de departe ajunsese cu cercetările sale.

Poate că-l pierduseră sau se hotărîseră să-l lase în pace, convinși fiind că atîta timp cît falsificatorul se afla în siguranță, va bate pasul pe loc, fără vreun rezultat. Ei nu știau că era totuși în posesia dosarului, a secretului lui Winzer, o probă extrem de importantă. Zimbi mulțumit, comandă încă o jumătate de litru de vin și mai trecu o dată în revistă planul de acțiune.

O simplă confruntare cu adversarul său, un telefon la procurorul din Ludwigsburg, sosirea, într-o jumătate de oră, a unei dube a poliției pentru a-l ridica pe individ și a-l duce la închisoare, judecata și o sentință de condamnare pe viață.

Dacă ar fi fost un om mai dur, violent, l-ar fi omorît el însuși pe Roschmann. Gîndindu-se la aceste lucruri, își dădu seama că, de fapt, nici nu era înarmat. Dacă Roschmann dispunea de o gardă personală? Oare stătea, într-adevăr, singur, convins că noul nume ce-l purta era suficient ca să-l protejeze? Sau poate avea lîngă el un paznic înarmat pînă în dinți, gata să-l apere în caz de nevoie?

Își aminti că avea o pereche de cătușe și un pistol într-unul din sertarele biroului său din Hamburg.

Simțind că oboseala își face efectul, achită nota de plată și se întoarce la hotel. Pe drum, intră într-o cabină telefonică, formă numărul de la barul la care lucra Sigi, îi spuse fără prea multe explicații unde se află și îi ceru să vină urgent în cursul aceleiași nopți la Rönigstein, indicîndu-i și ce anume să-i aducă.

Înainte ca Sigi să se dezmeticească, receptorul era pus deja în furcă.

În holul hotelului, Miller întrebă portarul dacă are un plic mai mare și acesta, după ce cotrobăi pe sub tejghea, scoase unul mare, confecționat dintr-o hîrtie tare. Cumpără

timbrele necesare pentru expedierea unui plic urgent. În cameră, scoase din servietă jurnalul lui Salomon Tauber, hîrțile din seiful lui Winzer și două fotografii. Citi din nou paginile jurnalului ce-l determinaseră să înceapă urmărirea unui om de care nu auzise niciodată și studie cele două fotografii, așezîndu-le una lingă alta. Scoase apoi o bucată de hîrtie albă din servietă și scrise pe ea scurt și clar ce reprezentau documentele respective. Băgă în plic nota, dosarul din seiful lui Winzer și una din fotografii, scrise adresa pe el și lipi timbrele. Cealaltă fotografie o viri în buzunarul de la piept al jachetei sale. Introduse din nou plicul și jurnalul lui Tauber în servietă și o ascunse sub saltea.

Apoi, se așază pe pat și curînd ațipi.

La München, într-o cameră a unui subsol, Josef se plimba de colo pînă colo, minios și nerăbdător. Așezați la masă, Leon și Motti, în lipsă de altă preocupare, își examinau miinile. Trecuseră patruzeci și opt de ore de cînd sosise telegrama din Tel Aviv și încercările lor de a da de urmele lui Miller fuseseră zadarnice. Telefonaseră lui Alfred Oster, care verificase parkingul din Bayreuth și îi informase că mașina nu mai era acolo.

— Dacă vor descoperi mașina, au să afle că nu poate fi vorba de un muncitor de la fabrica de pîine din Bremen, mormăi Josef cînd auzi vestea. Și asta se va întimpla chiar dacă nu știu că proprietarul mașinii este Peter Miller.

Mai tîrziu, Leon fu informat de un colaborator al său din Stuttgart că poliția locală căuta pe un bărbat tînr, care asasinase, într-o cameră de hotel, pe cetățeanul Bayer. Semnalmentele se potriveau perfect cu cele ale lui Miller deghizat în Kolb, așa încît nu putea fi vorba de altcineva. Din ferică, numele înregistrat în evidențele hotelului nu era nici Miller, nici Kolb și nici nu se pomenea de vreo mașină neagră, tip sport.

— Cel puțin bine că i-a dat prin gînd să se folosească de un nume fals, spuse Leon.

Asta nu ușura însă prea mult situația. Dacă nici poliția din Stuttgart și nici oamenii lui Leon nu reușeau să-l găsească pe Miller, ODESSA putea fi foarte aproape de el.

— După ce l-a omorît pe Bayer, și-a dat seama, cu siguranță, că noul său nume nu mai valora nimic și a revenit la cel adevărat, fu de părere Leon.

— Asta înseamnă că a trebuit să abandoneze urmărirea lui Roschmann. E posibil însă să fi reușit să stoarcă ceva de la Bayer care să-l ducă la Roschmann.

— Atunci de ce dracu nu dă nici un semn de viață? izbucni Josef. E nebun dacă crede că-l poate prinde singur pe Roschmann.

— Nu uitați că el încă nu știe că Roschmann prezintă o mare importanță pentru ODESSA, conchise Motti.

— Ei bine, dacă a reușit să ajungă destul de aproape de Roschmann, va descoperi acest lucru, adăugă Leon.

— Da, dar între timp va deveni un simplu cadavru, iar noi toți ne vom găsi exact acolo de unde am plecat, replică Josef. De ce n-o fi sunînd idiotul?

În aceeași noapte, Winzer îi telefonase lui Werwolf dintr-o mică vilă montană, situată în regiunea Regensburg. Noutățile primite erau cît se poate de liniștitoare.

— Da, cred că te afli în deplină siguranță și te poți întoarce acasă, îi spuse Werwolf falsificatorului. Persoana care intenționa să se întrețină cu dumneata a fost, în mod cert, scoasă din cauză.

Winzer îi mulțumi, achită nota de plată, ieși afară în întuneric, își luă mașina și plecă în direcția nord, nerăbdător să ajungă la confortul pe care i-l oferea locuința sa. Era sigur că va putea ajunge la timp pentru un mic dejun intim, o baie bună și un somn reconfortant. Luni dimineața, se va găsi din nou la tipografie pentru a supraveghea mersul afacerilor sale.

Cînd ajunse acasă, Barbara dormea încă, profitînd de lipsa patronului. O trezi și-i porunci să-i pregătească micul dejun, dar nu avu parte de el, deoarece fata începu să-i povestească ceea ce descoperise simbătă dimineața cînd, intrînd în birou să șteargă praful, găsise fereastra spartă și argintăria lipsă. A chemat poliția, care a stabilit cu certitudine că tăietura din fereastră era opera unui spărgător profesionist și s-a interesat cînd se întoarce proprietarul casei pentru a lămurii chestiunile de rutină în legătură cu articolele furate.

Winzer ascultă cu un calm absolut flecărelile fetei, dar fața îi era palidă și i se putea vedea o venă de la timplă pulsînd puternic. O trimise la bucatărie să pregătească cafeaua, iar el intră în birou și încuie ușa. Nu-i trebuîră decît treizeci de secunde pentru a deschide și cerceta interiorul seifului și a se convinge că dosarul ce putea duce la cei patruzeci de membri ai ODESSEI dispăruse.

Cînd se întoarse în sufragerie, sună telefonul. Era doctorul de la clinică, care-l informă că domnișoara Wendel murise în cursul nopții.

Timp de două ore, Winzer stătu în fotoliul său, în fața căminului cu buturugile neaprinse, fără a-și da seama de frigul ce se strecura prin gaura ferestrei care fusese astupată la întîmplare cu un ziar. Simțea doar că ceva îi sfredelește capul pe dinăuntru, în timp ce se gîndea la ceea ce avea de făcut. Nu auzi strigătele repetate ale Barbarei ce-l anunța că micul dejun era gata. Murmura mereu: „Nu e vina mea, deloc nu e vina mea“.

Miller uitase să anuleze comanda dată la recepție prin care cerea să fie trezit dimineața. La ora nouă, telefonul sună și el, cu ochii oirpiți de somn, ridică receptorul, mulțumi și sări din pat. Își dădea seama că dacă n-ar fi procedat astfel, ar fi adormit din nou.

Sigi, care răspunsese prompt chemării sale, sosind în aceeași noapte, continua să doarmă adînc.

Miller se simțea increzător în forțele sale și era gata de acțiune. Se îmbracă cu niște pantaloni asemănători celor de schi, cu un pulover gros cu guler întors și pe deasupra își puse haina lui cu pieptii dubli, de culoare albastră, un fel de pufoaică. În ambele părți avea buzunare adînci, tocmai potrivite pentru a pune în ele cătușele și revolverul, iar în buzunarul de la piept fotografia. Scoase cătușele din geanta pe care i-o adusese Sigi și le examină. Nu aveau cheie și brățările lor se închideau automat, astfel că nu puteau fi folosite decît o singură dată pentru imobilizarea mâinilor unui individ, după care trebuiau deschise de poliție sau tăiate cu o pinză de bomfaier. Examină și revolverul. Nu trăsese niciodată cu el și încă mai avea pe părțile interioare unsoarea dată la fabrică. Încărcătorul era plin și-l lăsă așa. Pentru a se familiariza cu el, mînuiește închizătorul de mai multe ori, se lămuri care este poziția pentru „foc automat“, împinse încărcătorul în locașul lui, făcu o cursă a închizătorului, introducînd un cartuș pe țevă și puse siguranța. Hîrtiuța cu numărul de telefon al procurorului din Ludwigsburg o viră într-unul din buzunarele pantalonilor. Luă servieta și, scoțînd o coală de hîrtie din ea, scrisese un mesaj pentru Sigi.

„Scumpa mea, am plecat să-l văd pe omul pe care-l urmăresc de atîta timp. Am motive bine întemeiate ca să-l

privesc în față și să fiu prezent atunci cînd poliția îl va ridica cu cătușele la mîini. Va fi bine, iar după-amiază îți voi povesti totul. Tu trebuie să faci următoarele lucruri...“

Instrucțiunile erau precise, importante și urgente. Îi scrisese numărul de telefon din München unde să sune și conținutul mesajului ce trebuia să-l transmită persoanei care-i va răspunde. Încheia astfel: „Sub nici un motiv, nu mă urmări în munți. Poți doar să înrăutățești situația, oricare ar fi ea. Dacă nu mă întorc la amiază și nici nu te sun, formează numărul ce ți l-am indicat mai sus, transmite mesajul, părăsește hotelul, pune plicul în orice cutie poștală din Frankfurt și întoarce-te la Hamburg. Toată dragostea mea, Peter“.

Așeză hîrtia pe măsuta de alături, rezemată de telefon, împreună cu plicul mare care conținea dosarul *ODESSA* și trei bancnote de cîte cincizeci de mărci. Apoi luă jurnalul lui Salomon Tauber sub braț, se strecură afară și coborî în hol. Trecînd pe la recepție ceru portarului să telefoneze în camera sa la ora unsprezece și jumătate pentru a o trezi pe doamna Miller.

Ieși afară din hotel la ora nouă și treizeci de minute și fu surprins de cantitatea mare de zăpadă care căzuse în timpul nopții. Se îndreptă spre curtea din spate a clădirii, urcă în *Jaguar*, trase șocul la maximum și accelerează.

Capitolul XIV

Era o dimineată cenușie și innorată. Zăpada scinteia, iar vântul biciuia munții. Drumul urca, înconjurând orașul, ca apoi imediat să se piardă în marea de arbori cunoscută sub numele de *Pădurea Romberg*.

După ieșirea din oraș, covorul de zăpadă așternut de-a lungul șoselei era imaculat, fiind brăzdat doar de un singur rînd de urme paralele, făcute cu cel mult o oră mai înainte, de către un alt autoturism.

Miller o apucă pe o bifurcație spre Gloshütten, iar apoi pe drumul ce ducea în satul Schmitten. După alte douăzeci de minute, căuta pe hartă o bifurcație ce ducea spre o proprietate privată. O găsi destul de repede și în scurt timp fu în fața unei porți construite din birne, închisă cu un zăvor de metal și prevăzută cu o placă cu inscripția: „Intrarea oprită. Proprietate privată“.

Lăsînd motorul în funcțiune, sări afară din mașină, deschise poarta, reveni în autoturism și porni spre interiorul proprietății private. Zăpada era neatinsă și trebui să meargă doar în viteza întâi. Cam la două sute de metri întîlni o cracă dintr-un stejar imens, ruptă de vînt în timpul nopții. Sub ea, de-a curmezișul drumului, se găseau firele liniei telefonice, intrucît unul din stîlpi fusese și el doborît de vînt.

Miller nu se mai dădu jos pentru a îndepărta obstacolele, ci preferă să treacă, foarte precaut, peste ele. Ajunse într-o poienă unde era vila care avea în față o piațetă rotundă.

Opri în fața ușii principale, ieși din mașină și trase de minierul clopoțelului de la intrare.

În timp ce Miller cobora din mașină, Winzer se hotărîse, în fine, să-l cheme pe Werwolf la telefon. Acesta era destul de iritat și îi vorbi grosolan, deoarece trecuse mult timp de cînd ar fi trebuit să audă vestea că o mașină neagră, sport, sărise în aer pe autostrada situată la sud de Osnabrück. În timp ce asculta spusele interlocutorului său, gura i se strînse, transformîndu-se într-o linie subțire, aproape insesizabilă.

— Ce-ai făcut, nebunule? Cretin și dobitoc ce ești! E de necrezut! Îți dai seama ce ți se va întîmpla dacă nu vom pune mina pe acest dosar?

În biroul său din Osnabrück, Winzer, după ce ascultase ultimele cuvinte ale lui Werwolf, puse receptorul în furcă și se înapoie la masa lui de lucru. Era perfect calm, știind că soarta îl lovea pentru ultima oară. Scotoci într-unul din sertarele biroului, scoase un pistol, își băgă țeava în gură și trase. Glonțul de plumb care-i străpunse capul căzut într-o parte era cît se poate de autentic...

Werwolf se uita la telefon și simțea din ce în ce mai mult cum îl cuprinde groaza. Se gîndea la toți cei cărora le obținuse pașapoarte prin intermediul lui Winzer și la faptul că toți figurau pe lista celor „căutați“, urmînd a fi arestați și judecați dacă ar fi fost prinși.

Problema numărul unu era însă aceea de a-l proteja pe Roschmann, unul din cei ce figurau în dosarul furat de la Winzer. Sună de trei ori la Frankfurt și apoi la vila lui Roschmann, dar auzi de fiecare dată în receptor semnalul care indica că telefonul era deranjat. În cele din urmă încercă prin centrală, însă i se spuse că, probabil, circuitul era defect.

Nu-i rămase altceva de făcut decît să-i telefoneze lui Mackensen la hotelul din Osnabrück, unde era. Îl găsi tocmai cînd acesta era gata de plecare. În cîteva cuvinte îi relată asasinului ultimul dezastru și-i dezvălui locul unde se afla Roschmann.

— Se pare că bomba ta n-a funcționat, îi spuse el. Ascunde-ți mașina și ține-te cît mai aproape de Roschmann. Îi asigură securitatea șoferul, pe nume Oskar. Dacă Miller se duce cu dosarul direct la poliție, vom ști ce avem de făcut, dacă însă merge la Roschmann, trebuie prins viu și obligat să vorbească. Se impune să cunoaștem ce a făcut cu hirtile pe care a pus mina și asta înainte de a muri.

Mackensen studie harta rutieră, aprecie distanța și spuse:

— Voi fi acolo la ora unu.

La al doilea sunet al clopoțelului, ușa se deschise și un curent de aer cald se revărsă dinăuntru. Bărbatul care ședea în fața lui Miller ieșise, evident, din biroul său, a cărui ușă se putea vedea rămasă deschisă, într-una din părțile laterale ale holului de la intrare. Anii de trai imbelșugat îl îngrășaseră pe fostul ofițer S.S., altădată slab și jigărit. Fața îi era roșie, poate din cauza băuturii sau aerului de munte, iar părul de la temple îi încărunțise. Oferea imaginea unui om de vîrstă mijlocie, parvenit, bogat și sănătos tun. Cu toate acestea, trăsăturile feței rămăseseră aceleași și corespundeau celor descrise de Tauber. Se uita la Miller fără a manifesta vreun interes deosebit.

— Ce doriți ? întrebă el.

Lui Miller îi trebuiră cîteva secunde înainte de a putea rosti vreun cuvînt. Tot ceea ce repetase de atîtea ori nu-i mai venea acum deloc în minte.

— Numele meu este Miller, spuse el, și al dumitale Eduard Roschmann.

La auzul ambelor nume, un licăr străluci în privirea omului din fața sa, dar își păstră stăpînire de sine și nici un mușchi nu i se clinti pe față.

— Ce spui dumneata este o absurditate, zise el. N-am auzit niciodată despre persoana la care te-ai referit.

Deși chipul lui Roschmann arăta un calm desăvîrșit, mintea îi lucra cu iuțeală. De nenumărate ori, în perioada de după 1945, reușise să se descurce și să supraviețuiască datorită unor raționamente inteligente în momente de grea cum-pănă cum era și acesta. Își aduse foarte bine aminte de numele lui Miller, deoarece, cu cîteva săptămîni în urmă, discutase despre el cu Werwolf. Primul lui impuls fu acela de a-i trînti lui Miller ușa în nas, dar reuși să se stăpînească în ultimul moment.

— Ești singur în casă ? întrebă Miller.

— Da, răspunse Roschmann cu o vădită sinceritate.

— Să mergem în birou, îl indemnă Miller de-a dreptul. Roschmann nu obiectă cu nimic, întrucît realiză că trebuia să-l țină pe Miller cît mai departe de fondul problemei, pentru a cîștiga timp.

Se întoarse și străbătu holul. Miller trînti ușa în urma sa și se ținu pe urmele lui Roschmann pînă ce intrară împreună în biroul acestuia. Era o încăpere confortabilă, cu o

ușă frumos capitonată, pe care Miller o închise după el. În cămin, cîteva buturugi ardeau în flăcări, răspîndind o căldură plăcută.

Roschmann se opri în mijlocul camerei și se întoarse cu fața spre Miller.

— Soția dumitale este aici ? întrebă Miller.

— Nu, a plecat să-și viziteze cîteva rude, zise Roschmann.

Spunea adevărul. Fusese chemată, pe neașteptate, cu o seară înainte. Plecase dimineața, urmînd să se întoarcă chiar în aceeași seară.

Ceea ce Roschmann nu menționase însă, dar la care se gîndea în permanență în timp ce mintea îi lucra căutînd o soluție, era faptul că Oskar, colosul ras în cap, garda sa personală, plecase cu o jumătate de oră mai devreme pentru a anunța că telefonul era deranjat. Își dădea seama că va trebui să-l țină pe Miller de vorbă pînă ce Oskar se va întoarce.

Stînd în fața lui Miller, el observă că mîna dreaptă a acestuia ținea un pistol cu țeava îndreptată spre pîntecele său. Se îngrozi, dar reuși să-și ascundă emoția printr-o vorbire gălăgioasă, izvorîtă din instinctul de apărare.

— Mă ameninți cu un pistol în propria mea casă ? întrebă el.

— Dacă nu-ți convine, cheamă poliția, spuse Miller, arătîndu-i telefonul.

Roschmann nu schiță însă nici un gest.

— Observ că încă mai schiopătezi puțin, remarcă Miller. Pantoful ortopedic înlătură aproape complet această defecțiune. Degetele ți-au fost tăiate cu ocazia operației din lagărul de la Rimini.

Ochii lui Roschmann se închiseră ușor, dar nu zise nimic.

— Dacă va veni poliția, te va identifica imediat, domnule director. Fizionomia îți este neschimbată, iar rana de la piept provocată de glonț și cicatricea de pe brațul stîng, rămasă de cînd ai încercat să-ți ștergi tatuajul cu numărul grupei sanguine, sînt probe edificatoare. Vrei, într-adevăr, să chemi poliția ?

Roschmann expiră adînc, scoțînd un oftat lung.

— Ce dorești, Miller ?

— Ia loc, îi porunci ziaristul. Nu la birou, ci acolo în fotoliu, să te pot ține sub observație. Pune-ți mîinile pe brațele fotoliului. Nu mă obliga să te împuşc, deși, crede-mă, tare mi-ar place s-o fac.

Roschmann luă loc în fotoliu, cu ochii ațintiți asupra pistolului. Miller se așază pe marginea biroului, cu fața la el.

— Și acum, să vorbim, spuse el.

— Despre ce ?

— Despre Riga. Despre cei optzeci de mii de oameni, bărbați, femei și copii, pe care i-ai ucis acolo.

Dându-și seama că Miller nu intenționa să se folosească de armă, Roschmann începu să-și recapete încrederea și obrazii săi prinseră din nou culoare. Își îndreptă privirea spre tinărul care ședea vizavi de el.

— Asta e o minciună. Niciodată n-au fost internați optzeci de mii de oameni în lagărul din Riga.

— Șaptezeci de mii ? Șaizeci ? întrebă Miller. Crezi, într-adevăr, că are vreo importanță numărul exact al celor cîteva zeci de mii pe care i-ai ucis ?

— Așa este, spuse Roschmann pătimaș. Nu are nici o importanță acum și nu a avut nici atunci. Ascultă, tinere, nu știu precis de ce mă cauți, dar presupun. Cineva ți-a împuiat capul cu o grămadă de baliverne sentimentale cu privire la așa-zisele crime de război sau ceva în genul acesta. Totul este un nonsens. Absolut un nonsens. Ce vîrstă ai dumneata ?

— Douăzeci și nouă de ani.

— Deci, ai făcut serviciul militar ?

— Sigur. Am fost unul dintre primii ostași ai armatei naționale postbelice. Doi ani am umblat în uniformă.

— Atunci știi cum e în armată. Unul dă ordine și altul le execută fără să întrebe dacă sînt bune sau rele. Știi asta tot așa de bine ca și mine. N-am făcut nimic mai mult decît să mă supun ordinelor primite.

— Mai întii, dumneata n-ai fost un simplu soldat, spuse Miller liniștit. Ai fost o unealtă de execuție, mai pe șleau, un ucigaș, un criminal care a ucis în masă. Deci, nu te compara cu un soldat.

— Absurd, răspunse Roschmann stăruitor. Totul e absurd. Și noi eram soldați la fel ca și ceilalți. Voi, generația tinăra de germani, sînteți toți la fel. Nu vreți să înțelegeți cum era pe vremuri.

— Atunci, spune-mi dumneata cum era !

Roschmann se răsturnă confortabil în fotoliu, simțind că pericolul imediat trecuse.

— Cum era atunci ? Era așa ca și cînd conduci toată lumea. Fiindcă noi, germanii, am condus lumea. Am înfrînt pe toți cei ce ne-au înfruntat. Ani întregi am fost ținuți cu

capul la pămînt, noi bieții germani, pentru ca apoi să le arătăm tuturor că eram un popor mare. Voi, tinerii din ziua de azi, nu înțelegeți ce înseamnă mîndria de a fi german. E ca și cum se aprinde o flacără în tine. Cînd băteau tobele și cîntau fanfarele, cînd filfiiuau steagurile, am fi putut ajunge pînă la capătul lumii. Asta înseamnă demnitate și măreție, tinere Miller, sentimente pe care generația dumitale nu le-a cunoscut și nici nu le va cunoaște. Noi, cei din S.S., eram elita și continuăm să fim elita. Desigur, acum ne vinează, mai întii aliații și apoi muierile astea bătrîne și sentimentale de la Bonn. Vor să ne distrugă, fiindcă vor să distrugă măreția Germaniei pe care noi am reprezentat-o și continuăm să o reprezentăm cu cinste.

Se întorsese spre Miller cu ochii înflăcărați. Totodată, măsura și distanța care îl despărțea de vîtraul greu de oțel de lingă cămin.

Miller îi observă privirea furioasă, Roschmann atacă în continuare :

— Deci, dumneata vîi aici, ca exponent al noii generații, și îndrepti un revolver spre mine. Mai bine învață că măreția Germaniei de atunci și prosperitatea ei de astăzi se bazează pe germanii patrioți ca mine.

Miller rămăsese mut în tot timpul acestei tirade. Așteptă pînă termină și, după cîteva secunde de tăcere, întrebă :

— Ai auzit vreodată de un bărbat cu numele de Tauber ?

— Cine ?

— Salomon Tauber. Era și el un german, e drept evreu.

A fost la Riga.

Roschmann dădu din umeri.

— Nu mi-l amintesc. E mult de atunci. Cine era ?

— Stai jos, îi spuse Miller. Te rog să nu te mai ridici !

Roschmann dădu din umeri cu nerăbdare. Convingîndu-se din ce în ce mai mult că ziaristul nu va trage, se gîndea cum să-l atragă într-o cursă.

— Tauber a murit în Hamburg la 22 noiembrie anul trecut. S-a sinucis prin gazare. Ești atent ? îi atrase atenția Miller.

— Da, dacă trebuie.

— A lăsat în urma lui un jurnal în care povestește ce i-ai făcut în lagărul de la Riga. A reușit să supraviețuiască și a trăit la Hamburg optsprezece ani. A murit convins că

trăiești și că niciodată nu vei apărea în fața vreunui tribunal. Am plecat de la jurnal și am reușit să te identific sub noul nume pe care îl porți.

— Jurnalul unui om nu constituie o probă, grohăi Roschmann.

— Probabil că pentru un tribunal, nu, dar pentru mine, da.

— Să înțeleg că ai venit aici numai pentru a mă confrunta cu jurnalul unui evreu mort?

— Dimpotrivă. Există totuși o pagină în acest jurnal, pe care vreau s-o citești personal, spuse Miller și, deschizând jurnalul acolo unde-l interesa, i-l întinse lui Roschmann.

— Ia-l și citește cu glas tare! comandă el.

S.S.-istul citi cu atenție. Era vorba de pasajul în care Tauber descria cum l-a ucis Roschmann pe căpitanul ce i s-a împotrivit în portul Riga.

Sfârșii pasajul, își ridică privirea și întreabă:

— Și ce e cu asta? Acel ofițer m-a lovit. Nu s-a supus ordinelor. Eu eram cel ce aveam dreptul la comanda vasului pentru a mă întoarce cu prizonierii.

Miller aruncă o fotografie pe genunchii lui Roschmann.

— Acesta e omul pe care l-ai omorât?

Roschmann se uită la fotografie, dădu din umeri și întreabă din nou:

— De unde să știu? Asta s-a întâmplat acum douăzeci de ani.

Apoi înghiți în sec și se uită înspăimântat la Miller care ridicase pistolul și-l îndrepta spre el, obligându-l să se mai uite o dată la fotografie.

— Acesta era?

— Da, el era. Și ce dacă?

— Acesta a fost tatăl meu, spuse Miller.

Culoarea din obrajii lui Roschmann dispăru brusc. Gura i se deschise larg, iar privirea îi rămase fixată pe țeava pistolului și la mîna fermă care îl ținea.

— Deci, n-ai venit din cauza evreilor?

— Nu, îmi pare rău de ei, dar nu asta e motivul.

— Nu mai pricep nimic. Cum ai putut să-ți dai seama din lectura acestui jurnal că omul despre care e vorba a fost tatăl dumitale? Niciodată nu i-am știut numele și nici evreul ce a scris jurnalul nu l-a cunoscut.

Miller relatează:

— Tatăl meu a fost ucis la 11 octombrie 1944. Timp de douăzeci de ani doar atît am știut despre moartea sa. Citind jurnalul, am constatat că era vorba de aceeași zi, de aceeași zonă, de *Crucea de Cavaler*, distincție acordată pentru fapte de vitejie săvîrșite pe cîmpul de luptă. Știam că nu au fost mulți răsplătiți cu această distincție, mai ales cînd era vorba de armată. Eventualitatea ca doi ofițeri egali în grad, avînd aceeași distincție, să moară în același loc și în aceeași zi ar fi fost de unu la un milion.

Roschmann își dădu seama că avea în fața lui un bărbat pe care nu-l putea influența cu vreun argument. Se uita la pistol hipnotizat.

— Ai de gînd să mă omori? întrebă înspăimîntat. Să nu faci asta cu atîta sînge rece. Nu, n-ai s-o faci. Te rog, Miller, nu vreau să mor.

Ziaristul se aplecă înainte și vorbe hotărît:

— Ascultă, monstrule, imputitură hidoasă ce ești. Ți-am ascultat și ți-am auzit palavrele bombastice, riscînd să-mi vină greață. Acum e rîndul tău să mă ascuți pînă cînd voi hotări să te omor pe loc sau să te las să putrezești tot restul zilelor în vreo închisoare. Ai avut obrăznicia și curajul să pretinzi că ai fost un patriot. Să-ți spun eu ce sînteți, tu și toți cei de teapa ta: ați fost și sînteți cele mai scîrboase lichele care au ieșit din măruntaiele acestei țări și v-ați ridicat pînă la pozițiile cele mai înalte ale puterii. Timp de doisprezece ani ați mînjit această țară cu murdăria voastră, așa cum nu s-a mai întîmplat niciodată în istoria ei. Ceea ce ați făcut voi a produs greață și a stîrnit revolta întregii omeniri civilizate, iar generației mele i-ați lăsat ca moștenire rușinea de a trăi cu fruntea în pămînt pentru tot restul vieții noastre. Prin felul vostru de a vă comporta ați scuipat pe Germania. Ca niște lichele ce ați fost, v-ați folosit de Germania și de poporul ei pînă la epuizarea lui totală, după care l-ați părăsit cînd v-a venit bine. Ne-ați adus atîta de jos, încît înainte de venirea voastră la putere nici nu s-ar fi putut imagina acest lucru și cînd spun asta nu mă refer la distrugerile produse de bombardamente. Nici măcar viteji n-ați fost. Ați fost lașii cei mai dezgustători pe care i-au produs vreodată Germania și Austria. Ați ucis milioane de oameni pentru propriul vostru profit și în numele poștei maniace de putere, după care ați dispărut și ne-ați părăsit. Ați fugit din fața rușilor, ați spinzurat și împușcat pe ostașii armatei germane pentru a-i forța să continue lupta și apoi ați dispărut lăsînd pe umerii noștri toată

răspunderea. Chiar dacă s-ar putea uita ceea ce ai comis împotriva evreilor și a altora, nu se va uita niciodată că toți cei de teapa ta ai fugit și v-ai ascuns ca niște ciini ce sințieți. Vorbești despre patriotism, dar nici măcar nu ești în stare să pricepi ce înseamnă acest cuvânt.

Îndrăzneala ta de a numi pe soldații armatei și pe toți ceilalți care, cu adevărat, au luptat, camarazi, asta este un lucru cât se poate de odios. Și îți voi mai spune ceva în calitate de tânăr german aparținând generației pe care o disprețuiești atât de evident. Prosperitatea de azi a Germaniei nu are nimic de-a face cu voi. Ea se datorește milioaneilor de muncitori ce au lucrat din greu, dar care n-au omorât niciodată pe nimeni în viața lor. Trebuie să știi că pe criminalii ca tine, care încă se mai găsesc printre noi, atât timp cât eu și generația mea sintem interesați, vă vom trimite acolo unde să aveți parte de o cât mai mică prosperitate, pînă vom fi siguri că lepădături ca tine nu vor mai exista. Mă bucur că tu vei face parte dintre cei ce nu vor avea de așteptat prea mult.

Roschmann se holbă la ziarist și spuse speriat :

— Mă vei ucide, deci !

— Ca să fiu sincer, nu.

Miller trase telefonul lingă sine. Nu-și luă însă privirea de la Roschmann și continuă să țină pistolul îndreptat spre el. Luă receptorul din furcă, îl puse pe masă și formă un număr. După ce termină, duse receptorul la ureche și spuse :

— Există o persoană în Ludwigsburg care ar dori să aibă o mică convorbire cu dumneata.

Telefonul era însă total mort.

Puse receptorul în furcă, îl ridică din nou și așteaptă să vină tonul. Nu se auzi însă nimic.

— Ai tăiat firele ? întrebă Miller.

Roschmann negă dînd din cap.

— Nu face pe prostul. Dacă nu ești rezonabil, te curăț pe loc, îl avertiză ziaristul.

— Nici nu m-am atins de el, se souză Roschmann.

Miller își aminti de craca ruptă din bătrînul stejar și de stilpul de telegraf căzut de-a curmezișul drumului ce ducea spre casă. Trase o înjurătură în șoaptă, în timp ce Roschmann zîmbi imperceptibil și spuse :

— Probabil că firele sint rupte. Ar trebui să mergi în sat. Ce ai de gînd să faci ?

— Să-ți trag un glonț în cap dacă nu vei face ce-ți voi spune, îi replică Miller. Apoi scoase cătușele, le aruncă lui Roschmann și-i porunci :

— Mergi spre cămin.

— Ce vrei să faci ?

— Te voi prinde de rama căminului și apoi voi pleca în sat să telefonez.

Examină rama de oțel a căminului, în timp ce Roschmann lăsă să-i cadă cătușele la picioare. Simulă că se apleacă să le ridice și, dacă Miller nu era atent, s-ar fi trezit lovit de văturaiul aruncat de Roschmann. Acesta se dezechilibra și ziaristul se apropie de el, îl lovi cu țeava pistolului în cap, se retrase cîtiva pași și-l amenință :

— Dacă mai încerci o dată, te omor.

Roschmann se ridică în picioare, evident marcat de lovitura primită. Miller îi ordonă :

— Prinde una din brățările cătușei în jurul încheieturii mîinii drepte !

Roschmann se supuse și ziaristul continuă, întrebînd :

— Vezi frunza de viță de vie care ornamează grătarul din fața ta ? Prinde cealaltă brățară de aceasta.

După ce Roschmann se execută, Miller înaintă și împinse cît mai departe cleștele și văturaiul, pentru a nu mai fi la îndemîna adversarului. Ținînd pistolul îndreptat spre Roschmann, făcu o tură în jurul lui și înlătură toate obiectele pe care acesta le-ar fi putut folosi în scop agresiv.

Între timp, pe drumul ce ducea spre casă, pedala Oskar, care se întorcea la vilă. Văzînd *Jaguarul*, se miră, deoarece stăpinul său îl asigurase că nu așteaptă pe nimeni. Își rezemă bicicleta de peretele imobilului și intră discret în casă. Se opri nehotărît în holul de la intrare și ascultă. Nu auzi nimic și nici cei doi adversari nu sesizară sosirea lui.

În birou, Miller, după ce se asigură că nu mai exista în jur nici un obiect periculos, îl abordă din nou pe Roschmann.

— Fii sigur că nu ți-ar fi folosit la nimic, dacă ai fi reușit să mă lovești. Am avut grijă să las dosarul, care conține dovezi zdrobitoare împotriva ta, unui colaborator de-al meu. Acum e ora unsprezece. Dacă nu mă voi întoarce sau nu voi telefona pînă la prînz, probele vor ajunge la autoritățile competente. Voi pleca în sat să telefonez la poliție. În douăzeci de minute sint înapoi și încă în treizeci va fi și poliția aici.

În timp ce ziaristul vorbea, speranțele lui Roschmann începuseră să se spulbere. Își dădea seama că nu-i mai rămăsese decît o singură șansă, și anume întoarcerea lui Oskar. Dacă acesta ar fi sosit, l-ar fi obligat pe Miller să meargă în sat și să contramandeze, prin telefon, expedierea documentelor compromițătoare.

Miller deschise ușa și ieși afară. Se pomeni în fața unui bărbat îmbrăcat într-un pulover sport, mai înalt cu un cap decît el, Roschmann, care îl văzu pe Oskar, strigă :

— Pune mîna pe el !

Miller se întoarse în cameră și scoase pistolul. Acționă însă prea lent. O lovitură violentă dată de Oskar îi aruncă arma din mîna și aceasta zbură în partea cealaltă a camerei. Oskar, care avuse impresia că stăpînul său strigase „lovește-l”, își plasă dreapta în falca ziaristului. Deși Miller cîntărea cam 78 kg, lovitura fu atît de puternică, încît, într-o clipă, căzu la podea. În cădere, se izbi cu capul de colțul bibliotecii și deveni inert.

Urmă o tăcere de cîteva secunde. Oskar se uita la stăpînul său, legat cu cîtușele de cîmin, iar Roschmann privea la Miller, din capul căruia se prelingea o diră de sînge.

— Nebunule, ce-ai făcut ? țipă Roschmann către Oskar, cînd își dădu seama de ceea ce se întîmplase.

Oskar părea lovit de apoplexie.

— Vino încoace ! îi ordonă stăpînul.

Urișul se apropie năucit de el și înregistrează următorul ordin :

— Încearcă și scoate-mi cîtușele ! Folosește-te de clește !

Șoferul se puse pe treabă, dar, după mai multe încercări, constată că nu poate să le desfacă. Roschmann, disperat, îi spuse :

— Adu-l pe ziarist.

Oskar îl cără pe Miller și-l ținu cît putu mai drept în fața lui Roschmann. Acesta se uită sub pleoapele lui Miller, îi controlează pulsul și constată cu voce tare :

— Trăiește încă, dar se răcește mereu. În mai puțin de o oră, trebuie să-l îngrijească un medic. Adu-mi un stilou și o coală de hirtie.

Mizgăli cu stînga două numere de telefon și-i porunci lui Oskar, care avea în mîna deja o pînză de bomfaier :

— Du-te în sat cît poți de repede, sună la acest număr din Nürnberg și spune-i celui care îți va răspunde tot ceea ce s-a întîmplat. Telefonează-i apoi doctorului din sat și adu-l de urgență aici.

Oskar părăsi încăperea, iar Roschmann se gîndi că poate Miller va fi salvat de doctor și va opri în timp util expedierea către autorități a dosarului compromițător. Renunțînd la meditație însă, se apucă cu febrilitate să taie cîtușele.

Cînd ajunse afară, Oskar vru inițial să plece în sat cu bicicleta, dar apoi, văzînd cheile mașinii lui Miller în contact, urcă la volan, porni motorul și demară brusc, executînd un viraj larg, pentru a ieși din curtea interioară. Mergea cu viteza a treia, cînd, deodată, se izbi de stîlpul de telegraf aflat de-a curmezișul drumului.

Roschmann tăia încă la lanțul care lega cele două brățări ale cîtușelor cînd zgometul exploziei din curte îl opri din acțiune. Întinzîndu-se într-o parte, atît cît îi permiteau cîtușele, reuși să se uite prin fereastră și, cu toate că nici mașina și nici drumul nu puteau fi văzute, își dădu seama, după norul de fum ce se înălța spre cer, că mașina sărise în aer. Așadar, păzitorul său era mort, iar Miller la cîțiva pași stătea nemișcat, întins alături pe covor. Era disperat, deoarece timpul curgea implacabil. Își sprijini capul de rama rece de oțel care înconjură cîminul, închise ochii și spuse trist :

— Deci, totul s-a terminat.

După cîteva minute, reluă tăierea cu pinza de bomfaier și, într-o oră, reuși să-și elibereze mîinile. Tocmai atunci pendula din perete bătuse ora douăsprezece.

Dacă ar fi avut timp, i-ar fi dat un picior corpului de pe covor, dar acum era foarte grăbit. Scoase din seiful plasat în perete un pașaport și mai multe teancuri de bancnote. După douăzeci de minute, se îndreptă, pe bicicletă, spre sat.

Ajuns aici, porunci șoferului unui taximetru să-l ducă pînă la aeroportul internațional din Frankfurt. La aeroport, merse la biroul de informații și întrebă :

— Cînd pleacă primul avion spre Argentina ? Aș prefera într-o oră. Dacă nu pot pleca...

La ora unu și zece, Mercedesul lui Mackensen intră pe poarta proprietății lui Roschmann. Aproape de casă drumul era blocat. Din cauza exploziei, rămășițele Jaguarului barau trecerea. Numai privindu-le cu atenție îți puteai da seama că aparținuseră unei mașini.

Mackensen, abordînd un surîs sălbatic, admiră scheletul *Jaguarului* distrus și apoi făcu cîteva pași spre maldărul de haine arse și resturile umane risipite pe zăpadă. Un amănunt în legătură cu talia cadavrului îi atrase atenția și se aplecă asupra lui cîteva minute. După aceea, se ridică și porni în fugă spre casă. Fără să sune, încercă minierul ușii. Aceasta se deschise și el intră în hol. Rămase cîteva secunde pe loc, atent, stînd la pîndă ca o felină ce adulmecă pericolul. Nu auzea nici un sunet. Scoase de sub brațul stîng un pistol automat cu țevă lungă, trase piedica de siguranță și începu să deschidă, una după alta, ușile imobilului. Deși observă imediat în birou corpul de pe covor, nu se mișcă din prag pînă nu cercetă din ochi întreaga încăpere. Îi era frică să nu fie vorba de un truc. Înainte de a intra, se mai uită încă o dată cu atenție în spatele ușii, pentru a verifica dacă nu era cineva după ea.

Miller zăcea pe spate, cu capul lăsat într-o parte.

Mackensen privi cîteva secunde la fața albă a acestuia, după care se aplecă și-i ascultă respirația slabă. Pata de singe închegat din partea dorsală a capului ziaristului îl făcu să înțeleagă urgent ceea ce se întîmplase.

Cercetînd timp de zece minute casa, descoperi sertarele goale din dormitor și lipsa ustensilelor de bărbierit din baie. Revenit în birou, se uită în seiful deschis și gol, iar apoi se așeză în fotoliu și ridică receptorul. Așteptă zadarnic cîteva secunde tonul, după care, injurînd minios, îl puse la loc. Se întoarse la Miller, îl examină, luă de sub scară cîteva scule și ieși afară. După un timp, dădu peste firele de telefon întreprinse și le repară. Satisfăcut, se întoarse în casă, se așeză lângă telefon și formă numărul șefului său din Nürnberg.

Se aștepta ca Werwolf să-l asculte cu nerăbdare, dar vocea șefului părea tristă și deloc interesată. Raportă tot ceea ce găsisse: mașina, cadavrul lui Oskar, jumătatea unei cătușe legată de rama căminului, pinza de bomfaier. Miller zăcînd inconștient pe parchet. Termină informîndu-l că stăpînul vilei dispăruse.

— N-a luat multe lucruri cu el, șefule, preciză Mackensen. rufărie de noapte și, probabil, banii din seiful rămas deschis. Aranjez totul pe loc și, dacă vrea, poate să se întoarcă.

— Nu, nu se va mai întoarce, îi răspunse Werwolf. Am vorbit cu el înaintea ta. M-a sunat de la aeroportul din Frankfurt. Va pleca cu avionul de Madrid peste zece minute. Astă seară va prinde avionul de Buenos Aires...

— Nu e nevoie, șefule, protestă Mackensen. Îl voi face pe Miller să vorbească și o să aflăm unde își păstrează hirtile. Servieta n-am găsit-o nici în mașină și nici asupra sa. Lîngă el era aruncat doar un fel de jurnal. Cred că restul lucrurilor sînt pe aproape.

— Te înșeli, îl contrazise Werwolf. Se află deja într-o cutie poștală.

În continuare, cu voce obosită și plîctisită, îi făcu cunoscut ce sustrăsese Miller de la Winzer, precum și ceea ce îi comunicase Roschmann prin telefon.

— Documentele respective vor fi în mina autorităților mîine dimineată sau cel mai tîrziu poimîine. După asta, fiecare din cei ce au fotografii la dosar sînt pierduți. În această situație se găsesc atît proprietarul vilei în care ești acum, cit și eu. Toată dimineata mi-am petrecut-o încercînd să-i avertizez pe toți cei aflați în pericol pentru ca în maximum douăzeci și patru de ore să fugă din țară.

— Dar noi unde vom pleca? întrebă Mackensen.

— Tu nu trebuie să dispari, deoarece nu ești trecut în dosar. Eu mă voi da la fund. Du-te acasă și așteaptă pînă ce succesorul meu te va contacta. În ceea ce privește restul, totul s-a sfîrșit. *Vulkan* a plecat și nu se va mai întoarce, așa că întreaga operație va fi abandonată, dacă nu cumva va veni altul care să-i ia locul și să continue proiectul.

— Care *Vulkan* și ce proiect?

— Dacă tot s-a dus dracului totul, îți spun și ție. *Vulkan* era una și aceeași persoană cu Roschmann, cel pe care ar fi trebuit să-l protejezi de Miller... Și, în cîteva cuvinte, Werwolf îi explică celuilalt de ce Roschmann era un personaj așa de important și de ce postul său, precum și proiectul la care lucra erau de neînlocuit. După ce sfîrși, Mackensen scoase un șuierat scurt și privi de-a curmezișul încăperii la corpul inert al lui Miller.

— Băiețușul ăsta a reușit să înource lucrurile și să periclitizeze viața și pozițiile multora, spuse el.

Werwolf părea că și-a mai revenit din apatia sa și vocea lui începu să-și recapete vechea autoritate.

— Camarade, trebuie să pui totul la punct acolo, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Mai poți apela la echipa ce o aveai acum cîva timp?

— Desigur, știu unde să-i găsesc. Nu sînt departe de aici.

— Sună-i și cheamă-i acolo. Când vor părăsi imobilul, să nu rămână nici o urmă din ceea ce s-a întâmplat. Soția lui Roschmann se va întoarce în noaptea aceasta și, sub nici o formă, nu trebuie să afle nimic. Ai înțeles?

— Da. Totul se va executa exact, se angajă Mackensen.

— După aceea dispari. Și încă ceva. Înainte de a pleca, termină cu bastardul de Miller.

Mackensen se uită din nou printre gene la ziaristul ce zăcea pe covor.

— Va fi pentru mine o plăcere, spuse el scrișnind din dinți.

— Atunci, la revedere și succes!

Convorbirea luase sfârșit. Mackensen puse receptorul în furcă, scoase din buzunar un carnetel cu adrese, îl răsfoi și apoi formă un număr de telefon. Spuse celui ce-i răspunse cine este și-i reaminti de faptele săvârșite împreună pentru „camarazii” lor cu ceva timp mai înainte. Sfirși prin a-i da adresa la care să vină și-l informă cu ceea ce va găsi acolo.

— Mașina are înăuntru un cadavru care trebuie să dispară într-o ripă de la marginea drumului montan. Stropită bine cu benzină, va lua foc și va fi un adevărat incendiu. Nu trebuie să rămână nici o urmă care să ducă la identificarea cadavruului. Căutați-l bine prin buzunare și luați totul, inclusiv ceasul.

— E-n regulă, îi răspunse interlocutorul. Voi veni cu un trailer și o macara.

— Mai e un lucru de făcut. În biroul vilei, pe parchet, vei găsi un alt cadavru care, de asemenea, trebuie să dispară fără urmă în fundul unui lac adânc și rece.

— Nu-ți face probleme. Vom ajunge acolo pe la cinci, iar la șapte vom fi deja plecați.

— Fain, exclamă Mackensen. Vă aștept aici, incheie el.

Așeză receptorul în furcă, se sculă de la birou și se îndreptă spre Miller. Scoase pistolul și îl controlează, deși știa că era încărcat.

— Păduche imputit, se adresă el corpului inert de pe podea și ochi spre timplă.

Anii petrecuți ca un animal de pradă creaseră în Mackensen un adevărat instinct de leopard și, datorită acestuia, reușise să supraviețuiască, în vreme ce alții, fie victime, fie colegi, sfârșiseră pe lespezile reci de la morgă. Și totuși, nu

văzuse umbra care căzu pe covor prin fereastra deschisă, însă o simți și se întoarse brusc, gata să tragă. Noul venit era însă neînarmat.

— Cine dracu mai ești și tu? se răsti Mackensen, ținând arma îndreptată spre el.

Persoana respectivă ședea în dreptul ferestrei, îmbrăcată cu un pantalon bufant din piele neagră și cu o scurtă de motociclist de aceeași culoare. Cu mina stângă ținea casca de protecție în dreptul stomacului. Aruncă o privire spre corpul lui Miller și la arma din mina călăului.

— Am fost chemat..., spuse el cu inocență.

— De cine? întrebă Mackensen.

— De *Vulkan*, răspunse omul în negru. De camaradul Roschmann.

Mackensen mormăi ceva neinteligibil, lăsă arma în jos și întrebă:

— Nu știi? A șters-o.

— A șters-o?

— S-a evaporat. E în drum spre America de Sud. Întregul proiect a căzut, termină el și îndreptă din nou țeava pistolului spre Miller.

— Vrei să termini cu el? întrebă celălalt.

— Da. Datorită lui s-a dus totul de ripă. L-a identificat pe Roschmann și a expediat la poliție un dosar cu fotografiile camarazilor urmăriți. Dacă ai poză la dosar, ai face bine s-o ștergi cât mai repede.

— Care dosar?

— Dosarul *ODESSA*.

— Nu sînt în pericol, răspunse omul.

— Nici eu, mormăi Mackensen. Werwolf este însă și a ordonat să terminăm cu ziaristul pe loc.

— Werwolf?

Întrebarea trezi în Mackensen un semnal de alarmă. Doar cu puțin mai înainte i se spusese că în afară de el și Werwolf nimeni din Germania nu mai știa despre proiectul lui *Vulkan*. Celălalt se aflau în America de Sud, de unde, probabil, va veni cineva în locul lui Roschmann. În mod normal, cel ce sosise ar fi trebuit să știe despre Werwolf. Ochii i se îngustară ușor.

— Ești din Buenos Aires? întrebă el.

— Nu.

— Atunci de unde ești?

— Din Ierusalim.

Lui Mackensen îi trebui o jumătate de secundă pentru a-și da seama ce înseamnă acest nume, după care ridică pistolul să tragă. Dar uneori o jumătate de secundă înseamnă mult, suficient ca să mori. Două gloanțe, trase precis cu arma ascunsă sub casca de protecție, îl doborîră pe Mackensen.

Miller se trezi luni după-amiază, într-o rezervă a spitalului din Frankfurt. Își dădu seama că avea capul înfășurat în bandaje și-l simți greu.

Găsi butonul unei sonerii, apăsă pe el și sora care se prezentă îi porunci să stea liniștit fiindcă este rănit la cap destul de grav.

Se liniști și începu să-și reamintească întâmplările din ziua precedentă. Într-un tirziu, ațipi și cînd se deșteptă era întuneric, iar alături de el ședea un bărbat.

— Nu te cunosc, spuse Miller.

— Nu face nimic, te cunosc eu, îi răspunse vizitatorul. Miller se gîndi un timp și apoi își aminti:

— Te-am mai văzut. Erai în casa lui Oster, cu Leon și Motti.

— Exact. Ce-ți mai reamintești?

— Aproape totul. Memoria a început să-mi revină.

— Roschmann?

— Desigur. Am vorbit cu el. Voiam să mă duc să chem poliția.

— Roschmann a fugit din nou în America de Sud. Toată afacerea s-a încheiat. S-a terminat complet, înțelegi?

Miller dădu ușor din cap și protestă:

— Nu complet. Posed date pentru un reportaj senzațional și intenționez să le aștern pe hîrtie.

Zimbetul de pe fața oaspetelui dispăru brusc.

— Ascultă-mă, Miller. Nu ești decît un amator cam scrîntit și dacă mai trăiești asta se datorește doar norocului. Nu vei scrie nimic. Am intrat în posesia jurnalului lui Tauber și-l voi duce acolo unde îi e locul. L-am citit astă noapte. În buzunarul hainei tale am găsit fotografia unui căpitan german. Era tatăl tău?

Miller dădu din cap afirmativ.

— Deci asta a fost motivul pentru care ai făcut toate acestea, spuse agentul.

— Da.

— Desigur, într-un fel imi pare rău. Mă refer la tatăl tău. Niciodată n-am crezut că voi spune asta unui german. Acum să revenim la dosar. Ce e cu el?

Miller îi istorisi totul.

— Atunci, de ce naiba nu ni l-ai trimis nouă? Ești un tinerel nerecunoscător. Noi ne-am asumat o mare răspundere infiltrîndu-te printre ei, și cînd ai reușit să obții ceva ai predat totul autorităților germane. Noi am fi putut valorifica informațiile respective mult mai bine.

— A trebuit să trimit materialul prin poștă. Voi ați fost atît de prevăzători, încît nu mi-ați dat niciodată adresa lui Leon.

Josef se înclină, dîndu-i dreptate.

— Așa este. Nu trebuie să faci în nici un chip un reportaj din asta. Nu ai nici o probă. Jurnalul l-ai pierdut și dosarul falsificatorului la fel. Tot ceea ce mai rămîne nu e decît cuvîntul tău personal. Dacă insiști și nu-ți ții gura, nimeni nu te va crede, cu excepția ODESSEI, și ea nu te va ierta pentru asta. Pot să lovească în Sigi sau în mama ta. Nu uita că nu e de glumit cu ei. Jocul lor e aspru și neiertător.

— Ce e cu mașina mea? întrebă Miller.

— Într-adevăr, am uitat să te informez. Desigur, nu știi ce s-a întîmplat cu ea, continuă Josef și îi povesti lui Miller despre soarta *Jaguarului*. Ți-am atras atenția că joacă tare. Mașina a fost găsită, distrusă de flăcări, într-o ripă. Cadavrul din ea e neidentificabil. Potrivit versiunii lansate, ai fost azvîrlit din mașină de un răufăcător pe care l-ai luat de pe șosea. Acesta te-a lovit în cap cu o bară de fier, iar mașina cu care el și-a continuat drumul a căzut în prăpastie și a explodat. Te-a găsit un motociclist și a chemat o ambulanță ce te-a transportat la spital. Motociclistul eram eu, dar nimeni nu mă va recunoaște, deoarece în momentul acela purtam o cască și ochelari de protecție mari și colorați. Aceasta este versiunea oficială și va rezista. Pentru a fi sigur, acum două ore am chemat la telefon o agenție de presă germană, pretinzînd că sînt de la spital și am informat-o așa cum ți-am spus.

Josef se sculă și se pregăti să plece, continuînd însă să se uite la Miller, care ședea întins pe pat.

— Ești un nărod norocos, deși se pare că nu-ți dai seama de asta. Am primit ieri la prînz mesajul pe care prietena ta ni l-a transmis, probabil conform instrucțiunilor tale, și am alergat ca un nebun cu motocicleta parcurgînd distanța de la

München până la vila de la munte exact în două ore și jumătate. Când am ajuns, un tip tocmai se pregătea să te omoare. Am reușit să-l împiedic la timp.

Se întoarce, cu mâna pe clanța ușii :

— Ascultă un sfat de la mine ! Încasează-ți asigurarea pentru mașină, ia-ți un *Volkswagen*, întoarce-te la Hamburg, însoară-te cu Sigi și rămii la gazetărie. Nu te mai amesteca în treburile profesioniștilor.

La o jumătate de oră după plecarea lui Josef, sora îl anunță :

— Vă cheamă cineva la telefon.

Era Sigi, care plîngea și ridea în același timp. Un anonim o anunțase la telefon că Peter se afla în spitalul din Frankfurt.

— Chiar în acest moment vin spre tine, încheie ea și puse receptorul în furcă.

Peter Miller s-a întors acasă și a început să scrie din nou reportaje despre acele fapte și lucruri care fac plăcere celor ce le citesc în timpul micului dejun sau în orele de relax.

În loc de epilog

În luna august 1977, au fost publicate două știri preluate de la agențiile internaționale de presă, pe care le reproducem mai jos :

„Criminal de război sub nume fals. Cercetări întreprinse de biroul din Asuncion al Interpolului au dus la concluzia că sub identitatea lui Federico Wegerner, decedat zilele trecute într-un spital din capitala paraguayana, se ascundea criminalul de război nazist Eduard Roschmann, care a ordonat uciderea a 40.000 evrei în regiunea Riga (R.S.S. Letonă), între anii 1941 și 1944”¹.

„Căutat de autoritățile vest-germane, fostul căpitan S.S., răspunzător pentru uciderea a 40.000 de deportați într-un lagăr din Riga, a fost depistat în Paraguay, de unde i s-a cerut extrădarea. Zilele acestea, un ziar din Asuncion anunța moartea sa. Totuși, șeful Centrului de documentare din Viena a victimelor nazismului, Simon Wiesenthal, se îndoiește de veracitatea știrii de mai sus, după informațiile sale Roschmann fiind ultima dată depistat în altă țară din America de Sud”².

¹ *Scînteia* din 21 august 1977. (N.R.)

² *Lumea*, nr. 35, din 26 august 1977, pag. 30. (N.R.)

Redactor : căpitan GHEORGHE VARGA
Tehnoredactor : serg. maj. COSTEL CRIȘAN

Comanda nr. 447809.

Dat la cules : 22.12.1977

C. nt. 757/1977

Bun de tipar : 03.10.1978

Lucrarea conține 176 pagini